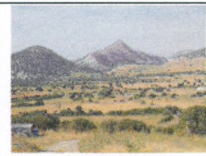

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΞΟ, 2006
«Allowing Nature and Culture to Lead Development»

a/a	Μνημείο	Περιοχή	Τμήμα Νάξου	Κατηγορία	Έργο	Τεχνικά στοιχεία	Αρμόδιος φορέας	Συνεργασία	Προϋπολο- γισμός	ΦΩΤΟ
1	Νεολιθικός, Μυκηναϊκός οικισμός	Χώρα-Γρόττα/ Κοκκινόβραχος	Δ	Π	Συντήρηση Ανάδειξη	Μελέτη	ΥΠΠΟ ΚΑ' ΕΠΚΑ		300.000,00	
2	ΠΚ νεκροταφείο	Κάτω Σαγκρί- Τσικνιάδες	Κεντρική	Π	Ανασκαφή Ανάδειξη	Μελέτη	ΥΠΠΟ ΚΑ' ΕΠΚΑ		140.000,00	
3	-Κλασικός Πύργος -Ρωμαϊκό ελαιοτριβείο	Χείμαρρος	ΝΑ	Π	Αναστήλωση Ανασκαφή, Ανάδειξη	Μελέτη	ΥΠΠΟ ΚΑ' ΕΠΚΑ		1.000.000,00	
4	-Παλαιοχρ. Βασιλική -Βυζαντινό ναός -Μεταβυζαντινός ναός	Χείμαρρος	ΝΑ	Π	Αναστήλωση, Συντήρηση	Μελέτη	ΥΠΠΟ 2 ^η ΕΒΑ		40.000,00	
5	Περιοχή Πύργου Χειμάρρου	Χείμαρρος	ΝΑ	Π	Επιφανειακή έρευνα		ΥΠΠΟ ΚΑ' ΕΠΚΑ 2 ^η ΕΒΑ	Αρχαιολογ. Ινστιτούτο Νορβηγίας NIKU		
6	Βυζαντινός Ναός: Παναγία Αρχατού	Αρχατός	ΝΔ	Π	Αναστήλωση	Μελέτη	ΥΠΠΟ 2 ^η ΕΒΑ		219.000,00	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΞΟ, 2006
«Allowing Nature and Culture to Lead Development»

Analysis / Map

7	Περιοχή Παναγίας Αρχατού	Αρχατός	ΝΔ	Π	Επιφανειακή έρευνα		ΥΠΠΟ ΚΑ' ΕΠΚΑ 2 ^η ΕΒΑ	Αρχαιολογ. Ινστιτούτο Νορβηγίας NIKU		
8	Νερόμυλος	Κορωνίδα		Π	Αποκατάσταση					
9	Νερόμυλος	Δανακός		Π	Αποκατάσταση		ΕΝΜ			
10	Κτήριο Παλαιού Γυμνασίου	Χαλκί	Κεντρική	Π	Αποκατάσταση	Τεχνική έκθεση	Δήμος Δρυμαλίας			
11	Υγρότοπος	Χώρα-Αλυκή	Δ	Φ	Προστασία		Δήμος Νάξου	Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία	234.000,00	
12	Υγρότοπος	Αγιασός	ΝΔ	Φ	Προστασία		Δήμος Δρυμαλίας	Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία		
13	Υγρότοπος	Καλαντός	ΝΑ	Φ	Προστασία		Δήμος Δρυμαλίας	Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία		

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΞΟ, 2006
«Allowing Nature and Culture to Lead Development»

14	Μονοπάτι Κορωνίδα (νερόμυλοι)	Κορωνίδα	Β	Π-Φ	Ανάδειξη		Δήμος Δρυμαλίας			
15	Μονοπάτι Ποταμιάς	Ποταμιά	Δ	Π-Φ	Ανάδειξη		Δήμος Νάξου			
16	Μονοπάτι Απειράνθου-Αγ. Κυριακής	Απείρανθος	Κεντρική	Π-Φ	Ανάδειξη		Δήμος Δρυμαλίας			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΞΟ, 2006

«Allowing Nature and Culture to Lead Development»

3-day visit of Naxos

Wednesday 24/5/06	Visits/Meetings
7.25	Departure from Piraeus, Gate E6 or E7
12.10	Departure from the airport El. Venizelos
12.40, 12.55	Arrival in Naxos
13.00	Arrival at Hotel Koronis, in Chora
16.00	Visit to Byzantine church Panagia Archatou
18.00/18.30	Visit to Chimarou Tower, Olive Press, Byzantine, post Byzantine churches
21.00	Dinner in Chora (with members of Local Committee)
	Visit to archaeological site Kokkinovrachos (Neolithic-Mycenaean period)
Thursday 25/5/06	
8.15	Departure from the hotel Koronis
9.30	Visit to Wildlife sanctuary of Kalantos
	Visit to Wildlife sanctuary of Agiassos,
	Visit to Wildlife sanctuaries of Aliko, Stelida
13.00	Visit to archaeological site Sagri
14.30	Lunch
18.30	Visit to village Chalki (old schools)
20.00	Dinner with the director of the Development Company of Naxos "Ariadne S.A." Ms Christine Euthimiatou in village Chalki
Friday 26/5/06	
9-11.00	Meetings with Mayors
13.20 (by plane) or 17.45 (by boat)	Departure from Naxos

Hotel tel. 22850 22297

Efforts & Activities

Ariadne S.A.- the Development Company of Naxos and the Municipality of Drimalia are organizing regular educating lectures and supports every effort aiming to the promotion mild and sustainable development of the mountainous areas. The active participation of locals & visitors should contribute to the solution of problems and the promotion of a sustainable development in favor of the inhabitants and the nature. Additionally, environmental organizations such as the Hellenic Ornithological Society, the Aegean Wild Life Hospital «Alkyoni» in Paros, the Hellenic Wild Life Hospital in Aigina as well as the local initiatives of school groups are frequently present in very notable activities related to the protection of birds and subsequently of the natural environment of Naxos.

Natural Recreation

Bird watching is a popular hobby for millions of people all over the world. It is practiced in Naxos by Greek & non-Greek visitors. It's a part of the alternative tourism and it can be combined with other activities like hiking, trekking & wild life photography. The access to almost all habitats is easy and the only tools needed are a map, a pair of binoculars & a Bird Guide. You should also have patience and a real desire to get to know & discover the enchantment of the birds that live or visit the areas of the Municipality of Drimalia on Naxos.

In 1996, on the island of Naxos, representatives of 11 municipalities of the islands of Naxos and Amorgos founded ARIADNE S.A. (with an initial capital of approx. 21 million Drs.), with the aim to contribute in the development course of an important geographic area in the Cyclades. Since then, and thanks to the creative contribution of the members /local authorities, ARIADNE S.A. realized an amount of projects in the area. Among them most important was the management of the European Initiative Leader II for the Cyclades (islands of Naxos, Amorgos, Small Cyclades and Syra). Other projects were related to the restoration and the rehabilitation of historic agricultural buildings, as well as to the rehabilitation of the mining area of Emery, on the NE of the island of Naxos. In the premises of ARIADNE S.A. functions the European Centre for Rural Information - Carrefour of Southern Aegean - with an agreement with the European Committee - providing practical information on aids, investments and others to the islanders of the South Aegean -the most scattered region of the EU. At the same time ARIADNE S.A supports students of Universities from Greece and Europe. The activities of ARIADNE S.A led to the growth of an open network of communication and collaboration with institutions of the islands of Europe, from the United Kingdom down to Cyprus. The enlargement of ARIADNE S.A. with new participants /shareholders was decided on the year 2004. Thus from 2005, apart from the initial shareholders (Municipalities of Drimalia, Amorgos and Naxos), the Prefecture of Cyclades, the Municipalities of Ios and Milos and the Diocese of Paros-Naxos strengthen and enrich dynamically its activities and perspectives.

PUBLISHED BY: ARIADNE S.A, 2004
TEXT: NIKOS V. PROMPONAS
PRODUCED BY: MICHALIS FAKINOS
GRAPHOPRESS LTD

ΠΕΡΙΟΧΗ
NATURA
AREA
2000

- ΒΙΟΤΟΠΟΙ-BIOTOPES
1. ΠΟΤΑΜΟΣ-POTAMOS	7. ΑΪ ΛΙΑΣ-AI LIAS
2. ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ-FANEROMENI	8. ΜΠΑΟΥΖΗ-BAOUSI
3. ΞΕΡΟΤΑΓΑΡΙ-XEROTAGARI	9. ΠΟΤΑΜΙΔΕΣ-POTAMIDES
4. ΠΝΙΧΤΗΣ-PNICTIS	10. ΑΓΙΑΣΣΟΣ-AGHIASSOS
5. ΤΡΑΓΑΙΑ-TRAGEA	11. ΚΑΛΑΝΤΟΣ-KALANTOS
6. ΦΑΝΑΡΙ-PHANARI	12. ΛΥΩΝΑΣ-LIONAS
	13. ΑΜΠΡΑΜ-ABRAM

Municipality
of Drimalia,
Naxos

Ariadne S.A.
Naxos Development Company

IN COLLABORATION WITH THE HELLENIC
ORNITHOLOGICAL SOCIETY

CO-FUNDING: GREEK MINISTRY OF ENVIRONMENT, TOWN
PLANNING AND PUBLIC WORKS -PROGRAMME: "SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL PROTECTION IN NAXOS"

BIRDS & BIOTOPES
MUNICIPALITY
OF DRIMALIA,
ISLAND OF NAXOS

Mountain Zos
H.S./N. Protonas

Municipality
of Drimalia,
Naxos

Ariadne S.A.
Naxos Development Company

IN COLLABORATION WITH THE HELLENIC
ORNITHOLOGICAL SOCIETY

CO-FUNDING: GREEK MINISTRY OF ENVIRONMENT, TOWN
PLANNING AND PUBLIC WORKS -PROGRAMME: "SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL PROTECTION IN NAXOS"

BIRDS & BIOTOPES
MUNICIPALITY
OF DRIMALIA,
ISLAND OF NAXOS

Greater Flamingoes
(Phoenicopterus ruber)
at Agiasos Marsh,
H.S./N. Protonas

The Municipality of Drimalia

The Nature and the birds

The area occupied by the Municipality of Drimalia covers the largest part of the island of Naxos (the northern, eastern, central & southern part) and an area of 322 sq. km. The width of the area, the intense relief, the continuous variety of biotopes in combination with the human presence make the area of the Municipality of Drimalia particularly important in terms of biodiversity in the Aegean sea.

Within this rich natural environment, the fauna and particularly the birds are dominant. And that is because the island of Naxos forms one of the most important stations for the migratory birds in South Aegean, since it is used as an intermediate stop for birds on their way to Northern Europe from Africa & versa towards Africa.

During the last three centuries, 255 bird species have been recorded in the area of Drimalia (83% of the total bird species recorded in Naxos island and 53% of the recorded species in Greece). 37 of them are resident, 111 are passage migrants (22 of which nest), 39 are winter visitors and 39 are irregular visitors or accidentals).

Fifty-one species are included in the «Red book of Endangered Vertebra of Greece», and are strictly protected by the Greek & EU law. For some of these species, the area is internationally important because it supports an important population at a European level:

- Shag (Phalacrocorax aristotelis): a species of Cormorant, appearing in the coastline. It nests mainly in coastal cliffs in eastern Naxos.
- Griffon vulture (Gyps fulvus): the only vulture breeding in the area, survives due to the free-ranging stock-raising in the island – it feeds exclusively on carrion. Apart from Crete, Naxos and the adjacent island of Heraklia are the last two islands that hold a breeding population of the griffon vulture (6-8 pairs nest, with a total population of 35 individuals).
- Long-legged Buzzard (Buteo rufinus): there is a resident population in Naxos, increased by birds coming from Africa. There are 8 breeding pairs in Naxos and 5 of them have been recorded in the area of Drimalia.
- Bonelli's eagle (Hieraetus fasciatus): it is the only eagle species of the island and a very capable predator. Only 3-4 breeding pairs have been left in the island.
- Eleonora's Falcon (Falco eleonora): a migratory falcon, nesting in rocky islets and coastal cliffs. Approximately 75% of the world's population, breeds in Greece.
- Cretzschmar's Bunting (Emberiza caesia): a small passerine, arriving in Naxos in spring and nesting among shrubs and open scrub, in the hills and mountains of Naxos.

Protected Areas of Nature

The Environmental value of the municipality of Drimalia has been internationally recognized: the Greek State has included some parts of the municipality of Drimalia in the European Network of important sites: «Natura 2000».

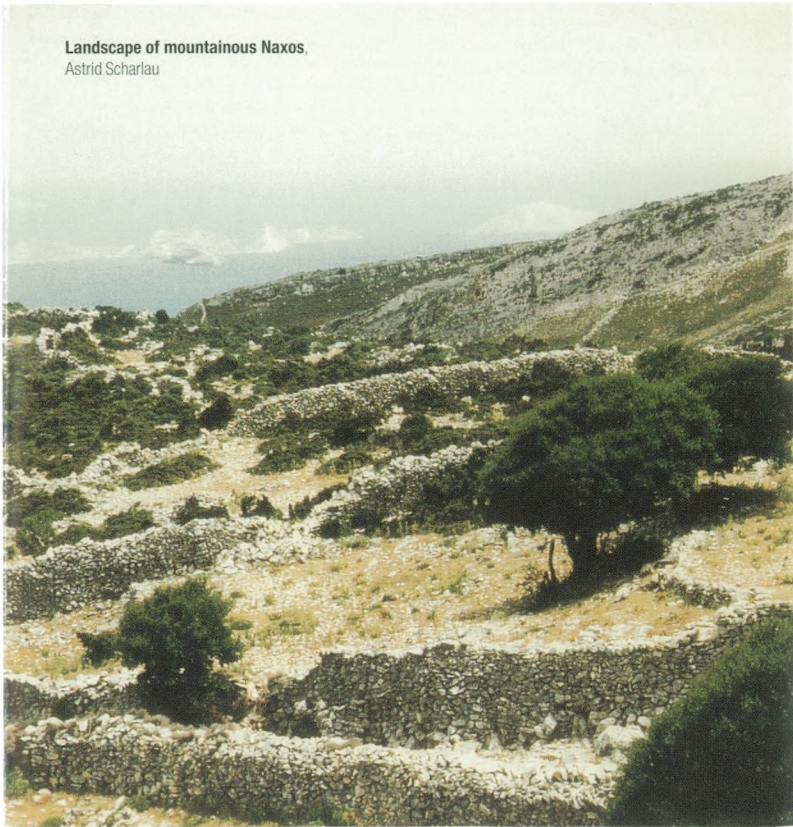
The protected areas are the following:

1. The massif of Zas and the coastal zone from Pirgaki to Moutsouna (GR 4220014): proposed Site of Community interest in the framework of the Habitats Directive 92/43.
 2. Mounts Anathematistra, Koronos, Mavrovouni, Zas & Viglatouri (GR 4220026): Special Protection Area in the framework of the 79/409 Council Directive for Birds.
- Furthermore, four out of 7 Wildlife refugees in the island are located within the borders of the Municipality of Drimalia island (Koronos, Fanari, Troulos/Filoti, Ai Lias Damarionas)

The most important habitats

Starting from the sea and the coastline, crossing the plains and reaching the hills and mountains, the visitor will meet a number of habitats for the numerous bird species of Naxos:

- Open sea & coastal areas used by a lot of seabirds as feeding areas.
- Coastal cliffs, providing valuable nesting and resting sites for raptors & migratory birds.
- Sandy and pebble beaches and Juniper dunes, providing shelter to small passerines and waders.

- Coastal seasonal wetlands, used by passage migrants as intermediate stations for resting and feeding. The most important are the marshes of Potamides, Aghiassos, Kalantos and the estuaries of Faneromenis, Pnihtis, Potamos Koronidas and Lionas torrents.
- Traditional agricultural landscapes, such as the Baousis plain and the terraces on the mountains with their small fields with orchards, vineyards, hedges and stands with trees and bushes. The abundance of food attracts birds, which feed on insects & seeds, as well as their predators: diurnal and nocturnal birds of prey.
- Phrygana (low scrub developed over dry, stony soils) is a very characteristic habitat in Naxos. In spring, the blooming plants attract a large number of insects, which subsequently attract a great number of resident and migratory bird species.
- Scrubland, often overgrazed, provides numerous nesting and resting areas to a great number of birds, and they serve as secure shelters to the passage migrants. There is an abundance of insects, fruits and seeds in these areas.
- Valleys of the seasonal torrents are rich habitats for birds. These are: Potamos (Koronida) Pnichtis (Azalas), Lionas, Samaras (Chalki), Faneromeni, Keramoti, Danakos, Mirisis.
- Olive groves, such as the olive grove of Chalki and the smaller ones of Moutsouna, Mesi, Lionas are typical Aegean ecosystems. The birds and other living creatures see them as forest ecosystems of great value.
- Oak stands, one of the most valuable habitats, are remnants of the oak woodland that was once covered large areas of the island. They support a great variety of animal species & hold large numbers of birds, all year round. Today most of them are located on the eastern slopes of Zas.
- Broadleaved thickets, with the imposing presence of mature Kerm Oaks, Holm Oaks and Elders, are characteristic roosting sites for tens of different bird species.
- Hills & mountains with their steep cliffs are suitable habitats for birds of prey. The most impressive massifs are on Zas, Fanari, Anathematistra, Korakia, Ai Lias and Mavrovouni (Koronos).

Problems & Threats

The natural richness in fauna and flora in the municipality of Drimalia is present due to the traditional land uses that have been applied on Naxos for centuries. The agriculture on the terraces & dry cultivations, as well as the cattle breeding with periodical alternation of pasture fields formed the landscape of Naxos ideal for birds & the other fauna.

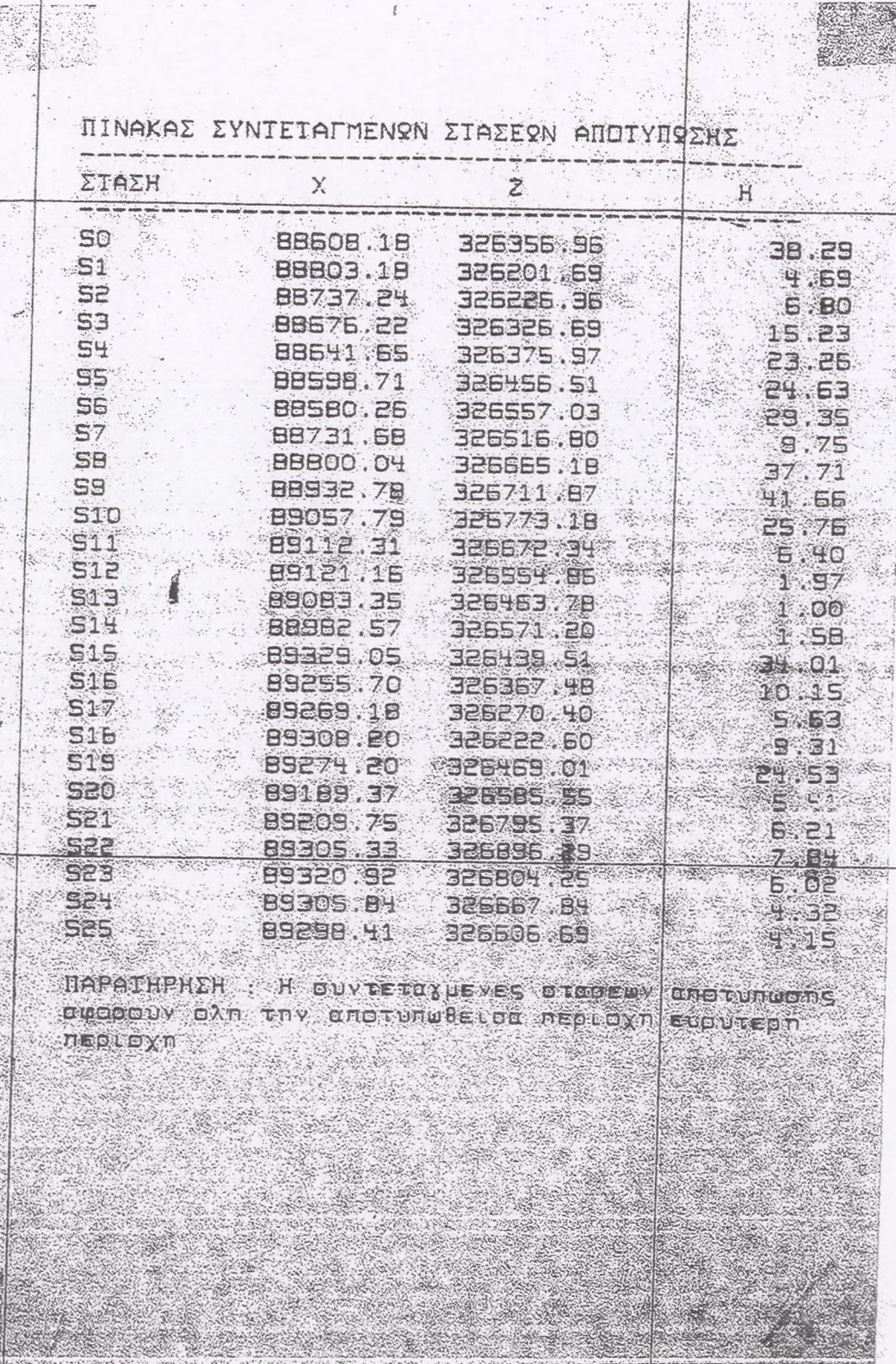
However, this type of sustainable management tends to be abandoned by young farmers, resulting in gradual degradation of those valuable habitats & the decrease of biodiversity, resulting from the shift of our behavior towards nature. Shrinkage or complete drainage of the wetlands due to filling-in actions as well as illegal house building, fires, overgrazing, illegal fishing, hunting, trapping of small birds, use of poisoned baits and excessive -in some cases- human disturbance in «sensitive» areas, are the main threats for birds, the indicators of the quality of our ecosystems.

1. Griffon Vulture (Gyps fulvus), archive HOS/ P.Latsoudis
2. Shag (Phalacrocorax aristotelis), archive HOS/ RSPB
3. Bee-Eater (Merops apiaster), archive HOS/ S.Barbaroussis
4. Little Ringed Plover (Charadrius dubius), archive HOS/ J.Gavalas
5. Long-Legged Buzzard (Buteo rufinus), archive HOS/ Th.Kominos
6. Roller (Coracias garrulus), archive HOS/ Z.Kalotas

7. Large-Berry Juniper (Juniperus oxycedrus macrocarpa), archive HOS/ J.Gavalas
8. Cretzschmar's Bunting (Emberiza caesia), archive HOS/ Th.Kominos
9. Olive grove in Central Naxos archive ARIADNE S.A.
10. Sea Daffodil (Pancratium maritimum), archive HOS/ J.Gavalas
11. Agama (Agama stellio), archive HOS/ J.Gavalas

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ
ΟΡΙΟΓΡΑΜΜΗΣ ΡΕΜΑΤΟΣ
ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΛΑΝΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΦΙΛΑΔΕΙΟΥ ΝΗΣΟΥ ΝΑΞΟΥ

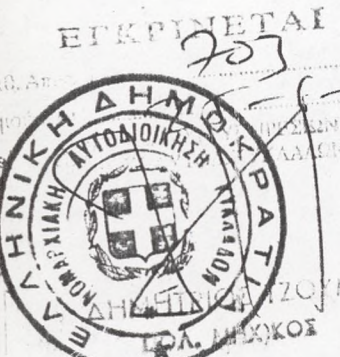
ΚΑΛΩΣ 1/500

Επαληθεύτηκε στο πεδίο για
την ακρίβεια της αποτύπωσης

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΝΑΞΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 96

ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΥΛΑΝΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΙ ΜΕΝΟΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΟΡΙΟΓΡΑΜΜΩΝ			
Α/Α	X	Y	S
A	89167.13	326471.74	
B	89192.81	326522.30	57.62
Γ	89221.39	326572.04	56.48
Δ	89252.76	326623.05	59.88
Ε	89254.01	326671.75	48.72
Ζ	89265.52	326710.30	40.23
Η	89263.45	326785.27	77.09
Θ	89303.87	326851.65	69.45
Ι	89305.78	326890.31	38.71
Κ	89289.24	326970.98	82.34
Λ	89286.66	326994.51	23.67
Μ	89337.36	327000.07	61.00
Ν	89361.15	326899.72	103.13
Ξ	89360.00	326859.71	40.03
Ο	89347.32	326811.38	49.96
Π	89342.19	326791.63	20.41
Ρ	89298.41	326606.69	190.05
Σ	89220.85	326498.93	132.76
Τ	89212.11	326452.13	18.85

ΝΑΞΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1996

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΝΝΗΣ

ΔΙΠΛ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

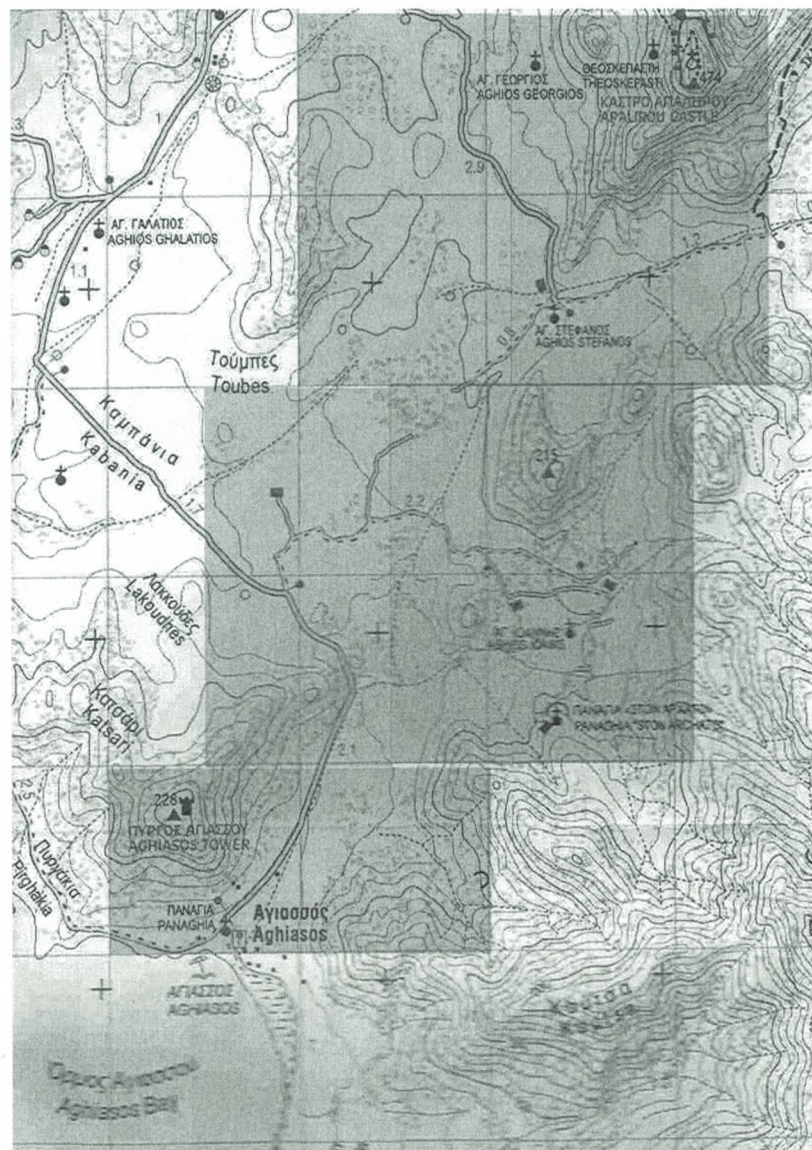
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ 22197

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ - ΣΕΙΡΑ - ΤΡΑΧ. 22482

The map shows the Kalamata region with the following labels:

- Top Left:** ΑΓ. ΓΑΛΑΤΙΟΣ (Aghios Galatios)
- Top Center:** ΤΟΥΜΠΕΣ (Toubes)
- Top Right:** ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Aghios Georgios), ΒΕΟΖΗΝΑΤΗ (Theoskepasti), ΚΑΛΤΡΟ ΑΓΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ (Kaltro Agias Panagias), ΑΡΑΛΙΝΟΥ ΚΑΣΤΡΟ (Aralinou Castle)
- Center Right:** ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ (Aghios Stefanos)
- Bottom Left:** ΚΑΛΑΜΑΤΑ (Kalamata), ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΝΙΟΝ (Kalamata Canyon), ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΝΙΟΝ (Aghios Georgios Canyon), ΑΓ. ΠΑΝΑΓΙΑ (Aghia Panagia), ΑΓ. ΓΑΛΑΤΙΟΣ (Aghios Galatios)
- Bottom Center:** ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Aghios Georgios)
- Bottom Right:** ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Aghios Georgios)

Προς
την Ελληνική Εταιρεία για την προστασία της Πολιτιστικής
κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος

Θέμα: ανάδειξη τριών σημαντικών και εγκαταλειμμένων μνημείων της ορεινής Νάξου (Θολωτός-Μυκηναϊκός τάφος, Αρχαίο λατομείο Απόλλωνα, Κάστρο Καλοέρου).

Στην ορεινή Νάξο η παρουσία των αρχαιολογικών υπηρεσιών είναι φαινόμενο σπανιότατο, επισκέπτονται την περιοχή συνήθως μόνον όταν πρόκειται να ελέγξουν κάποιο οικόπεδο, προκειμένου να εγκρίνουν πολεοδομική άδεια. Έτσι πολλά μνημεία παραμένουν απρόσιτα, άγνωστα και εγκατελειμμένα.

Γνωρίζοντας το ιδιαίτερο ενδιαφέρον σας για τη Νάξο και την προσπάθειά σας για την ανάδειξη και προστασία τόσο των μνημείων της, όσο και του σπάνιας ομορφιάς φυσικού περιβάλλοντός της, θέτω υπόψη σας πρόταση για ένταξη στον σχετικό προγραμματισμό σας τριών μνημείων της περιοχής Κωμιακής-Απόλλωνα Νάξου.

Τα μνημεία αυτά είναι:

1) **Θολωτός-Μυκηναϊκός τάφος Κωμιακής:** Μνημείο του 15^{ου}-14^{ου} π.Χ. αιώνα, μοναδικό στις Κυκλάδες, διασωθέν σε άριστη κατάσταση. Ανασκάφηκε το 1908 από τον Κλων Στέφανο, λησμονήθηκε όμως παντελώς η ύπαρξή του από τότε και παρέμεινε μόνο ως υποσημείωση σε επιστημονικά βιβλία. Εντοπίστηκε και προβλήθηκε από τον υποφαινόμενο το 1995 και σήμερα πλέον αποτελεί αξιοθέατο για την περιοχή.

Για την ανάδειξη του μνημείου απαιτούνται ελάχιστα χρήματα προκειμένου να διαμορφωθεί ο περιβάλλον χώρος, να σημειωθεί το μονοπάτι που οδηγεί στον τάφο και να αναπαλαιωθεί η βρύση της Χωστής που βρίσκεται δίπλα από το μνημείο.

Ο τάφος βρίσκεται στις παρυφές του χωριού, σε περιοχή κατάφυτη από δρυς, πλατάνια και άλλα δέντρα και περιβάλλεται από πολλά περιβόλια.

Ο τόπος που βρίσκεται ο τάφος ονομάζεται **Αξός** και εικάζεται ότι αυτό μπορεί να έχει σχέση με το όνομα της Νάξου και του πρώτου οικιστή της κατά την παράδοση, του **Νάξου**. Το κτήμα μέσα στο οποίο βρίσκεται ο τάφος αγοράστηκε πρόσφατα από τους φορείς του χωριού.

2) **Αρχαίο λατομείο του Απόλλωνα:** Πρόκειται για τον μικρό λόφο στον οποίο βρίσκεται ο **Κούρος του Απόλλωνα-Διονύσου**, αλλά και η πανάρχαια επιγραφή «**Όρος χωρίου ιερόν Απόλλωνος**» και πλήθος ημίεργων μαρμάρινων όγκων, τομών και εργαστηρίων από την αρχαιότητα. Υπάρχουν επίσης τα ίχνη του **αρχαίου λιθόστρωτου** πάνω στον οποίο μετέφεραν στη θάλασσα τους ημίεργους κούρους, καθώς και τα απομεινάρια του αρχαίου λιμανιού. Για την ανάδειξη του αρχαίου λατομείου απαιτούνται επίσης μικρές παρεμβάσεις-μονοπάτια πρόσβασης και περιπάτου στα σημεία που βρίσκονται αυτά τα απομεινάρια (επιγραφή, ημίεργοι μαρμάρيني όγκοι, σημάδια τομών, εργαστήρια μαρμαροτεχνιτών κ.λ.), καθαρισμός και σήμανση. Είναι γνωστό ότι στο αρχαίο αυτό λατομείο, όπως και σε εκείνο του Φλεριού στην περιοχή Μελάνων-Ποταμιάς Νάξου, γεννήθηκε η αρχαία ελληνική μαρμαρογλυπτική.

3) **Προϊστορικό και βυζαντινό κάστρο Καλοέρου** στο βουνό ανατολικά του όρμου του Απόλλωνα. Στο πανάρχαιο αυτό κάστρο δεν υπάρχει πρόσβαση και σήμανση, ενώ η δαπάνη για τη δημιουργία τους είναι μικρή. Η ανάβαση στο κάστρο αποτελεί μοναδική εμπειρία. Στον εκτεταμένο χώρο του κάστρου απαιτούνται και σωστικές παρεμβάσεις.

CONSERVATION

Η ανάδειξη και συντήρηση αυτών των μνημείων θα συμβάλουν τα μέγιστα στην προβολή και ανάπτυξη της περιοχής, η οποία εξ αιτίας της οικονομικής δυσπραγίας εγκαταλείπεται από τους κατοίκους της.

Είναι γνωστό ότι το φυσικό περιβάλλον της ορεινής Νάξου είναι πανέμορφο και μοναδικό, κατάφυτο από σπάνια και πλούσια χλωρίδα. Στην περιοχή δε αυτή το περιβάλλον διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση και είναι βέβαιο ότι με τις παραπάνω παρεμβάσεις αυτό θα τύχει ουσιαστικής προστασίας, αλλά και προβολής.

Αθήνα 11 Μαΐου 2006

Νίκος Ι. Λεβογιάννης-φιλόλογος

CONSERVATION

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Όπως είναι γνωστό η **Ορεινή Νάξος** αποκλείστηκε από τη χρηματοδότηση των 33.000.000 ευρώ που προορίζονταν για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων, προκειμένου να μην επαναληφθούν οι πρωτοφανείς καταστροφές από τις θεομηνίες του 2003. Ήδη σε πολλά νησιά των Κυκλάδων και στη Νάξο έχουν αρχίσει να εκτελούνται τα έργα που εντάχθηκαν, τα περισσότερα από τα οποία δεν έχουν την παραμικρή σχέση με τις καταστροφές του 2003.

Είναι επίσης γνωστό ότι οι φορείς της Ορεινής Νάξου αντέδρασαν το περασμένο καλοκαίρι έντονα για τον αποκλεισμό από αυτή τη μεγάλη εργολαβία της περιοχής, που είναι εκείνη που χτυπήθηκε από τις θεομηνίες περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη και στην οποία τελικά δεν έγινε κανένα αντιπλημμυρικό έργο.

Οι υπεύθυνοι γι αυτή την αδικία κυβερνητικοί παράγοντες, μέχρι τώρα σιωπούν, ενώ η «πρόταση» του Νομαρχιακού Συμβουλίου Κυκλάδων να διατεθούν στην Ορεινή Νάξο τα κονδύλια από την έκπτωση της δημοπρασίας απορρίφθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, γιατί κάτι τέτοιο απαγορεύεται απ' τη νομοθεσία. Αυτό βέβαια ήταν αναμενόμενο και εκείνοι που έκαναν την πρόταση έπρεπε να το γνωρίζουν. Για άλλη μια φορά οι φορείς και οι κάτοικοι της Ορεινής Νάξου δεν έχουν την παραμικρή πληροφόρηση γι' αυτή την αρνητική εξέλιξη, παρά τις διαβεβαιώσεις που τους έδωσαν τον Σεπτέμβριο σε λαϊκή συνέλευση στον Απόλλωνα ο Νομάρχης Κυκλάδων και ο Έπαρχος Νάξου.

Ο Έπαρχος Νάξου που έκανε αυτή την πρόταση στο Νομαρχιακό Συμβούλιο Κυκλάδων, αλλά και ο ίδιος ο Νομάρχης Κυκλάδων έπρεπε να ενημερώσουν τους φορείς και τους κατοίκους της Ορεινής Νάξου γι αυτή την εξέλιξη. Και βέβαια αναμένουμε την αντίδρασή τους απέναντι στην Κυβέρνηση και τις ενέργειές τους προκειμένου να αποκατασταθεί η αδικία που διαπράχθηκε σε βάρος της ορεινής Νάξου.

Επισημαίνουμε ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ απάντησε επίσης ότι το κονδύλι του ενός δις. δρχ. που είχε εγκριθεί για την ορεινή Νάξο τον Δεκέμβριο του 2001 (για τις καταστροφές που έγιναν απ' τις θεομηνίες) και δεν απορροφήθηκε, δεν υπάρχει πλέον. Ποιοι φταίνε που δεν απορροφήθηκε και αυτό το κονδύλι είναι γνωστό. Γιατί σιωπούν γι αυτό το τόσο ζωτικής σημασίας ζήτημα για την Ορεινή Νάξο; Τελικά τι θα γίνει με τα αντιπλημμυρικά της Ορεινής Νάξου; Θα μας απαντήσουν η Κυβέρνηση, η Νομαρχία και το Επαρχείο Νάξου;

Γιατί δείχνει η Κυβέρνηση τέτοια αναληγσία απέναντι στην πληγείσα από τις θεομηνίες Ορεινή Νάξο και αδιαφορεί παντελώς για την αντιπλημμυρική της προστασία;

Η χρηματοδότηση των 33.000.000 ευρώ που έγινε, όπως αναφέρεται στην προκήρυξη, **αποκλειστικά για την οριστική αποκατάσταση των ζημιών με την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στις περιοχές των Κυκλάδων που επλήγησαν από τη θεομηνία του 2003**, έτσι όπως δημοπρατήθηκε και υλοποιείται αποτελεί σκάνδαλο, καθότι τα περισσότερα από τα έργα που προβλέπονται σ' αυτήν και που δημοπρατήθηκαν, δεν έχουν την παραμικρή σχέση με τις καταστροφές από τις θεομηνίες του 2003.

Αθήνα 8/12/2005

Νίκος Ι. Λεβογιάννης

Πολίτες της νήσου Νάξου ζητούν την ακύρωση της Μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων και έγκρισης πόρων για την δημιουργία νέου λιμένα στο νησί με την από Μαρτίου 2006 αίτηση ακύρωσης στο ΣτΕ (θεσμό – θεματοφύλακα της προστασίας του περιβάλλοντος, βάσει του Συντάγματος, της Ελληνικής νομοθεσίας και των αρχών του κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου), υποστηρίζοντας τόσο την αναβάθμιση του υπάρχοντα λιμένα υπό το πρίσμα της ήπιας ανάπτυξης, της αισθητικής παρέμβασης και εφόσον έχουν τηρηθεί οι σύννομες διαδικασίες από τις αρμόδιες Αρχές (αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρεια, Νομαρχία, Δήμος).

Η Διοίκηση οφείλει και έχει υποχρέωση να προστατεύει το έννομο αγαθό «Περιβάλλον» και να προάγει την ποιότητα ζωής των πολιτών που έχουν δικαίωμα στην πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, στην συμμετοχή στην διαδικασία λήψης αποφάσεων αλλά και στην δικαστική προστασία όταν το έννομο αγαθό τους, το περιβάλλον, θίγεται άμεσα και ανεπανόρθωτα. Για τους λόγους αυτούς ασκώντας το νόμιμο δικαίωμά τους, οι αιτούντες την ακύρωση της έγκρισης της Μ.Π.Ε., υποστηρίζουν ότι η Μ.Π.Ε. είναι πλημμελής και παράτυπη, το δε Έργο θα έχει αν τυχόν προχωρήσει, αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον (φέρουσα ικανότητα, παραδοσιακός οικισμός), στο πολιτιστικό (Αρχαία και Βυζαντινά Μνημεία -Γρόττα, Πορτάρα, Εκκλησία Μυρτιδιώτισσας, Μεσαιωνικό Κάστρο), αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (έλλειψη οδικού δικτύου -συγκοινωνιακής μελέτης ικανού να στηρίξει έργο τέτοιου μεγέθους, έλλειψη ένταξης στο Χωροταξικό σχέδιο, υποβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος – προβλέπεται νότια προβλήτα για επικίνδυνα φορτία, με άμεσο αποτέλεσμα την αλλοίωση του φυσικού κάλλους της μοναδικής παραλίας του Αγίου Γεωργίου με έντονη τουριστική και επιχειρηματική δραστηριότητα, ανυπαρξία οικονομοτεχνικής μελέτης και στάθμιση κόστους – οφέλους τέτοιου έργου σε άμεσο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα για τους πολίτες της πόλης και τους κατοίκους του νησιού στο σύνολό τους). Η προσεκτική μελέτη των προσβαλλομένων πράξεων και της Μ.Π.Ε. οδήγησε τους πολίτες στην άσκηση του δικαιώματός τους για την προστασία των εννόμων αγαθών τους (περιβάλλον και πολιτιστική κληρονομιά), στα πλαίσια των αρχών που θεσπίζει το άρθρο 24 του Συντάγματος.

Κάσα του Κοινού των Ρωμαίων

1^{ος} Λόγος αιτήσεως ακυρώσεως

Για παράβαση του **άρθρ. 24 του Συντάγματος** περί προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς επίσης και των διατάξεων του **N. 3028/2002** «για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς». Η Νάξος είναι νήσος των Κυκλάδων με πανάρχαιο πολιτισμό. Εθεωρείτο ανέκαθεν «ευλίμενος» και μέσα στον σημερινό λιμένα διατηρούνται ως ενάλιες αρχαιότητες λείψανα του σπουδαίου αυτού πολιτισμού, μεταξύ των οποίων και αρχαίος κυματοθραύστης. Ο ίδιος ο χώρος του λιμένος όπου θα γίνουν τα έργα **έχει κηρυχθεί ως ενάλιος αρχαιολογικός χώρος με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/ 52872/2845/25.11.1992, ΦΕΚ 722Β/2.12.1992.** Προ της κηρύξεως του χώρου ως αρχαιολογικού είχαν προηγηθεί επανειλημμένες υποβρύχιες αρχαιολογικές έρευνες και περί των ευρημάτων εγένοντο επιστημονικές ανακοινώσεις. Κατά το σαφές γράμμα και πνεύμα των ανωτέρω διατάξεων, αλλά και την παγία νομολογία του ΣτΕ, **δεν επιτρέπεται η εκτέλεση οποιουδήποτε έργου εντός κεκηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου,** πολλώ δε μάλλον όταν ο εκ τούτου κίνδυνος είναι πρόδηλος. Εν προκειμένω, το εγκριθέν λιμενικό έργο είναι μέγα, εις τρόπον ώστε μόνο κατ' ευφημισμὸν γίνεται λόγος περί επεκτάσεως του ήδη υπάρχοντος λιμένος, ενώ πρόκειται πράγματι περί κατασκευής νέου λιμένος. Κατά την περιγραφή της προσβαλλομένης πράξεως, «το έργο αφορά στις επί μέρους εργασίες, ως εξής:

Κύριος Προβλήτας: Καταργείται η επιφάνεια του χερσαίου χώρου στην είσοδο του υφιστάμενου προβλήτα, δίπλα στην παραλία, καθώς και οποιοσδήποτε νέος χερσαίος χώρος κοντά στον αρχαίο κυματοθραύστη. Η επέκταση προς τη μεριά του αλιευτικού καταφυγίου περιορίζεται μόνο μέχρι το όριο της υφιστάμενης γλύστρας. Η διαπλάτυνση της λωρίδας που οδηγεί προς τον κύριο προβλήτα αρχίζει στην επέκταση του βορειοανατολικού μετώπου της υφιστάμενης αποβάθρας και εκτείνεται 87 μ. μέχρι το σημείο Γ του υφιστάμενου προβλήτα. Για την προσέγγιση πλοίου μήκους 160 μ. προβλέπεται η **εκβάθυνση στα -10,00 μ.** της περιοχής δίπλα στην κύρια προβλήτα. Η επιφάνεια του κυρίως χερσαίου χώρου, όπως καθορίζεται από τα σημεία Ε, Ζ, Η, Θ και Ι, ανέρχεται σε 6.500 μ².

Αποβάθρα: Η υφιστάμενη αποβάθρα επεκτείνεται με αύξηση του πλάτους της σε 30 μ. και διατήρηση του μήκους σε 80 μ. Η πρόσθετη επιφάνεια επέκτασης της αποβάθρας ανέρχεται σε 1.400 μ². Ομοίως προβλέπεται εκβάθυνση μέχρι το -5,00 μ.

Βόρειος Κυματοθραύστης: Επέκταση και επισκευή του βόρειου κυματοθραύστη κατά 300 μ.

Νότιος Κυματοθραύστης: Ενίσχυση του υφιστάμενου νότιου κυματοθραύστη, και επέκτασή του κατά 125 συνολικά μέτρα.

Όπως περιγράφονται στην ΜΠΕ (κείμενο, σχέδια) που συνοδεύουν την παρούσα, με τους όρους και περιορισμούς που τίθενται με την απόφαση αυτή».

Ο εκ των έργων τούτων **κίνδυνος για τις ενάλιες αρχαιότητες του χώρου είναι πρόδηλος και αυταπόδεικτος,** εις τρόπον ώστε να μην δύναται να γίνει λόγος για περιοριστικούς όρους ασφαλείας. Κατά την κοινή λογικήν, προστασία εναλίων αρχαιοτήτων κειμένων εις τον πυθμένα λιμένος,

CONSERVATION

σημαίνει μόνον αποχήν από της εκτελέσεως οιοδήποτε έργου εντός του λιμένος. Η θέση περιοριστικών όρων είναι αλυσιτελής και παράνομη. Η απειλή της βλάβης υφίσταται από την ίδια την φύση των έργων εκβαθύνσεως και υποθαλασσίου δομήσεως, αλλά και της αυτονοήτου θαλασσίας δυναμικής προς αποκατάσταση διαταραχθείσης ισορροπίας. Αφορά δε όχι μόνον τα ήδη ευρεθέντα και **καταγεγραμμένα** αρχαία, αλλά και άλλα, πολύ περισσότερα, που είναι ακόμα **κρυμμένα** στο βυθό. Σημειωτέον ότι ο κίνδυνος αυτός θα υφίσταται όχι μόνο κατά την διάρκεια εκτελέσεως των λιμενικών έργων αλλά και κατά την λειτουργία των έργων αυτών εσαεί. Οι ελιγμοί, η αγκυροβολία και εν γένει οι χειρισμοί των μεγάλων πλοίων εντός του λιμένος (προβλέπεται η πλαγιοδέτηση κρουαζιερόπλοιων μήκους 160 μ.!) θα διαταράσσουν συνεχώς την ισορροπία και δυναμική των υδάτων του λιμένος, με πρόδηλον αποτέλεσμα την φθορά και τον κίνδυνο βλάβης των εν αυτώ εναλίων αρχαιοτήτων. Η υπό του Συντάγματος οφειλομένη προστασία στις αρχαιότητες νοείται ως αποτελεσματική και βεβαία, χωρίς να επιτρέπονται καμμία επιφύλαξη ή αβεβαιότητα, ή πιθανολόγηση του κινδύνου. Ως είπομεν στην αρχή, **μόνη ασφαλής προστασία είναι η αποχή από της εκτελέσεως του έργου.** Κατά ταύτα, η έγκριση της εκτελέσεως των έργων από τον Υπουργό Πολιτισμού έγινε κατά παράβαση των διατάξεων περί προστασίας της πολιτιστικής κληρονομίας, εν προκειμένω δηλαδή των εναλίων αρχαιοτήτων του λιμένος Νάξου, και συνεπάγεται την ακυρωσία των προσβαλλομένων πράξεων.

3^{ος} Λόγος Υπομνήματός μας

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

1.- Όσον αφορά στην «*θετική εισήγηση*» της Εφορίας Εναλίων Αρχαιοτήτων, αναφερόμεθα στον πρώτο λόγο της κρινομένης αιτήσεώς μας και επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει καμία αιτιολόγηση στην χορηγηθείσα έγκριση από το Υπουργείο Πολιτισμού και τις αρμόδιες Εφορίες Βυζαντινών και Εναλίων Αρχαιοτήτων, ούτε εγγύηση τηρήσεως των όρων και προϋποθέσεων τις οποίες –τυπικώς και μόνον– το Υπ.Πο. θέτει. Συγκεκριμένα, στην «σύμβαση κατασκευής έργου» την οποία υπέγραψε ο Γ.Γ. της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου και ο νόμιμος εκπρόσωπος της μειοδοτησάσης «ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΗΣ Α.Ε.» την 2 Φεβρουαρίου 2006, δεν υφίσταται αναφορά στις υποχρεώσεις του Αναδόχου του έργου σχετικά με την προστασία των μνημείων και αρχαιοτήτων.

Όταν δε το Υπ.Πο. αναφέρει στο από 12.04.2006 υπ' αρ. πρωτ. 2981 έγγραφό του ότι οι προβλεπόμενες εργασίες «*δεν επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τα ενάλια και χερσαία μνημεία*», παραλείπει να αναφερθεί στην εκβάθυνση στον επίμαχο αρχαιολογικό χώρο δέκα και ημίσεως μέτρων (10,50 μ.). Παραλείπει επίσης και προηγούμενο έγγραφο της ΚΑ' Εφορίας Κλασσικών Αρχαιοτήτων, σύμφωνα με το οποίο η επισκευή του βορείου κυματοθραύστη, που έγινε στα πλαίσια της επανόρθωσης των ζημιών του 2004, σε τέτοιο μέγεθος και με τέτοια υλικά είναι καταστροφική για τον Ναό του Απόλλωνος

(«Πορτάρα»). Σύμφωνα με το σκεπτικό αυτό, η επέκταση της βορείας προβλήτας κατά 7-8 ακόμα **στρέμματα** θα έχει τις ίδιες καταστροφικές συνέπειες.

2.- Θα έπρεπε να γίνει μια μικρή αναφορά στο από 12.04.2006 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού. Στο έγγραφο αυτό, που απευθύνεται στο Δικαστήριό Σας, αναφέρεται: «*Στην εν λόγω μελέτη περιγράφονταν 8 εναλλακτικές προτάσεις. Από αυτές (5) απορρίφθηκαν γιατί προέβλεπαν εγκιβωτισμό των αρχαιοτήτων ή εργασίες πλησίον αυτών. Από τις υπόλοιπες δύο ..., κρίθηκε ως καταλληλότερη η τελευταία (αριθμός 5) διότι προέβλεπε μικρότερη επέκταση του προβλήτα. Δεδομένου όμως ότι η εν λόγω λύση απαιτούσε εκτεταμένες εκσκαφές στον χώρο μεταξύ του υφιστάμενου κυματοθραύστη βορείως του λιμένα, σε μικρή απόσταση από τον Ναό του Απόλλωνα, το Συμβούλιο την ενέκρινε, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς που είχαν προτείνει η Εφορία Εναλίων Αρχαιοτήτων και η ΚΑ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων*».

Στο σημείο αυτό, πρέπει να προσδιορίσουμε την έννοια των «εναλλακτικών λύσεων». Γίνεται λόγος για «εναλλακτικές λύσεις», όταν προτείνεται διαφορετική χωροθέτηση του έργου (πρβλ. ΣΤΕ 3476/2001).

Στην κρινόμενη όμως περίπτωση, δεν πρόκειται για «εναλλακτικές λύσεις» αλλά για **μη γνήσιες λύσεις, παραλλαγές της ίδιας απαγορευμένης παρανόμου λύσεως, διότι όλες γίνονται μέσα στον χώρο εναλίων αρχαιοτήτων**. Και η προκριθείσα τελικώς λύση, παρά την απόρριψη άλλων λόγω εργασιών πλησίον των αρχαιοτήτων, προβλέπει εκβάθυνση του πυθμένα κατά 10,50 μέτρα σε μηδενική απόσταση από τις βυθισμένες αρχαιότητες (ίδτε Πρακτικά Αρχαιολογικής Εταιρείας 1981, σελ. 298-302 και Υ.Α. Υπ.Πο. Α1/Φ43/ 5782/2645/25.11.1992).

Είναι, κατόπιν τούτων, αβίαστο το συμπέρασμα –προκύπτει, άλλωστε, και από την απλή ανάγνωση της αλληλογραφίας και των πρακτικών του Κ.Α.Σ. και της Εφορίας Εναλίων Αρχαιοτήτων– ότι η έγκριση των Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού αποτελεί προϊόν διελκυστίνδος και χορηγήθηκε με μεγάλους δισταγμούς, κατόπιν πιέσεων ασκουμένων με γνώμονα την άγρια ανάπτυξη και μόνο.

3.- Επειδή, η έγκριση της Μ.Π.Ε. από το Υπουργείο Πολιτισμού πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να περιέχει πλήρη περιγραφή των προστατευτέων αρχαίων, πλήρη περιγραφή του προς εκτέλεσιν έργου και πλήρη και τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου επί των αρχαίων (ΣΤΕ 5264/1995). Πλην το Υπουργείο Πολιτισμού, στα διάφορα έγγραφά του αναφέρει μόνον ότι «*οι εργασίες βελτίωσης και επέκτασης του λιμένα δεν επηρεάζουν έμμεσα ή άμεσα τα ενάλια και χερσαία μνημεία*».

4.- Τέλος, πράγμα πολύ σημαντικό, το Κ.Α.Σ. συνεδρίασε επί του θέματος δύο φορές (πρακτικά 28/10.07.02 και 36/17.09.02). Αορίστως αναφέρεται στο από 10.04.2006 έγγραφο του Υπ.Πο. ότι «*επί της εν λόγω μελέτης διατυπώθηκε θετική γνωμοδότηση με το υπ' αρ. ΥΠΠΟ /ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/35856/2400 /2003 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής*

CONSERVATION

Κληρονομιάς (το οποίο εμπεριείχε τις απόψεις των συναρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών).»

Εν τω μεταξύ, στο από 27.06.2003 έγγραφο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων (α.π. Φ 4/3/2695), ήτοι ΜΕΤΑ τις δύο ως άνω συνεδριάσεις του Κ.Α.Σ., η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων εξακολουθεί να διατυπώνει δισταγμούς και να θέτει όρους. Άλλη συνεδρίαση του Κ.Α.Σ. ΔΕΝ επηκολούθησε.

Για να καταλήξουμε, πιστεύουμε ότι από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει η ύπαρξη σχετικής Υπηρεσιακής Εισήγησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων προς το Κ.Α.Σ. πριν από την έκδοση των θετικών γνωμοδοτήσεών του. Και τούτο είναι απαραίτητο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 3028/02, δεδομένου ότι τα μέλη του Κ.Α.Σ. δεν είναι εξειδικευμένοι αρχαιολόγοι στο σύνολό τους, έχουν, άρα, ανάγκη τυπικά και ουσιαστικά της Υπηρεσιακής Εισήγησης.

Θεωρούμε όθεν ότι πρέπει να γίνει δεκτή η υπό κρίσιν αίτηση αναστολής, δεδομένου ότι τα μνημεία βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο.

CONSERVATION

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΝΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί μέρος του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία του περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα αυτό έχει ως στόχο την προστασία της φύσης και των φυσικών πόρων, καθώς και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το παρόν έγγραφο περιγράφει τα βασικά στοιχεία του προγράμματος και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί.

Το πρόγραμμα αυτό είναι η συνέχεια των προηγούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία του περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα αυτό έχει ως στόχο την προστασία της φύσης και των φυσικών πόρων, καθώς και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το παρόν έγγραφο περιγράφει τα βασικά στοιχεία του προγράμματος και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί.

3. Communicating the economic value of eco-cultural resources to society and inducing local participant

Building local capacity on eco-natural resources management, environmental education, creation of information material for locals and tourists, public informational and promotional events and permanent exhibition with the restorations and proposals of the project.

Cultural resources management

1. Western Grotta-Kokkinovrachos (Prehistoric Period)

The town of Naxos has been occupied continuously since the Neolithic period and has abundant finds of every period. There is a particular concentration in the northern coastal area of Grotta.

On the western side of Grotta, next to Kokkinóvrachos, exposed archaeological remains are in danger of complete disintegration both from natural causes and the ever increasing tourist use of the area. This complex, dating to the Neolithic and Late Cycladic periods, offers a representative view of two of the most important and least known periods of Naxian prehistory, in a natural seaside environment, by the present harbour of Naxos and giving the visitors a first impression of the island's ancient civilisation.

what

We propose the protection of the remains of the Neolithic settlement from further sea erosion and the restoration of excavation findings in the Grotta area along with the creation of an urban archaeological walk to provide an insight into Chora's prehistoric and classical history.

*when?
how?*

This part of Naxos town is ideal for the creation of an Archaeological Walk whose aim would be the preservation and display of all aspects of a particularly interesting body of finds, dating from the 5th millennium B.C. to the late Roman empire. With this in view a full study has been

undertaken – and approved by the Central Archaeological Council. The most urgent components of the scheme (conservation, improvement and presentation of Western Grotta and Kokkinovrachos) can, however, be effected independently.

2. Tsikniades (Prehistoric Period)

The site of Tsikniades is situated on a rocky hill, west of the village Kato Sangri, overlooking the fertile valley of the same name. The area is rich in archaeological remains covering a very long timespan. Gyroulas, a beautifully maintained site, with an important Archaic sanctuary of Apollo and Demeter that became an Early Christian basilica, commands the centre of the valley.

The excavation at Tsikniades, although not completed, has so far revealed 124 graves. From the grave offerings, which include some unique silver and marble objects, it is clear that the cemetery was used throughout the 3rd millenium B.C. Tsikniades is one of the best preserved and largest Early Bronze Age cemeteries in the Cyclades. It is also particularly interesting as a rare example of an island prehistoric site in an inland setting, while the area still retains its purely rural character.

*what?
when?
how?*

About less than 10% of the area remains unexcavated. The site does not require expensive or complicated work for presentation: by very simple means, such as a few well-arranged panels and a small shelter with copies of the most important finds and electronic/printed information, the visitor can have a clear and vivid picture not only of the cemetery itself but also its connection to Early Cycladic culture, as well as to Eastern Mediterranean culture during the 3rd millenium BC.

When fully excavated, improved and presented the cemetery will offer the visitor a wonderful opportunity of connecting past and present, as it will be approached by a footpath through charming farmland. Its situation, on the eastern slopes of the hill closing from the west the valley of Sangri, connects the EBA cemetery to the archaic sanctuary of Gyroulas, so that the two sites together will form a unique archaeological complex. Their presence in this fertile, central valley of Naxos provides the best possible means for combining archaeology with an ecological approach to 'development'.

Το εργαστήριο Αποκατάστασης Αγροτικών Μνημείων, στο πλαίσιο του προγράμματος «TRIMED CULTURE 2000», φιλοξενήθηκε στην Κωμιακή της Νάξου, από τις 9 μέχρι τις 12 Μαΐου 2006. Το εργαστήριο οργανώθηκε και συντονίστηκε από την ΑΡΙΑΔΝΗ ΑΕ ως εκπρόσωπο του Δήμου Δρυμαλίας Νάξου.

Αντικείμενο των εργασιών αποτέλεσε η αποκατάσταση του παλιού πατητηριού στα Κέντρια. Το κτίσμα παραχωρήθηκε πρόσφατα από τους ιδιοκτήτες του στο Δήμο Δρυμαλίας για 20 χρόνια, με σκοπό την αποκατάσταση του και τη μετατροπή σε επισκέψιμο μνημείο. Ντόπιοι τεχνίτες, πλαισιωμένοι με ειδικευμένους οικοδόμους από τη Μαγιόρκα της Ισπανίας, τη Μάλτα και την Κύπρο ολοκλήρωσαν τον

Νάξος: Πρόγραμμα «TRIMED CULTURE 2000»

Εργαστήριο Αποκατάστασης Αγροτικών Μνημείων

καθαρισμό και προχώρησαν στην εφαρμογή του επιχρίσματος στο εσωτερικό και στην πρόσοψη του κτιρίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή του επιχρίσματος - εκτελέστηκε μετά από συζήτηση και ανταλλαγή εμπειριών αποκατάστασης μεταξύ των συμμετεχόντων με έμφαση σε παραδοσιακά συστατικά. Υπενθυμίζεται ότι το Πρόγραμμα TRIMED «Ο Πολιτισμός του Ψωμιού,

του Κρασιού και του Λαδιού» υλοποιείται σε συνεργασία φορέων από έξι νησιά της Μεσογείου και από Ελληνικής πλευράς συμμετέχει ο Δήμος Δρυμαλίας σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Επαρχίας Νάξου - ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. Στο πλαίσιο του Προγράμματος έχουν υλοποιηθεί ή θα υλοποιηθούν ανάλογα εργαστήρια και συνέδρια ανταλλαγής τεχνογνωσίας. Παράλληλα σε κάθε περιοχή προ-

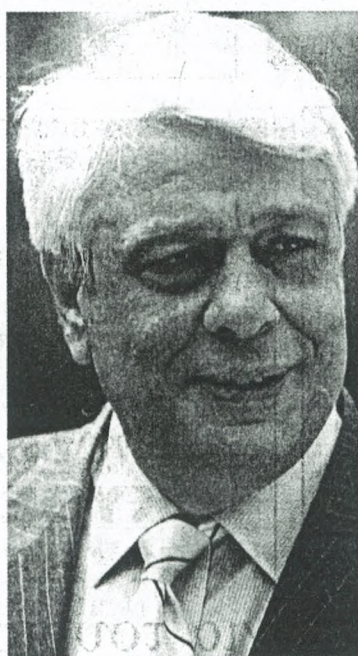
βλέπονται πιλοτικές δραστηριότητες, όπως παραγωγή βιντεοταινίας συλλογικής μνήμης, με βάση 10-15 συνεντεύξεις ανά προϊόν, σχετικά με την παραδοσιακή καλλιέργεια σταριού, ελιάς και αμπελιού και την παραγωγή αλεύρου, λαδιού και κρασιού, δημιουργία βάσης δεδομένων, όπως κειμένων, φώτος και ψηφιακών χαρτών, σχετικά με την καλλιέργεια σταριού, ελιάς και αμπελιού και την παραγωγή αλεύρου, λαδιού και κρασιού. Πιλοτικό

Έργο Αποκατάστασης στη Νάξο, όπου θα αποκατασταθεί νερόμυλος στην κοιλάδα της Κωμιακής

που παραχωρήθηκε πρόσφατα από τους ιδιοκτήτες του για 20 χρόνια στον Δήμο Δρυμαλίας, σχεδιασμός Εκπαιδευτικών-τουριστικών-πολιτιστικών διαδρομών γύρω από τα παραδοσιακά προϊόντα και τέλος δημιουργία Κέντρου ή Κέντρων Πληροφόρησης.

Γραφεία Υποδοχής Πολιτών για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους

Αν το καλοσκεφτούμε, εμείς οι πολίτες, τις περισσότερες ώρες της ημέρας μας, τις περνάμε στις δημόσιες υπηρεσίες, προσπαθώντας να εξυπηρετηθούμε και να φέρουμε σε πέρας τις δουλειές που έχουμε. Όρες ατελείωτες ταλαιπωρίας στην εφορεία, στο ΙΚΑ και σε πολλές άλλες, μας φέρνουν τις περισσότερες φορές στην απελπισία. Το Υπουργείο Εσωτερικών που είναι ο «ελεγκτής» όλων των υπηρεσιών, έχει πάρει πολλές φορές μέτρα, τα οποία έχουν ως σκοπό να βελτιώσουν, όσο γίνεται περισσότερο, την ταλαιπωρία των «άμοιρων» πολιτών. Ένα από αυτά τα μέτρα, ήταν και η δημιουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης των Πολιτών, ΚΕΠ, με απώτερο σκοπό οι πολίτες να έχουν άμεση επαφή με τις υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης ένα άλλο μέτρο ήταν και το πρό-

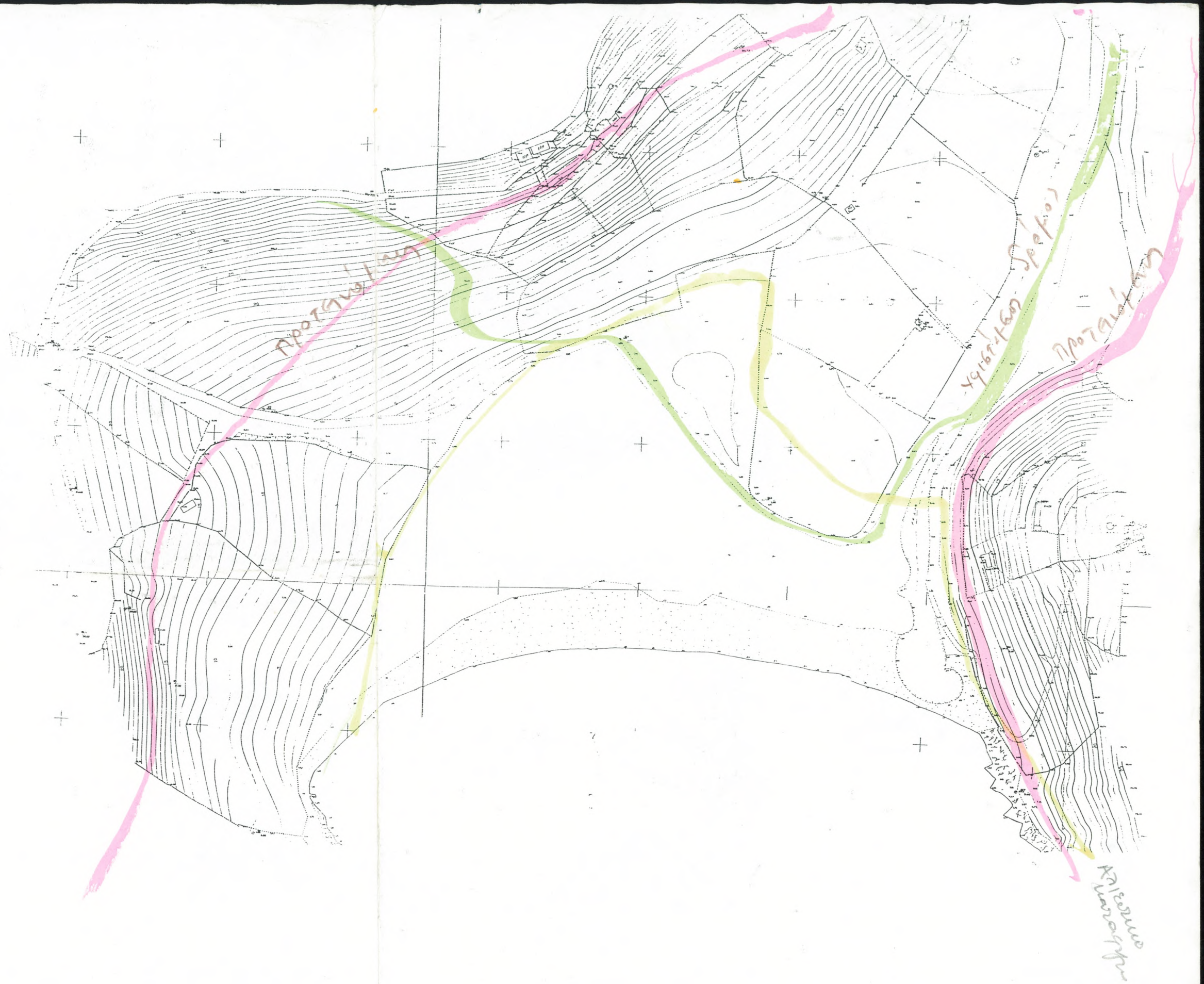

γραμμα «ΑΣΤΕΡΙΑΣ», όπου είχε τον ανάλογο χαρακτήρα με αυτόν των ΚΕΠ. Τώρα το Υπουργείο Εσωτερικών και ο Προκόπης

Παυλόπουλος έρχεται να δώσει άλλη μία λύση για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Ακόμη ένα μέτρο για τον περιορισμό της ταλαιπωρίας του πολίτη από το δημόσιο τομέα έλαβε το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθώς ο υπουργός, Προκόπης Παυλόπουλος με εγκύκλιό του που απέστειλε προς όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποφάσισε τη δημιουργία Γραφείων Υποδοχής Πολιτών, για την κατάλληλη ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε κάθε υπηρεσία, προκειμένου να αποφεύγεται η απώλεια χρόνου και ο συνωστισμός των πολιτών που περιμένουν άσκοπα πολλές φορές για μία ερώτηση. Όπως τόνισε ο κ. Παυλόπουλος «η δυσχέρεια των πολιτών κατά τις συναλ-

λαγές τους με τη Δημόσια Διοίκηση για την ανεύρεση των αρμόδιων υπηρεσιών στο χώρο μιας δημόσιας υπηρεσίας, σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας που μπορεί να παρουσιάζει το αντικείμενο που τους ενδιαφέρει, αποτελούν πολύ συχνά πηγές ταλαιπωρίας για τους πολίτες» και συμπλήρωσε λέγοντας ότι «στην αντιμετώπιση των δυσχερειών αυτών θα συμβάλει σημαντικά η οργάνωση και συστηματοποίηση της παροχής της πληροφόρησης και της καθοδήγησης των πολιτών για τον εντοπισμό της αρμόδιας κάθε φορά για το θέμα τους υπηρεσίας». Το Γραφείο Υποδοχής Πολιτών πρέπει να βρίσκεται σε χώρο της οικείας υπηρεσίας, σε εμφανές σημείο του κτιρίου, πρόσβασιμο και στους πολίτες με αναπηρία και να λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου των

δημόσιων υπηρεσιών. Ο κ. Παυλόπουλος διευκρίνισε ότι τα Γραφεία Υποδοχής Πολιτών πρέπει να στελεχωθούν από το υπάρχον προσωπικό των υπηρεσιών και με τον ανάλογο αριθμό υπαλλήλων που απαιτείται και ότι δεν προϋποθέτει, σε καμία περίπτωση, σύσταση νέας οργανικής μονάδας στην οικεία υπηρεσία, δεδομένου ότι αποτελεί διοικητικό μέτρο για τη διευκόλυνση των πολιτών από τις υπηρεσίες. Τόνισε δε ότι η εφαρμογή του μέτρου θα είναι άμεση, καθώς το αργότερο μέχρι 30 Ιουνίου θα πρέπει να έχει εφαρμοστεί στις Δημόσιες Υπηρεσίες, μέχρι 31 Ιουλίου στα κυριότερα ΝΠΔΔ (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΟΓΑ κλπ) και μέχρι 31 Αυγούστου τόσο στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όσο και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων.

ΧΑΡΟΦΥΤΑ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΥΚΛΑΔΙΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ
(ΜΥΚΟΝΟ, ΝΑΞΟ, ΠΑΡΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΡΟ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΤΕΡΣ ΛΑΝΓΚΑΝΓΚΕΝ
ΧΑΛΛΑΓΚΕΡΜΠΙΑΚΕΝ 82Β – ΟΣΛΟ, ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Παρελήφθη : 24 Σεπτεμβρίου 2003

Έγινε αποδοχή μετά από διόρθωση : 15 Δεκεμβρίου 2003

Έχω εν συντομία περιγράψει έντεκα τοποθεσίες-λίμνες των κυκλαδίτικων νησιών Μύκονος, Νάξος, Πάρος και Αντίπαρος μια από τις οποίες έχει γλυκό νερό, δύο έχουν υφάλμυρο και οι υπόλοιπες είναι λίμνες με αλμυρό νερό. Αυτές οι λίμνες βρίσκονται κοντά σε δημοφιλείς παραλίες και λόγω αυτού είναι εκτεθειμένες στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Οι λίμνες στον Άγιο Προκόπιο, στο Καμάρι, στην Μικρή Βίγλα, στο αεροδρόμιο της Νάξου και στην παραλία του Φαναριού πρέπει να προστατευθούν. Η υφάλμυρη λίμνη κοντά στο αεροδρόμιο στη Νάξο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και θα πρέπει επίσης να προστατευθεί. Τα χαρόφυτα *Lamprothamnium Papulosum*, *Chara Canescens*, *C. Galioides* και *C. Aspera* βρέθηκαν σε αυτή τη λίμνη. Τυπικά δείγματα σε αυτές τις λίμνες με αλμυρό νερό είναι τα *Lamprothamnium Papulosum* και *Ruppia Maritima*. Η περιεκτικότητα σε αλάτι κυμαίνεται ανάμεσα στο 1,3% (2003) και 20% (2002). Σε τέτοια περιβάλλοντα, τα *L. Papulosum* μπορούνε μόνο να επιβιώσουν με πρωτογενείς σπόρους με πυκνό κάλυμμα (oospores) ή/ και σε βολβούς. Στο Καμάρι, βρήκα είδη της *L. Papulosum* με διογκωμένες τις κατώτερες αποφύσεις. Στην υφάλμυρη λιμνούλα στον όρμο του Αμίτη βρήκα *Chara Vulgaris* καθώς τα *Chara Globularis* βρέθηκαν σε γλυκό νερό στη Μύκονο. Συνολικά μέχρι στιγμής έχουν βρεθεί έξι είδη χαροφύτων στα νησιά.

Λέξεις κλειδιά: Ελλάδα, λίμνες με αλμυρό νερό, *Lamprothamnium Papulosum*, *Chara Canescens*, *C. Vulgaris*, *C. Galioides*, *C. Aspera*, *C. Globularis*.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα καλοκαίρια του 2002 και 2003 επισκέφθηκα τέσσερα κυκλαδίτικα νησιά στην Ελλάδα. Τον Ιούνιο/ Ιούλιο του 2002 επισκέφθηκα τη Νάξο, την Πάρο και την Αντίπαρο και το Μάη/ Ιούνιο του 2003 τη Νάξο και τη Μύκονο. Σε αυτά τα νησιά υπάρχουν διάφορες λίμνες με αλμυρό νερό και με εφάλμυρο. Στη Μύκονο, υπάρχει μια μικρή λίμνη με γλυκό νερό με βλάστηση από χαρόφυτα.

Γο 2003, το ύψος του νερού όλων των λιμνών που επισκέφθηκα ήταν πού υψηλότερο από το επίπεδο του 2002. αυτό οφείλεται στις ισχυρές βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα και στην αρχή της άνοιξης. Κατά το τέλος της άνοιξης και το καλοκαίρι, όταν η βροχή ήταν σπάνια, το νερό εξατμίστηκε με αποτέλεσμα την αύξηση της περιεκτικότητας σε αλάτι.

Εφόσον δεν υπάρχουν ειδικές αναφορές σχετικά με αυτές τις τοποθεσίες και για τα χαρόφυτα μέσα σε αυτές, θέλω να δημοσιεύσω τα ευρήματά μου. Οι τοποθεσίες των εξεταζομένων λιμνών μπορούν να ειπωθούν στην εικόνα 1..

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Αυτή η εργασία βασίστηκε σε υλικά που συγκεντρώθηκαν από τον συγγραφέα στις προαναφερόμενες τοποθεσίες τα έτη 2002 και 2003. Τα χαρόφυτα αργότερα προσδιορίστηκαν και φωτογραφήθηκαν. Η περιεκτικότητα σε αλάτι μετρήθηκε με μηχανήμα τύπου Hack Conductivimeter (μοντέλο 44600/CND/TDS).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

A. Νάξος

1. Υφάλμυρη λίμνη βόρεια της πόλης της Νάξου, κοντά στο αεροδρόμιο (εικ. 2 και 3)

Αυτή είναι μία μεγάλη «ευτροφική» λίμνη με μια καλά αναπτυγμένη βλάστηση αλόφυτων. Η βλάστηση των υδάτων κυριαρχείται από τη *Ruppia Maritima* L. και από χαρόφυτα σε πυκνές θέσεις (*Lamprothamnium Papulosum*, *Chara Canescens*, *C. Galioides* και *C. Aspera*). Βαθύτερα, η *Ruppia* κυριαρχεί. Ο βυθός έχει μαύρη άμμο και λάσπη.

Το βόρειο τμήμα της λίμνης ήταν γεμάτο με χώμα, πέτρες και διάφορα είδη οργανικών υλικών (εικ. 3). Το γεγονός αυτό έχει συνακόλουθα επηρεάσει τη βλάστηση και την ποιότητα του νερού. Η περιοχή είναι μοναδική από βιολογική άποψη και μεγάλης αξίας ώστε να προστατευθεί. Μέχρι να γίνουν λεπτομερέστερες έρευνες, η ρήψη απορριμμάτων (λυμάτων) θα πρέπει να σταματήσει.

Η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 8.56 g l^{-1} το 2002 και 1.77 g l^{-1} το 2003.

2. Λίμνη με αλμυρό νερό βόρεια της πόλης της Νάξου, κοντά στο αεροδρόμιο

Αυτή η περιοχή βρίσκεται βορειότερα της περιοχής 1. στην παραλία. Είναι μια μικρή λίμνη με αλμυρό νερό και ρηχά νερά. Το 2002 η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 96 g l^{-1} και οι ακτές ήταν άσπρες, λόγω των κρυστάλλων άλατος. Το 2003 η λίμνη ήταν τουλάχιστον διπλάσια (300×200 μέτρα) και η περιεκτικότητά της σε

αλάτι ήταν 23 g l^{-1} . Ο βυθός είχε λεπτή άμμο και το μεγαλύτερο μέρος καλυπτόταν από *Ruppia Maritima* και από χαρόφυτα *L. Papulosum*. Τα Ταχα ήταν διασκορπισμένα σε ρηχά μέρη, και σε πυκνές θέσεις σε μέρη με βαθύτερα νερά (10-30 εκατοστά). Το 2002 τα χαρόφυτα ήταν ελαφρώς επικαλυμμένα με αλάτι και είχαν μόνο μαύρους ώριμους πρωτογενείς σπόρους με κάλυμμα. Το 2003 τα φυτά ήταν υγιή, πράσινα και πολύ γόνιμα.

3. Λίμνες στον Άγιο Προκόπιο

Όπως φαίνεται στην εικόνα 4, υπάρχουν τρεις λίμνες. Το 2002 το ύψος του νερού ήταν χαμηλό και τα σύνορα ανάμεσα στις τρεις λίμνες ήταν περισσότερο εμφανή. Το 2003 το επίπεδο του νερού ήταν πολύ υψηλότερο. Η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 30.90 g l^{-1} , ποσότητα υψηλή σε σχέση με τις άλλες λίμνες με αλμυρό νερό. Το 2002 οι λίμνες είχαν εμφανώς μολυνθεί και είχαν καφετί νερά. Μέρη της μεσαίας λίμνης είχαν χρησιμοποιηθεί για την ρήψη σκουπιδιών. Το 2003 το νερό ήταν κίτρινο έως καφέ και η παρουσία νυμφών εντόμων ήταν μεγάλη. Βρέθηκε μπλε-πράσινη άλγη στο βυθό, ενώ δεν βρέθηκε βλάστηση ψηλότερα.

4. Λίμνες στη Μικρή Βίγλα

Στη Μικρή Βίγλα υπάρχουν τρεις λίμνες με αλμυρό νερό. Δύο από αυτές είναι μικρές και βρίσκονται στις δύο πλευρές μιας μεγαλύτερης. Αυτήν την περιοχή την επισκεφθήκαμε μόνο το 2003. Οι λίμνες αυτές δεν έχουν εισροές ή εκροές υδάτων. Η μικρή λίμνη στα βόρεια είναι περίπου 30×50 μέτρα και πολύ ρηχή (μέγιστο 10 εκατοστά βάθος) με άσπρο αμμόδη βυθό. Είναι γεμάτη από πυκνά *Ruppia Maritima* και από χαρόφυτα *L. Papulosum*, που βρίσκονται διασκορπισμένα σε ανοιχτά μέρη. Η περιοχή έχει επηρεαστεί από ένα νεόκτιστο κτήριο. Η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 27.20 g l^{-1} το 2003.

Η μεγάλη λίμνη, η οποία έχει περίπου 250×400 μέτρα επιφάνεια, είναι 40 εκατοστά βαθιά και έχει άσπρο αμμόδη βυθό. Ο βυθός της λίμνης είναι γεμάτος με στρώματα από *R. Maritima* και *L. Papulosum*. Σε αυτή την περιοχή έχουν αναπτυχθεί τα *L. Papulosum*. Η περιεκτικότητα του νερού σε αλάτι ήταν 23.30 g l^{-1} . Η περιοχή έχει επηρεαστεί από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και ως εκ τούτου χρήζει μεγάλης προστασίας.

Αυτή η λίμνη είναι αρκετά διαφορετική από τις άλλες δύο, έχει μαλακότερο βυθό με λάσπη και άμμο και είναι πλούσια σε *Ruppia Maritima*. Σε πολλά ανοιχτά μέρη, τα *L. Papulosum* αναπτύσσονται σε πυκνές θέσεις. Η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 13.00 g l^{-1} το 2003.

5. Λίμνες στο Καμάρι (εικ. 6, 9 και 10)

Το 2002 υπήρχε μόνο μια ορατή μεγάλη λίμνη, ενώ το 2003 υπήρχαν τρεις (μια μεγάλη και δύο μικρές) λίμνες.

Όταν επισκέφθηκα τη λίμνη το 2002, είχε άσπρες ακτές από κρυστάλλους άλατος (εικ. 6). Ο βυθός κάτω από τους κρυστάλλους άλατος είχε μαύρη λάσπη και μια ιδιαίτερη μυρωδιά. Στα σημεία με τα κοιτάσματα άλατος τα *L. Papulosum* ήταν επικαλυμμένα με κρυστάλλους άλατος (εικ. 6) και μαύρους ώριμους πρωτογενείς σπόρους με κάλυμμα. Το μοναδικό αλόφυτο που παρατηρήθηκε ήταν το *Phragmites Communis* Trin, το οποίο αναπτυσσόταν διάσπαρτα.

Το 2003 η μεγάλη λίμνη είχε γκρι- καφέ χρώμα προφανώς λόγω της άνθισης του *Rebecca Salina* (Carter) Green. Παρόλο τον κακό χρωματισμό του νερού βρήκα *L. Papulosum* και στη βόρεια και στη νότια πλευρά της λίμνης. Τα δείγματα, τα οποία -τουλάχιστον τη συγκεκριμένη περίοδο- αναπτύσσονταν σε σχεδόν απόλυτο σκοτάδι, είχαν διογκωμένες αποφύσεις στις βάσεις τους. Αυτό είναι προφανώς αποτέλεσμα προσαρμογής σε τέτοια περιβάλλοντα (εικ. 10).

Βορειότερα της μεγάλης λίμνης (8-900 X 1-200 μέτρα) υπάρχουν δύο άλλες μικρές λιμνούλες. Η κοντινότερη στη μεγάλη λίμνη δεν είχε καλό χρώμα, ενώ η άλλη είχε καθαρά νερά και πλούσια βλάστηση από *R. Maritima* και *L. Papulosum*.

Η περιοχή είναι πολύ ενδιαφέρουσα και έχει αξία, ώστε να προστατευθεί.

Η περιεκτικότητα σε αλάτι ήταν 197.6 g l^{-1} το 2002 και μόνο 17.40 g l^{-1} το 2003. Αυτό δείχνει μια ποσοτική μείωση από 20% σε 1,7%.

6. Όρμος Αμίτη

Αυτή είναι μια υφάλμυρη λιμνούλα. Η περιεκτικότητά της σε αλάτι ήταν 4.47 g l^{-1} το 2002. Η λιμνούλα είναι κοντά στη θάλασσα, με πυκνή βλάστηση από νηματώδη άλγη και *Ruppia Maritima*. Στα ρηχά ανοιχτά μέρη η *Chara Vulgaris* αναπτυσσόταν ανάμεσα σε άλλη βλάστηση.

Best wishes from
Anders Langangen
24. May 2004

Charophytes from four Cyclade Islands (Mykonos, Naxos, Paros and Antiparos) in Greece

ANDERS LANGANGEN

Hallagerbakken 82b - 1256 Oslo, Norway (No address)

Received: 24 September 2003

Accepted after revision: 15 December 2003

I have shortly described eleven localities from the Cyclade islands Mykonos, Naxos, Paros and Antiparos, one of which has freshwater, two have brackishwater and the rest are salt lakes. Of special interest are the salt lakes. These lakes are situated close to popular beaches and are therefore exposed to human activities. The lakes at Ag. Prokopios, Kamari, Mikra Vigli, Naxos airport and Fanari beach should be protected. The brackishwater lake near the airport at Naxos has special qualities and should also be protected. The charophytes *Lamprothamnium papulosum*, *Chara canescens*, *C. galioides* and *C. aspera* were found in this lake. Typical species in the salt lakes are *Lamprothamnium papulosum* and *Ruppia maritima*. The salt content in these lakes varied between 1.3% (2003) and 20% (2002). In such environments, *L. papulosum* can only survive by oospores and/or bulbils. In Kamari, I found specimens of *L. papulosum* with swollen lower branchlets. In the brackishwater pool at Ormos Amiti I found *Chara vulgaris*, while *Chara globularis* was found in freshwater on Mykonos. Totally six species of charophytes have so far been found in the islands.

Key words: Greece, salt lakes, charophytes, *Lamprothamnium papulosum*, *Chara canescens*, *C. vulgaris*, *C. galioides*, *C. aspera*, *C. globularis*.

INTRODUCTION

In the summers of 2002 and 2003 I have visited four Cyclade islands in Greece. In June/July 2002 I have visited Naxos, Paros and Antiparos and in May/June 2003, Naxos and Mykonos. On these islands there are several salt lakes and brackishwater localities. In Mykonos, there is one small freshwater pond with vegetation of charophytes. In 2003, the water volume of all lakes visited was much higher than in 2002. This was due to the precipitation during winter and early spring. In late spring and summer, when rain is scarce, water evaporates increasing this salt concentration.

Since there are no special references on these localities and on charophytes therein, I want to publish my finds. The locations of the examined lakes can be seen in Fig. 1.

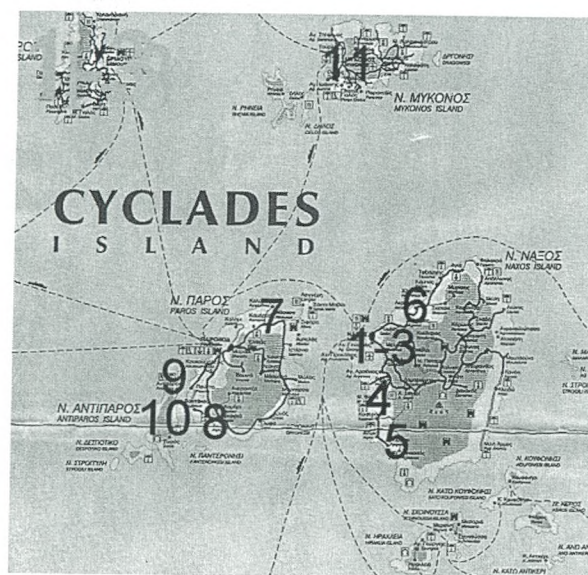

FIG. 1. Map showing the examined localities.

MATERIALS AND METHODS

This work is based on material collected by the author in the given localities in 2002 and 2003. The charophytes were later determined and photographed.

The saltcontent of the water was measured with a Hack Conductivimeter (Model 44600/CND/TDS).

RESULTS

A. NAXOS

1. Brackishwater lake north of Naxos city, by the airport (Figs 2 and 3).

This is a large eutrophic lake with well-developed vegetation of halophytes. The vegetation in the water was dominated by *Ruppia maritima* L. and charophytes in dense stands (*Lamprothamnium papulosum*, *Chara canescens*, *C. galioides* and *C. aspera*).

Deeper down, *Ruppia* seemed to dominate. The bottom was black sandy, silt.

The northern part of the lake was filled out with soil, stones and different kinds of organic material (Fig. 3). This has affected the vegetation and presumably also the water quality. The locality is biologically unique and has a high protective value. Until more detailed investigations are done, the dumping of sewage in the lake should be stopped.

The salt content was 8.56 gl^{-1} in 2002 and 1.77 gl^{-1} in 2003.

2. Salt lake north of Naxos city, by the airport

This locality is situated just southern of locality no. 1, on the beach. It is a small salt lake, with shallow water. In 2002, the salt content was 96 gl^{-1} and the shores were white, because of the salt crystals. In

FIG. 2. Locality no. 1 seen from north, Naxos city to left. Photo 29. June 2002.

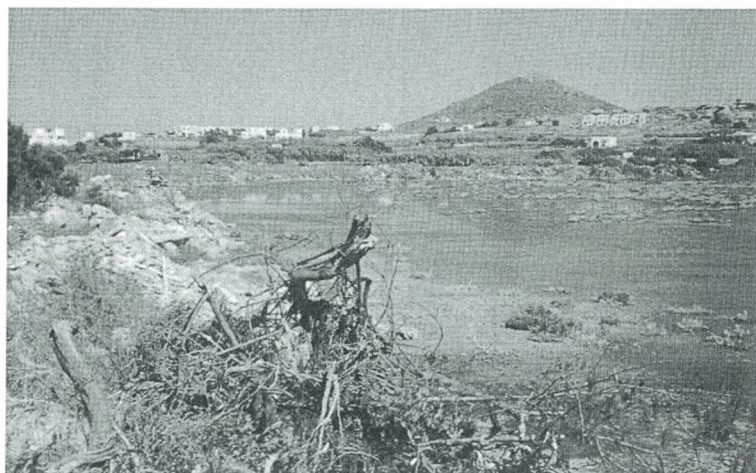

FIG. 3. Northern part of locality no. 1. In this part the locality is polluted. Photo 29. June 2002.

2003, the area was at least twice as big ($300\text{ m} \times 200\text{ m}$) and the salt content was 23 gl^{-1} . The bottom was a fine sand mostly covered by vegetation of *Ruppia maritima* and the charophyte *L. papulosum*. Both taxa were scattered in shallow parts and in dense stands in places with deeper water (10–30 cm). In 2002, the charophytes were slightly incrustated with salt and had only black, ripe oospores. In 2003, the plants were healthy green and richly fertile.

3. Lakes at Ag. Prokopios (Fig. 4)

As it can be seen from Fig. 4, there are three lakes. In 2002, the water level was low and the borders between the three lakes were more obvious. In 2003, the water level was much higher. The salt content

was 30.90 gl^{-1} , which is high compared to the other salt lakes.

In 2002, the lakes were clearly polluted with brown water. Parts of the mid lake had been used for dumping garbage. In 2003, the water was yellow to brown and the production of insect larvae was very high. No higher vegetation was found, but there were crusts of blue-green algae at the bottom.

4. Lakes at Mikra Vigli (Fig. 5)

At Mikra Vigli there are three salt lakes, two small on either side of a large one. This locality has been visited only in 2003. All lakes are without in- or out-flow.

1. The small pond in the north is about $30\text{ m} \times 50\text{ m}$

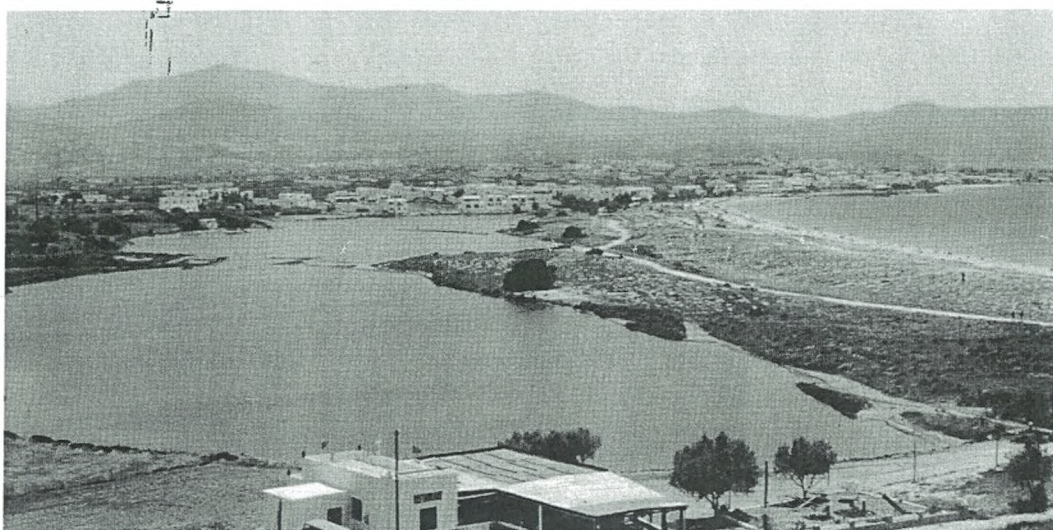

FIG. 4. Ag. Prokopios seen from the north. In 2003, the borders between the three lakes were more or less merged. Photo 1. June 2003.

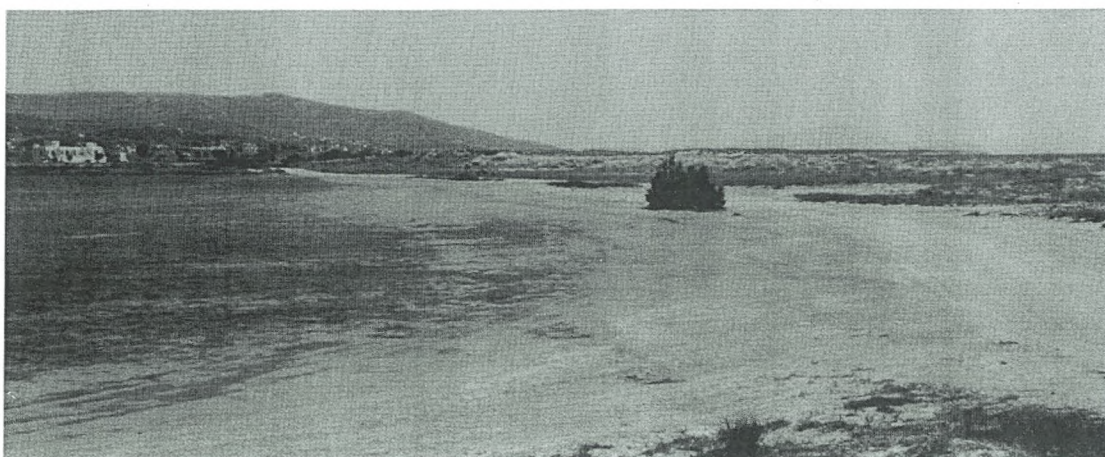

FIG. 5. Mikra Vigli. Western shore of the large lake. The sea to the right side. Photo 1. June 2003.

in area and very shallow (maximum 10 cm deep) with white sandy bottom. It is filled with dense stands of *Ruppia maritima* and the charophyte *L. papulosum* scattered in more open places. The locality has been affected by a newly built house. The salt content of the water was 27.20 g l^{-1} in 2003.

2) The large lake, which is approximately $250 \text{ m} \times 400 \text{ m}$ in surface, is 40 cm deep and has white sandy bottom. The lake bottom is filled with mats of *R. maritima* and *L. papulosum*. In this locality, *L. papulosum* was optimal developed. The salt content was 23.30 g l^{-1} in 2003. The locality is not affected by human activities, and it has, therefore, high protective value.

3) This small lake is quite different from the other two, as it has softer, silty/sandy bottom and is rich in *Salicornia europaea* L. It is deeper (40–50 cm) and is mostly filled with *Ruppia maritima*. In more open places, *L. papulosum* grew in dense stands. The salt content was 13.00 g l^{-1} in 2003.

5. Lakes at Kamari (Figs 6, 9 and 10)

In 2002, there was only one visible big lake, while in 2003 there were three (one big and two small) lakes.

When I visited the lake in 2002, it had white shores of salt crystals (Fig. 6). The bottom below the salt crystals was black mud, with a special smell. In the salty beds, *L. papulosum* was incrustated with salt crystals (Fig. 6), and bore ripe, black oospores. The only halophyte which I observed was *Phragmites communis* Trin., which grew on scattered stands.

In 2003, the big lake had greybrown coloration, presumably due to the bloom of the flagellate *Rebecca salina* (Carter) Green. In spite of the miscoloured water, I found *L. papulosum* both in the southern and northern parts of the lake. The specimens, which at least for a period had been growing in nearly total darkness, had swollen branchlets at their bases. This was presumably an adaptation to such environments (Fig. 10).

Southern of the big lake ($8\text{--}900 \text{ m} \times 1\text{--}200 \text{ m}$) there were in addition two other small ponds. The one closest was miscoloured, while the other lake had clear water with a rich growth of *R. maritima* and *L. papulosum*.

The locality is very interesting and it has high protective value.

The salt content was 197.6 g l^{-1} in 2002 and only 17.40 g l^{-1} in 2003. This means a reduction from 20% to 1.7%.

FIG. 6. The big lake at Kamari. The shores are white because of the crystallized salt. Photo 28 June 2002.

6. Ormos Amiti

This is a brackishwater poll. The salt content was 4.47 g l^{-1} in 2002. The poll is close to the sea, highly eutrophic with dense growth of filamentous algae and *Ruppia maritima*. On shallow, open parts, *Chara vulgaris* grew scattered among other vegetation.

B. PAROS

7. Ag. Anargiri - Par Santa Maria

This is a large lake behind a popular sandy beach. The human influence was easily visible; a high brick wall and garbage. There were tracks of car driving in the dry parts of the lake. There was no visible vegetation. The shores were covered with white salt crystals.

8. Ormos Alikí

This lake has earlier been very big, but now is filled with stones. A road and a tennis court are built upon this dump. The remaining part of the lake is covered with white salt. The charophyte *L. papulosum* was found incrustated with salt crystals.

C. ANTIPAROS

9. Fanari beach close to Antiparos city (Fig. 7)

Close to Antiparos city there are two lakes covering a large area behind Fanari beach. Human activities have changed the area a lot, as several houses are built close to the lakes and a road crosses one of them.

1. The first lake close to the town is a typical salt lake with vegetation of *Ruppia maritima* and *L. papulosum*. The shores are covered with white salt crystals. The salt content of the water was 156.8 g l^{-1} (16 %) in 2002.

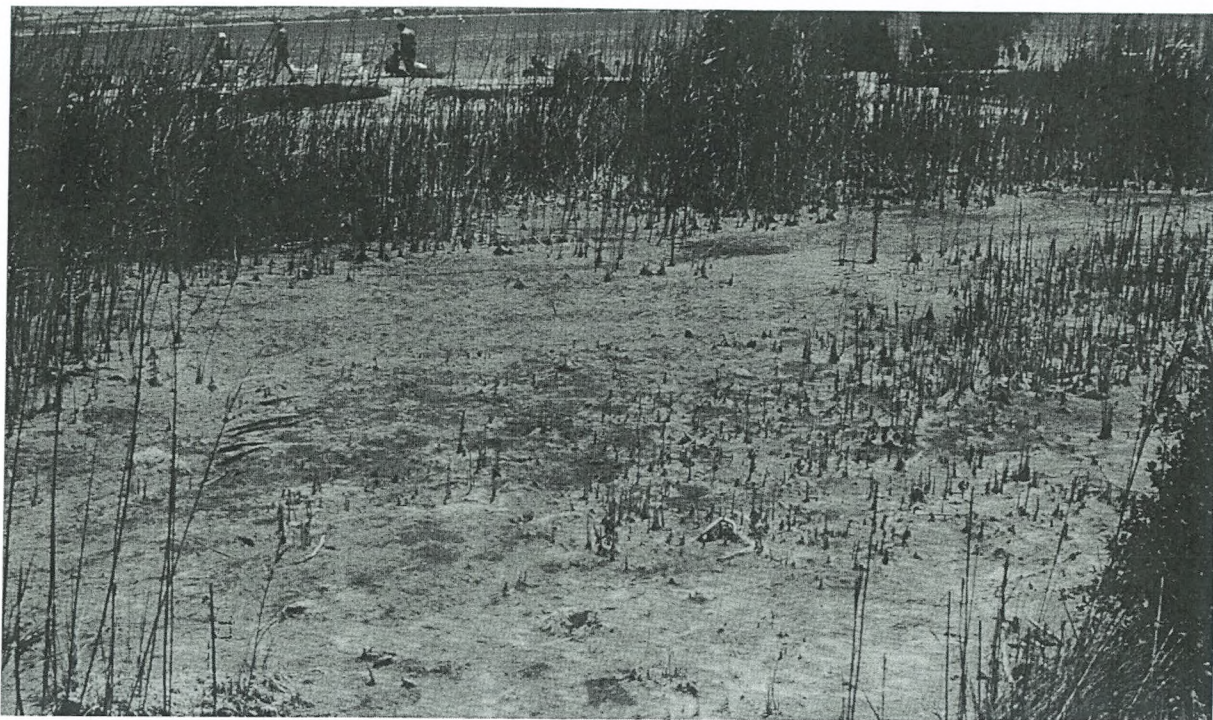

FIG. 7. Fanari beach. The southern lake with reeds of *Arundo donax*. Photo 30. June 2002.

2. The second lake lies in a short distance southern of the first lake. This lake is principally different from the other as it has reeds of *Arundo donax* L., and it has a brown-red surface (Fig. 7). Populations of *L. Lamprothamnium papulosum* were found there. The bottom was black, muddy. Parts of this lake have been filled up with soil, a process which must be stopped, as the lake has a high protective value.

10. Par Glifa

This is a small typical salt lake, which is partly filled up with soil after a road expansion. On the dry, white salty bottom there are tracks of car tires. No charophytes were found.

D. MYKONOS

11. Pond by airport

This is a small freshwater pond by the entrance of Mykonos airport. The surface is more or less covered with filamentous algae (*Oedogonium capillare* (L.) Kütz.). *Chara globularis* grew in small open places on the sandy bottom. The salt content was measured to be 0.31 g l^{-1} in 2003.

THE CHAROPHYTES

Of the eleven localities described, eight are salt lakes (if small ponds and bigger lakes are co-count-

ed, the total number is 15), two are brackishwater lakes and one is a freshwater lake. These three types of environments have different vegetation, due to the differences in salt content. Of the charophytes, *L. Lamprothamnium papulosum* was the only species found in the salt lakes. The species was also found in the brackishwater lakes. In addition, four other species were found in the two brackishwater localities in Naxos. *Chara globularis* is the only species found in freshwater.

Lamprothamnium papulosum (Wallroth) J. Groves

This species was found in six of the localities, four in Naxos, one in Paros and one in Antiparos. Five of the localities are salt lakes and one is a brackishwater lake at Naxos airport. In 2002, all specimens collected in the salt lakes were white, incrustated with salt crystals, and consequently dead, but they had black, ripe oospores. The specimens were mostly small, dwarf forms, 1-8 cm high, covered with white salt crystals, often with very long protonemal terminal processess (see Fig. 8). That year, the best developed specimens were found in the salt lake by Naxos airport. Specimens here were longer than in the other salt lakes (8 cm) and had longer oogonia ($900 \mu\text{m}$) and oospores ($650 \mu\text{m}$ long and $300 \mu\text{m}$ wide).

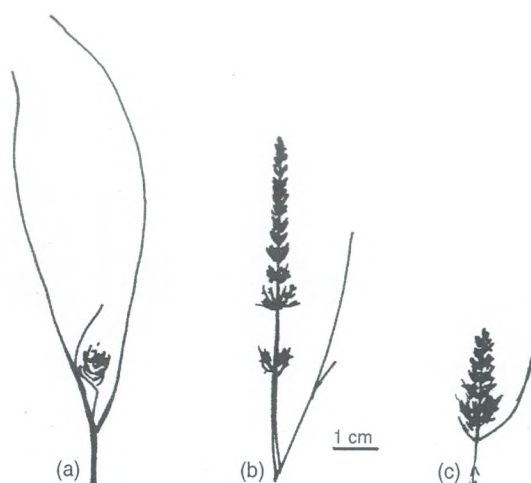

FIG. 8. Different specimens of *L. papulosum* from Fanari beach, Antiparos. Collected 30. June 2002.

- (a) Specimen with two extreme long terminal processes (10 cm).
- (b) 7 cm long, with 14 whorls, and long (5 cm) terminal process.
- (c) 3 cm long, whorls in a dense head. Terminal process 1.5 cm long.

In 2003, the situation was different. All specimens collected were living, they were normally green and rich fertile, with both young gametangia and ripe oospores. In the salt lake by Naxos airport I found living specimens up to 12-13 cm long, with ripe, black oospores, and at the same time young gametangia, red oogonia and orange antheridia.

In 2002, specimens found in Kamari (loc. 5) were only 2-3 cm long and covered by white salt crystals (Fig. 9). Oogonia found on these specimens were up to 750 μm long and oospores up to 500 μm long and 300 μm wide.

As mentioned before, the big lake at Kamari was miscoloured in 2003. Still, *L. papulosum* was found,

but as light penetration was limited, the specimens found had developed swollen branchlets at their lowest whorls (Fig. 10). This is most probably an adaptation to low light level.

Round, white bulbils (c. 750 μm in diameter) were found in Mikra Vigli, Fanari and Kamari, three localities with extreme conditions. Bulbils, together with oospores, are important strategies to survive in these environments.

In the brackishwater lake at Naxos airport, the specimens were of "normal" type both in 2002 and 2003, up to 13 cm high, uninstructed, fertile, with both oogonia and antheridia and a low number of ripe, black oospores.

FIG. 9. The charophyte *Lamprothamnium papulosum*, covered by white salt crystals. Kamari. Photo 28. June 2002.

FIG. 10. Specimens of *L. papulosum* from Kamari (loc. 5). The swollen lower branchlets are of special interest (cfr. Text). Total length is 5 cm. Photo of specimens collected 1. June 2003.

Chara canescens Desvaux et Lois.

The collected specimens were up to 30 cm long, thin and rich fertile, with a large number of ripe, black oospores. The species was found in 2003, together with *Chara aspera* (brackishwater, Naxos airport).

Chara vulgaris L.

The collected specimens were up to 25 cm long and greatly incrustated. The specimens were fertile, but did not yet have any ripe oospores. The one known locality (Ormos Amiti) is slightly brackish (0.5% salt).

Chara aspera Deth. ex Willdenow

The collected specimens were up to 10 cm long and

incrusted. The stem diameter was up to 300 μm . The cortex was irregular triplostichous and the spine-cells were single, having the same length as the stem diameter. Most of the specimens were extremely rich fertile and all of them were female plants with ripe, black oospores. The oogonia were up to 750 μm long and 450 μm wide, the oospores up to 550 μm long and 300 μm wide, and the antheridia up to 750 μm in diameter.

Chara galioides De Candolle

This species was found in association with *C. aspera* in the brackish lake by Naxos airport. The specimens were coarse, up to 20 cm long with a stem diameter up to 1 mm. In the field, the collected specimens were similar to *Tolypella*. The specimens were very rich fertile. The antheridia were 750-1000 μm in diameter.

Chara globularis Thuill

Typical specimens were up to 13 cm long, rich fertile, with red oogonia and antheridia. This is the only freshwater species found on the islands so far.

DISCUSSION

In the Cyclade islands there are a few natural freshwater localities e.g. small ponds or artificial reservoirs for drinking water. One example is the freshwater pond at Mykonos. More common are the saline lakes where five charophytes have been found. These lakes can be divided into 1. brackishwater lakes with relatively low salinity [(Par Amiti, Naxos airport lake (Table 1)] and 2. salt lakes with varying and at the end of summer with high salinity (salt lake by Naxos airport, Kamari, Mikra Vigli, Fanari beach (Table 1) and the other localities examined). Similar types of saline lakes have been described in the Mediterranean climatic zone of Australia (Burne et

TABLE 1. Salt content (%) in some of the examined localities in Naxos, Antiparos and Mykonos (2002 and 2003)

Locality	Salt content (%) 2002	Salt content (%) 2003	Charophytes
Naxos Par Amiti	0.5	—	<i>Chara vulgaris</i>
Naxos brackishwater airport	0.9	0.18	<i>L. papulosum</i> , <i>Chara canescens</i> , <i>C. aspera</i> , <i>C. galioides</i>
Naxos salt lake - airport	10	2.3	<i>L. papulosum</i>
Naxos Kamari	20	1.7	<i>L. papulosum</i>
Naxos Mikra Vigli	—	1.3	<i>L. papulosum</i>
Antiparos Fanari beach	16	—	<i>L. papulosum</i>
Mykonos pond by Airport	—	0.03 (fresh)	<i>Chara globularis</i>

al., 1980).

In the brackishwater localities, the variation in salinity throughout the summer season is relatively small, e.g. from 0.18-0.9‰ in Naxos airport. In the salt lakes, the variation is much higher. In the examined salt lakes, the salinity varied between 10-20‰ in 2002 and 1.3-2.3‰ in 2003 (Table 1). The seasonal variation in salinity is dependent on the climatic conditions. It is lower in the spring because of the dilution with rainwater and it increases in the summer during water evaporation.

Charophytes were found both in fresh- and brackishwater (Langangen *et al.*, 2002). In the three Cyclade islands, six species of charophytes were found:

Chara canescens

C. vulgaris

C. globularis

C. aspera

C. galioides

Lamprothamnium papulosum

Chara vulgaris and *C. aspera* are found in both fresh- and brackishwater (Langangen, 1974), *C. galioides* and *L. papulosum* only in brackishwater (Corillion, 1957) and *C. globularis* only in freshwater (Langangen, 1974).

L. papulosum is of special interest, as it can tolerate salinities varying from those close to freshwater to those of three times the sea water (9.5‰) (Bisson & Kirst, 1980; Wichmann & Kirst, 1989). *L. papulosum* has been adapted to the extreme environment in the salt lake, by favouring production of bulbils and ripe black oospores instead of growing the thallus. In the examined localities, the salinity increases during the summer. The lakes are shallow, 10-40 cm deep, and as water evaporates the temperature will also rise and the growth season will be short. As a consequence specimens from such localities are small (see Fig. 8) compared to specimens from brackishwater where the growth season is longer. This is also supported by the fact that the salt lake by Naxos airport with the lowest salinity (10‰) had the longest and most developed specimens. According to Dubois (1968) dwarf forms of *L. papulosum* develop at higher salinities (>3‰).

The presence of specimens of *L. papulosum* with swollen branchlets is interesting. This is presumed to be an adaptation to low light regime.

In similar localities in Australia, Delroy (1974) found considerable amounts of *L. papulosum* in the guts of ducks, and it is believed that the species is dis-

tributed between the islands by such birds.

The increasing tourism might be a threat to many coastal habitats in Greece. On Naxos, Paros and Antiparos, I found negative development, e.g. the two salt lakes at Paros and Par Glifa in Antiparos were damaged. Visible interventions were also seen in several other localities, the Naxos brackishwater lake and the Ag. Prokopios and Fanari beaches in Antiparos. The only three localities without visible changes are the salt lakes by Naxos airport, Mikra Vigli and Kamari. From a protectional point of view, these three localities should be protected according to the EU Directive 92/43/EC. I also suggest that the three other, slightly affected localities should be protected for the same reasons. The two localities at Fanari beach are of particular interest, since they are salt lakes with higher vegetation, and therefore quite different from the others.

ACKNOWLEDGEMENTS

I am indebted to Professor Jahn Thronsen, University of Oslo who has determined *Rebecca salina* and to Dr. Teresa Mrozinska, Krakow, Poland for determination of *Oedogonium*.

REFERENCES

- Bisson MA, Kirst GO, 1980. *Lamprothamnium*, a Euryhaline charophyte. *Journal of experimental botany*, 31: 1223-1235.
- Burne RV, Bauld J, Deckker de P, 1980. Saline lake charophytes and their geological significance. *Journal of sedimentary petrology*, 50: 281-293.
- Corillion R, 1957. *Les Charophycées de France et d'Europe Occidentale*. Travaux du Laboratoire de botanique de la Faculté des sciences d'Angers, Angers.
- Delroy DB, 1974. The food of waterfowl (Antidae) in the southern Coorong saltwater habitat of South Australia. *South Australian ornithology*, 26: 157-163.
- Dubois A, 1968. Observations sur la morphologie et la biologie des formes naines de *Lamprothamnium papulosum* J. Groves (Characeae). *Naturalia monspeliensis série botanique*, 19: 37-41.
- Langangen A, 1974. Ecology and distribution of Norwegian charophytes. *Norwegian journal of botany*, 21: 31-52.
- Langangen A, Koistinen M, Blindow I, 2002. The charophytes of Finland. *Memoranda societatis fauna flora fennica*, 78: 17-48.
- Wichmann F, Kirst GO, 1989. Adaptation of the euryhaline charophyte *Lamprothamnium papulosum* to brackish and freshwater: turgor pressure and vacuolar solute concentrations during steady-state culture and after hypo-osmotic treatment. *Journal of experimental botany*, 40: 135-141.

Για την προστασία της φύσης:

- Ήταν από τις πρώτες οργανώσεις που ανέλαβαν δράση για την προστασία των Πρεσπών. Έκτισε, εξόπλισε και λειτούργησε το Βιολογικό Σταθμό στη Μικρολίμνη Πρεσπών. Συμμετέχει στην Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών.
 - Συντονίζει πρόγραμμα για την προστασία του σκυριανού αλόγου σε συνεργασία με το Α.Π.Θ και το Δήμο Σκύρου.
 - Συμμετέχει σε φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.
 - Αγωνίζεται για την αύξηση, προστασία και ανάβραση των χώρων πρασίνου στις μεγαλουπόλεις (π.χ. Εθνικός Κήπος, Ελληνικό, Γουδή, Λόφος Φιλοπάππου).
 - Δραστηριοποιείται σε θέματα πολιτικής περιβάλλοντος, όπως για το δικαίωμα πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφόρηση ασκώντας συνεχή πίεση για να κυρωθεί η Σύμβαση του Άρχους και από την Ελλάδα.
 - Αγωνίζεται για την προστασία οικοσυστημάτων προσφεύγοντας, σε συνεργασία με άλλους φορείς, στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως στην περίπτωση της εκτροπής του Αχελώου.
 - Δραστηριοποιείται σε θέματα διαχείρισης νερού (εξειδικευμένες μελέτες, ενημερωτικό υλικό, δημόσιες συζητήσεις).
 - Οργανώνει μαθήματα και σεμινάρια, όπως για τη βιοποικιλότητα και την υγεία και το περιβάλλον.
- Συντονισμός: Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος (ΣΦΥΠ)

Σκυριανό άλογο, φωτογραφία: Μπέσσυ Μαντζόρα

Αχελώος - Μονή Αγ. Γεωργίου, Μυράφωλλο, φωτογραφία του κ.Νίκου Πέτρου. Περιέχεται στο βιβλίο "ΑΧΕΛΩΟΣ" των εκδόσεων ΚΟΑΝ/Βιβλία του Κόσμου

Το τρενάκι του Νέστου, φωτογραφία: Νίκος Γερμαντζίδης

Για την περιβαλλοντική εκπαίδευση:

- Πρωτοπόρος το 1974 παρήγαγε και διένειμε σε 4.000 σχολεία ταινία σταθερών εικόνων για το περιβάλλον.
 - Πραγματοποιεί προγράμματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης σε σχολεία και στο κτίριό της στην Πλάκα.
 - Ίδρυσε και διαχειρίζεται δύο μεγάλα δίκτυα σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και στην Κύπρο, «Ο Ναυτίλος» και «Το Σποράκι, Πηγή Ζωής», ενώ συμμετέχει στο συντονισμό του πρώτου Ελληνικού Δίκτυου Π.Ε. «Το Ποτάμι».
 - Δημιουργεί αξιόπιστο παιδαγωγικό υλικό, όπως «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για Βιώσιμες Πόλεις» και, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης, «Το Νερό στη Μεσόγειο».
 - Οργανώνει, σε συνεργασία με τον ΟΣΕ και το Υπουργείο Παιδείας, εκπαιδευτικές διαδρομές με το «περιβαλλοντικό τρένο» στα Στενά του Νέστου.
 - Οργανώνει συνέδρια, όπως το διετές πανελλαδικό σεμινάριο για εκπαιδευτικούς και οικολογικές θερινές κατασκηνώσεις (π.χ. Τρίκερι, Ξάνθη).
- Συντονισμός: Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΣΠΕ)

Διεθνής δράση:

- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ μετέχει ενεργά σε διεθνείς φορείς περιβάλλοντος, όπως στην IUCN, στην Europa Nostra και στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος (EEB).
- Η αδελφική οργάνωση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στην Αμερική, η Society for the Preservation of the Greek Heritage (SPGH), ενήργησε ώστε να επιστραφεί στην Ελλάδα ο Μυκηναϊκός θησαυρός των Αθονιών. Σήμερα κοσμεί το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.
- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ίδρυσε μαζί με το EEB το Mediterranean Information Office for Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE), το οποίο αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα.
- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ συμμετέχει ενεργά στο ECOFORUM για την εφαρμογή της Σύμβασης του Άρχους.

Τριπόδων 28, ένα φιλόξενο στέκι στην Πλάκα:

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στεγάζεται σε νεοκλασικό στην Πλάκα, όπου διασώζεται τμήμα της αρχαίας οδού Τριπόδων και ο δυτικός του τοίχος χρονολογείται στον 5ο - 4ο αιώνα π.Χ.

Στους χώρους αυτούς, όπου η ιστορία συνδυάζεται με την καθημερινότητα, λειτουργεί πωλητήριο με πλούσια συλλογή βιβλίων για τη φύση και την πολιτιστική κληρονομιά και αντικείμενα εμπνευσμένα από την παράδοση.

Στον ίδιο χώρο το εντευκτήριο για τους φίλους της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ έχει γίνει στέκι όλων όσων ενδιαφέρονται για τη φύση και την πολιτιστική κληρονομιά.

Παράρτημα Θεσσαλονίκης - Τοπικές Επιτροπές:

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δρα σε όλη την επικράτεια με ένα εκτεταμένο δίκτυο συνεργατών και φίλων. Στη Θεσσαλονίκη λειτουργεί Παράρτημα, ενώ Τοπικές Επιτροπές μελών έχουν συσταθεί σε διάφορες περιοχές και πόλεις της ηπειρωτικής και της νησιωτικής χώρας, όπως της Πλάκας, της Ημαθίας, της Κέρκυρας, της Ξάνθης, της Πρέβεζας, της Νάξου.

Έκδόσεις:

- Για την επίτευξη των στόχων της εκδίδει βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό, τα οποία διατίθενται στο πωλητήριο της στην Πλάκα.
- « Περίπατοι Κληρονομιάς στην Αθήνα»
 - «Ελαφροπάτιτα»
 - «Νησιά του Αιγαίου, Προστασία Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος»
 - «Πέντε χρόνια μετά τη Σύμβαση του Άρχους»
 - «Φορολογία για το Περιβάλλον»
 - «Πανελλήνιο Συμπόσιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»
 - «Αειφορία-Ενέργεια και Μεταφορές»
 - «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για Βιώσιμες Πόλεις»

Φίλοι, Υποστηρικτές και Μέλη:

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στηρίζεται στους χιλιάδες φίλους, υποστηρικτές και μέλη της, που κινητοποιούνται σε εθελοντική βάση.

Μπορείτε να γίνετε κι εσείς άμεσα υποστηρικτής ή φίλος ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Τριπόδων 28, 10558 Αθήνα, τηλ. : 210 3225245, 3226693, φαξ. 210 3225240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr, www.ellinikietairia.gr

Τραπεζικός Λογαριασμός: ALPHA BANK, Υποκ. Πλάκας, Νο 177-00-200-2000045

Επιθυμώ να γίνω φίλος προσφέροντας	☐ 12 € ετησίως
Επιθυμώ να γίνω υποστηρικτής προσφέροντας από	☐ 50 € ετησίως ☐ Άλλο ποσό _____ ετησίως
Ενδιαφέρομαι να λάβω μέρος ενεργά ως εθελοντής	☐
Επιθυμώ να υποστηρίξω την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ μέσω της πάγιας τραπεζικής εντολής	☐
Ονοματεπώνυμο.....	
Ιδιότητα.....	
Διεύθυνση (Οδός).....	(Αριθμός).....
Τ.Κ.....	Πόλη.....
Tel.....	Τηλέφωνο.....
Fax.....	E-mail.....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η ποιότητα ζωής είναι δικαίωμα,
αλλά και ευθύνη όλων μας

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ αγωνίζεται από το 1972 για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι κυριότεροι στόχοι της είναι:

- Η διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής
- Η διάσωση βιοτόπων και τοπίων φυσικής ομορφιάς
- Η διάσωση μνημείων, παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών τόπων
- Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και ιδιαίτερα των νέων

Έχει ήδη θυσιαστεί ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής φύσης και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στο βωμό της μη βιώσιμης "ανάπτυξης". Ας διατηρήσουμε ως κόρη οφθαλμού ό,τι απέμεινε.

Αρχαίος τοίχος στο εσωτερικό του κυρίου της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

► Το ιστορικό κτίριο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στην Πλάκα

► Όσιος Λουκάς, φωτογραφία από το βιβλίο Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα, Χαρ. Μπούρας

► Νέα Μονή Χίου, φωτογραφία από το βιβλίο Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα, Χαρ. Μπούρας

► Πρέσπες - Αργυροπελεκάνοι, φωτογραφία: αρχείο ΕΠΠ/ Λ. Νικολάου

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς:

- Προτείνει και παρακολουθεί αναστηλώσεις μνημείων, όπως της Νέας Μονής Χίου, των ναών του Αγίου Γεωργίου και της Αγίας Κυριακής στην Παλαιοχώρα Αίγινας, του ναού του Σωτήρος στο Αλεποχώρι Αττικής, του ναού της Κοιμήσεως Θεοτόκου στα Ταΐρια Μονεμβασιάς, του καμπαναριού του Αγίου Γεωργίου dei Greci στη Βενετία, με τη βοήθεια γενναιοδωρών χορηγών όπως από το ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη, το ίδρυμα Λ. Λεμού, το ίδρυμα Στ. Σ. Νιάρχου και από μέλη της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

- Μεριμνά για την προστασία παραδοσιακών οικισμών, όπως με τη σύσταση του Γραφείου Αρχιτεκτονικών Συμβουλών στις Κυκλάδες και με το πρόγραμμα αποκατάστασης οικιών στην παλαιά πόλη της Ξάνθης.

- Ενημερώνει και κινητοποιεί το κοινό, κάνει παραστάσεις προς τις αρχές και αναλαμβάνει δικαστικούς αγώνες ώστε να αποφευχθούν καταστροφές σε μνημεία και οικισμούς, όπως στις περιπτώσεις της Αράχθας και της Υδρας.

- Πρωταγωνιστεί στη διάσωση της Πλάκας με δραστήρια Τοπική Επιτροπή.

- Οργανώνει μαθήματα και συνέδρια, όπως για την προστασία των νησιών του Αιγαίου και την Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική.

- Εισηγείται προς την Europa Nostra για τη βράβευση διακεκριμένων αναστηλώσεων.

- Παρέχει, με τη στήριξη του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη, ετήσιες υποτροφίες μεταπτυχιακών σπουδών, ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό ειδικευμένων αναστηλωτών.

Συντονισμός: Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ)

► Αμβρακικός, φωτογραφία: "7 πηγές του παραδείσου" της Λ. Κορρά

► Χώρα Σερίφου, φωτογραφία: Δημ. Δημόπουλος

Πρόγραμμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη στα Νησιά του Αιγαίου:

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ξεκίνησε το 2005 στη Σέριφο και στη Σίφνο το πρόγραμμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη στα Νησιά του Αιγαίου, με κύριο στόχο την ανάδειξη της οικονομικής σημασίας της διατήρησης των φυσικών και των πολιτιστικών πόρων των νησιών.

Για τη διαμόρφωση ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς:

- Συνέβαλε καθοριστικά στη σύνταξη και πρόσπιση του άρθρου 24 του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος.

- Συνέβαλε καθοριστικά στη δημιουργία μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος στη Βουλή το 2005.

- Δίνει αγώνες για την περιβαλλοντική φορολογική μεταρρύθμιση με στόχο την ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους στις τιμές της αγοράς.

- Δραστηριοποιείται για την αποφυγή μέτρων που βλάπτουν το περιβάλλον, όπως στην περίπτωση του δασικού νόμου του 2003 και για την προώθηση και εφαρμογή χωροταξικού σχεδιασμού.

- Οργανώνει μαθήματα και σεμινάρια, όπως για την αειφορία-ενέργεια και μεταφορές, και τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική.

Συντονισμός: Συμβούλιο Θεσμικού Πλαισίου (ΣΘΕΠ)

Για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης:

- Προβάλλει τις δραστηριότητες της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στα ΜΜΕ και φροντίζει για την επικοινωνία με το κοινό, συντονίζοντας τη δράση πολλών εθελοντών.

- Προτείνει απλές καθημερινές πρακτικές, φιλικές προς το περιβάλλον.

- Οργανώνει, όπως το 2001 και το 2005, πανελλαδικές έρευνες για την «Περιβαλλοντική Συνείδηση του Έλληνα».

- Οργανώνει εκδηλώσεις, όπως το Πανόραμα Οικολογικών Ταινιών, τη Γιορτή της Άνοιξης και τη Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά.

Συντονισμός: Συμβούλιο Επικοινωνίας (ΣΕΠΙ)

Η φωτογραφία στο φόντο όπως και η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι του κ. Νίκου Πέτρου. Περιέχονται στο βιβλίο "ΑΧΕΛΩΟΣ" των εκδόσεων ΚΟΑΝ/Βιβλία του Κόσμου

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (ΥΠΟΔΟΜΩΝ)

ΚΩΔΙΚΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ							
1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ *		ΚΠΣ III		2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΟΠΣ ΕΡΓΟΡΑΜΑ *			
3. ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡ. – ΚΟΙΝ. ΠΡΩΤΟΒ. *	ΠΕΠ ΝΟΤ. ΑΙΓΑΙΟΥ	4. ΚΩΔ. *	(67)	5. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ *	5	6. ΚΩΔ. *	(68)
7. ΜΕΤΡΟ *	7	8. ΚΩΔ. *	2.1	9. ΥΠΟΜΕΤΡΟ *		10. ΚΩΔ. *	(70)
11. ΤΟΜΕΑΣ ΚΠΣ *		12. ΚΩΔ. *	(72A)	13. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ ΚΠΣ *		14. ΚΩΔ. *	(72A)
15. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΗΓΩΝ ΔΑΝΑΚΟΥ, ΒΟΥΡΒΟΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΛΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ			16. ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ *		
17. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ Α				18. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ Β			

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ			
19. ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΗΓΩΝ ΔΑΝΑΚΟΥ, ΒΟΥΡΒΟΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΛΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ (74)			
20. ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ*	(75)		
21. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ, ΔΙΑΝΟΜΗΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ	22. ΚΩΔΙΚΟΣ*	306
23. ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ Ή ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ)	ΔΗΜΟΣ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ – Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	24. ΚΩΔΙΚΟΣ*	(77)
25. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ ΥΠΟΕΡΓΩΝ			
Η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Δρυμαλίας διαθέτει μεγάλη εμπειρία σε επίβλεψη έργων παρόμοιας φύσης. Υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό, που έχει ήδη επιβλέψει πολλά έργα και μελέτες παρόμοιας φύσης.			

26. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑΣ Ή ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ					
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΖΟΥΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ				ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ				
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΧΑΛΚΕΙΟ ΝΑΞΟΥ 84302				
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	2285032671	FAX	2285032098	E-MAIL	
27. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ)					
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΖΟΥΓΑΝΕΛΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ				ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ				
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΧΑΛΚΕΙΟ ΝΑΞΟΥ 84302				
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	2285032469	FAX	2285032469	E-MAIL	
28. ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ					
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΝΑΔΟΧΟΥ					(92)
Α.Φ.Μ. ΑΝΑΔΟΧΟΥ					(93)
Δ.Ο.Υ.					(93)

* Συμπληρώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	
29. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ – ΣΥΝΤΟΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (94)	

Το προτεινόμενο έργο έχει σκοπό την προστασία τριών πηγών του Δήμου μας των οποίων το νερό είναι για την ύδρευση (και δευτερευόντως την άρδευση) των οικισμών Δανακού , Βουρβουριάς Δαμαριώνα και Απόλλωνα Κορωνίδας. Το σκεπτικό είναι ότι και στις τρεις πηγές είναι αναγκαίες εργασίες καθαρισμού και κατασκευή μικρών φραγμάτων ανάσχεσης τα οποία θα λειτουργούν και σαν καθιστικά για την προστασία των πηγών.

Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεσθούν για την προστασία της πηγής του Δανακού είναι οι εξής:

1. Καθαρισμός του περιβάλλοντα χώρου από τα φερτά υλικά , που προήλθαν από τις πλημμύρες 2003 , κοιτόστρωση του ρέματος , και επισκευή των υπαρχόντων καναλιών.
2. Κατασκευή προστατευτικού τοίχου της πηγής και καθιστικό από λιθοδομή.
3. Πλακόστρωση του δρόμου που οδηγεί στην πηγή καθώς και του χώρου και του καθιστικού εμπρός από την πηγή.

Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεσθούν για την προστασία της πηγής της Βουρβουριάς είναι οι εξής:

1. Επανακατασκευή λιθοδομών στο ανάντι της πηγής, όπου είναι έτοιμες να καταρρεύσουν
2. Καθαρισμός της κοίτης του ρέματος, ανύψωση του χώρου της πηγής με την δημιουργία καθιστικών με πλακόστρωτο, τα οποία χρησιμεύουν και για την προστασία της πηγής από τα νερά του ρέματος και τα φερτά
3. Καθαρισμός του υδραύλακα άρδευσης και επισκευή του στα σημεία που έχει καταστραφεί.
4. Αρμολόγηση των λιθοδομών που θα κατασκευασθούν και των καθιστικών
5. Υδροχρωματισμός δια ασβέστου της πηγής - περιβάλλοντος χώρου.

Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεσθούν για την προστασία της πηγής της Εμπολής του Απόλλωνα είναι οι εξής:

1. Καθαρισμός του Περιβάλλοντα χώρου από τα φερτά υλικά ανάντη και κατάντη της πηγής.
2. Σκυροδέτηση όλης της επιφάνειας της πηγής, επειδή το δάπεδο έχει διαβρωθεί, με ελαφρά οπλισμένο Σκυρόδεμα και επένδυση με χονδρόπλακες χωρικού τύπου. Στην μία πλευρά θα κατασκευασθούν καθίσματα από λιθοδομή. Επίσης πλησίον αυτών θα κατασκευασθούν και δύο τραπέζια από λιθοδομή με επένδυση από μάρμαρο. Όλες οι επιφάνειες των λιθοδομών καθώς και των φυσικών πέτρινων όγκων που περιβάλλουν την πηγή θα αρμολογηθούν
3. Επένδυση του υπάρχοντος αντλιοστασίου στην πηγή για λόγους αισθητικούς με λιθοδομή χρώματος λευκού στις δύο ορατές πλευρές
4. Καθαρισμός του μονοπατιού και καθαίρεση των υπαρχόντων σε ορισμένα σημεία ξηρολιθοδομών. Κατασκευή λιθοδομών για την προστασία του μονοπατιού , κλίμακας στην αρχή του μονοπατιού λόγω υψομετρικής διαφοράς και επένδυση του μονοπατιού με λιθόστρωτο επί του εδάφους αφού προηγουμένως διαμορφωθεί το έδαφος ώστε να δοθούν οι κατάλληλες κλίσεις για την ομαλή απορροή των ομβρίων. Στο σημείο που το μονοπάτι συναντά το αρδευτικό αυλάκι και μέχρι την πηγή επειδή το μονοπάτι είναι πολύ στενό θα γίνει διαπλάτυνση . Σε όλο το τμήμα θα κατασκευασθεί στηθαίο ασφαλείας από λιθοδομή , θα κατασκευασθεί λιθόστρωτο όπως και στο προηγούμενο τμήμα , και το αρδευτικό αυλάκι θα καλυφθεί με μεταλλική σχάρα για λόγους ασφαλείας των επισκεπτών.
5. Κατασκευή νέου αρδευτικού αυλακιού από την δυτική πλευρά της πηγής ιδίων διαστάσεων με το υπάρχον και για μήκος περίπου 40,00 μέτρων, προκειμένου να αφαιρεθούν οι διάφορες πλαστικές σωλήνες τις οποίες έχουν τοποθετήσει οι ιδιοκτήτες των δυτικών ιδιοκτησιών δια να αρδεύουν τα κτήματα τους.

ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ & ΔΙΑΚΡΙΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (ΟΜ. ΕΡΓΑΣΙΩΝ κτλ.)				
30. ΚΩΔ	31. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΚΡΙΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Α.	32. ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	33. ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	34. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
(95)	(96)	(97)	(98)	(99)
3060600	ΜΙΚΡΑ ΤΕΧΝΙΚΑ	100	%	100.022,49
ΣΥΝΟΛΟ				100.022,49

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΕ ΜΕΤΡΗΣΙΜΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΤΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ			
35. ΚΩΔΙΚΟΣ*	36. ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΤΟΧΩΝ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ	37. ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	38. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ
(100)		(101)	(102)
	ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡ.	1700
30686	ΥΔΡΟΛΗΨΙΕΣ	ΑΡ.	3
41513	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΙΣΟΔ. ΑΝΘΡ.	8

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ			
39. Α/Α (103)	40. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (104)	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ	
		41. ΕΝΑΡΞΗΣ (105)	42. ΛΗΞΗΣ (106)
...			

* Συμπληρώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ		
43. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ		100.022,49
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		
44. ΚΩΔΙΚΟΣ* (108)	45. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	46. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (109)
Γ11.02	ΛΟΙΠΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	100.022,49
ΣΥΝΟΛΟ		100.022,49

Δ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ					
47. ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ *	(110)	48. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	(111)		
49. ΚΩΔ.* (112)	50. ΔΙΟΙΚ. ΚΑΤΑΣΤ. ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (113)	51. ΑΡΧΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (114)	52. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ (115)	53. ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (116)	54. ΣΧΕΤΙΚΟΣ Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (117)
3252	Δημοσίευση περιληπτικής διακήρυξης στον Τύπο	4/2004			
3261	Εντολή σύνταξης τευχών δημοπράτησης/διαγωνισμού	4/2004			
3262	Έγκριση τευχών δημοπράτησης / διαγωνισμού	5/2004			
3302	Διενέργεια δημοπράτησης /διαγωνισμού καταληκτικού	6/2004			
3305	Εισήγηση επιτροπής ανάθεσης	7/2004			
3356	Απόφαση ανάθεσης	7/2004			
3351	Υπογραφή σύμβασης	8/2004			
3405	Έναρξη υλοποίησης	9/2004			
3558	Βεβαίωση περαίωσης – Απόφαση ολοκλήρωσης	10/2005			
3552	Προσωρινή παραλαβή	10/2005			
3553	Οριστική παραλαβή	12/2005			
3557	Τελική πιστοποίηση	12/2005			
3554	Οικονομική εκκαθάριση	12/2005			
3702	Αποπληρωμή	2/2006			

55. ΣΧΟΛΙΑ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στον Προϋπολογισμό περιλαμβάνονται όλες οι προβλεπόμενες δαπάνες, όπως εργολαβικό όφελος, απρόβλεπτες δαπάνες, ΦΠΑ, κλπ.

* Συμπληρώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π.

Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ			
56. ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΘΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΟ ΥΠΟΕΡΓΟ; Η απάντηση ΝΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από τον αριθμό και την ημ/νία του εγγράφου που πιστοποιεί την Κυριότητα του ακινήτου. Η απάντηση ΟΧΙ πρέπει να συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ημ/νία ολοκλήρωσης των διαδικασιών απόκτησης της κυριότητας του ακινήτου. Η απάντηση ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από την ανάλογη αιτιολόγηση. Στην περίπτωση που η απόκτηση του ακινήτου αποτελεί Υποέργο του παρόντος Έργου, να αναφερθεί ο αριθμός του Υποέργου.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ X
57. ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΟΛΗ Η ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΥΠΟΕΡΓΟ; Η απάντηση ΝΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής: τίτλος και στάδιο μελέτης, αρ. απόφασης έγκρισης σταδίου μελέτης, ημ/νία έγκρισης σταδίου μελέτης. Στην περίπτωση που η μελέτη αποτελεί Υποέργο του Παρόντος Έργου, να αναφερθεί ο αριθμός του Υποέργου.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
	X		
Έχει εγκριθεί η Τεχνική Μελέτη (Αρ. Απόφασης 27 /2004).			
58. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΕΝΑΡΜΟΝΙΖΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ; Η απάντηση ΝΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από τον αριθμό απόφασης έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων και την αντίστοιχη ημ/νία. Η απάντηση ΟΧΙ πρέπει να συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ημ/νία έγκρισης και την πραγματική ημ/νία υποβολής της αίτησης. Η απάντηση ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από τον αριθμό γνωμοδότησης της αρμόδιας υπηρεσίας και την αντίστοιχη ημ/νία, εκτός και εάν δεν απαιτείται λόγω της φύσης του υποέργου (π.χ. μελέτες, υπηρεσίες, απόκτηση γης, κλπ).	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ X
59. ΕΧΕΙ ΕΚΔΟΘΕΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΔΕΙΑ; Η απάντηση ΝΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από τον αριθμό της Αδείας και την αντίστοιχη ημ/νία. Η απάντηση ΟΧΙ πρέπει να συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ημ/νία έκδοσης της Αδείας και την πραγματική ημ/νία υποβολής της αίτησης. Η απάντηση ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολόγηση, εκτός και εάν Δεν απαιτείται λόγω της φύσης του υποέργου (π.χ. μελέτες, υπηρεσίες, απόκτηση γης, κλπ).	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ X
Δεν απαιτείται λόγω της φύσης του έργου.			
60. ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ; Να περιγραφούν οι σχετικές διαδικασίες και να αιτιολογηθεί η εναρμόνισή τους με τους ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
	X		
Το έργο θα υλοποιηθεί μετά από την διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού			
61. ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ; Να περιγραφούν τα μέτρα που ελήφθησαν ή πρόκειται να ληφθούν ως προς τα θέματα πληροφόρησης και δημοσιότητας, σύμφωνα με τους ισχύοντες κοινοτικούς κανόνες.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
	X		
Θα τοποθετηθεί στον τόπο του έργου ειδική ενημερωτική πινακίδα			
62. ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΥΠΟΕΡΓΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΣΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ; Εάν ΟΧΙ, να σημειωθούν ο τίτλος και η προβλεπόμενη ημ/νία έναρξης υλοποίησης του επόμενου Υποέργου.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
	X		

Νερόμυλος 7

1. Περιγραφή

Ο νερόμυλος της καταγραφής βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του χωριού **Δανακού**, που υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Δρυμαλίας της νήσου Νάξου. Η βασική λειτουργία του ήταν η παραγωγή αλευριού. Είναι ιδιωτικός νερόμυλος. Λειτουργούσε μέχρι το 1950. Η πρόσβαση στο νερόμυλο είναι εύκολη γίνεται με πεζοπορία ή με όχημα από το μονοπάτι, το οποίο έχει διαπλατυνθεί, που ξεκινάει από το χωριό και διασχίζει την αγροτική περιοχή φτάνοντας μέχρι την παραθαλάσσια περιοχή Λειγαρίδια.

Είναι κατασκευασμένο από πέτρες, από γειτονικές περιοχές και ανάμεσα τους πηλός και άμμος. Ο τύπος του κάτω μέρους είναι ακανόνιστος, με επίπεδη οροφή. Το κτίριο αποτελείται από τον πύργο που είναι σε καλή κατάσταση και τρεις ακόμα χώροι. Ο βασικός όπου υπήρχαν και οι μυλόπετρες και δύο ακόμα βοηθητικοί ή αποθηκευτικοί χώροι. Η στέγη του μύλου είναι κατεστραμμένη. Η πόρτα που οδηγεί προς τον ένα βοηθητικό χώρο έχει κλείσει από μπάζα, οπότε η πρόσβαση γίνεται μόνο εξωτερικά από ένα πλαϊνό τοίχο που έχει γκρεμιστεί. Διακοσμητικά στοιχεία δεν υπάρχουν. Από τα τεχνολογικά στοιχεία, δεν γνωρίζουμε καθώς τα μπάζα έχουν καλύψει όλο το δάπεδο.

Η σημερινή κατάσταση του κτιρίου είναι κακή, δεν έχει αναπαλαιωθεί, δεν έχουν γίνει και μετατροπές και δεν είναι προστατευμένο από την νομοθεσία.

Γενικά το κτίριο σήμερα δεν χρησιμοποιείται. Το εξωτερικό του κτιρίου και το εσωτερικό του (η κατασκευή παραγωγής και το πάτωμα) είναι σε πολύ κακή κατάσταση. Ο πύργος είναι το μόνο τμήμα του κτιρίου που είναι σε καλή κατάσταση.

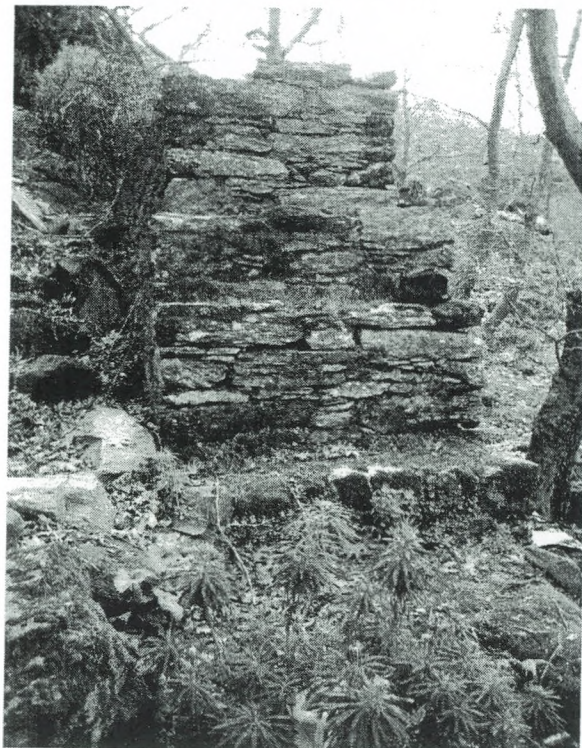
2. Φωτογραφίες:

Φώτο 1: Γενική άποψη του μύλου

Φώτο 2: Υδραύλακας

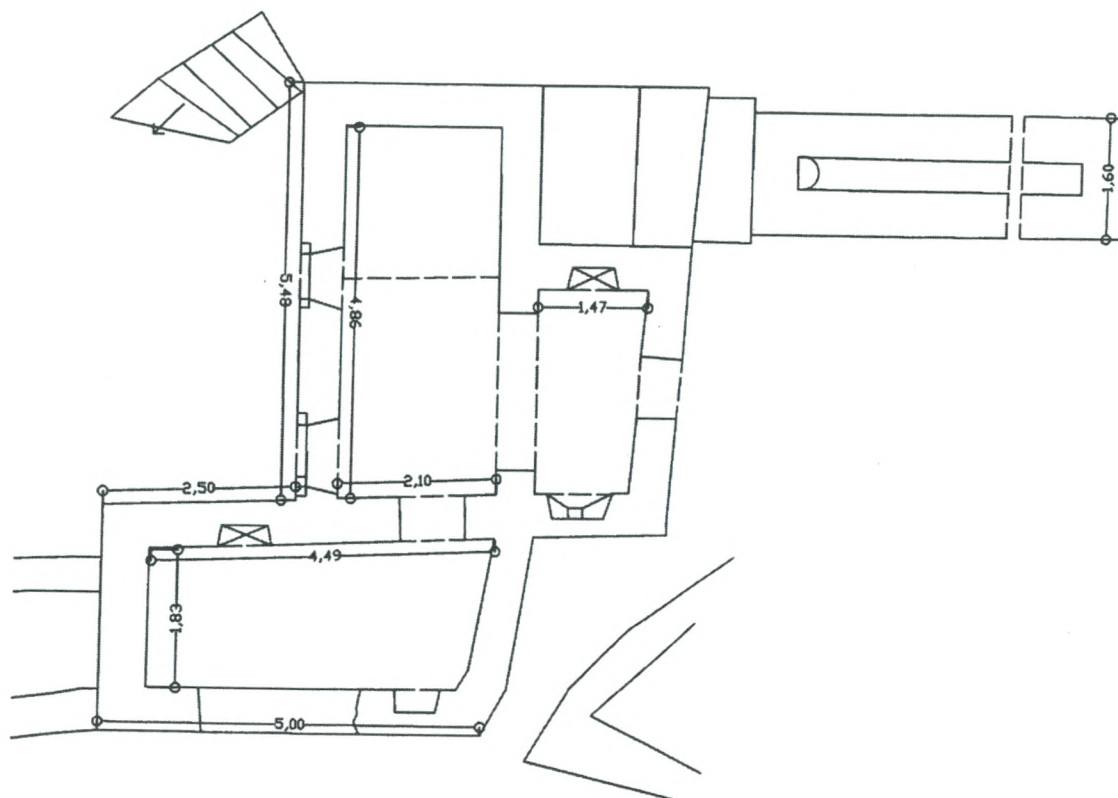
Φώτο 3: Πύργος

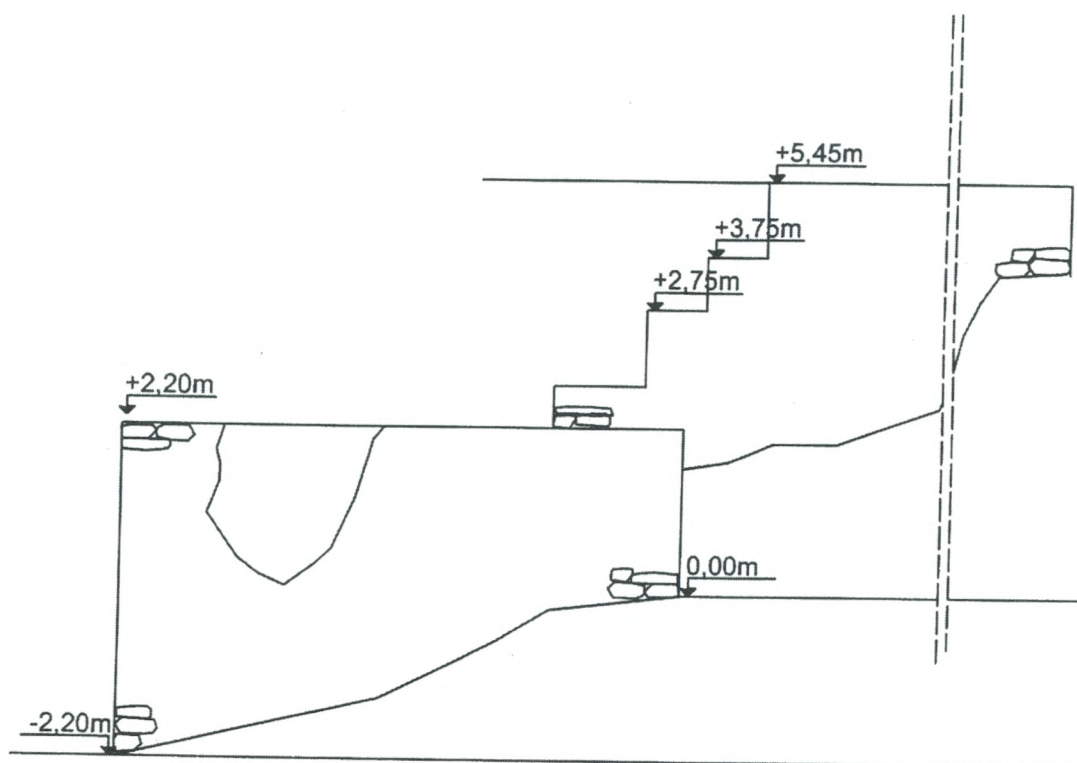
Φώτο 4: Τμήμα του μύλου

3. Σχέδια:

Τα παρακάτω σκίτσα δίνουν μια καθαρή άποψη του κτιρίου αλλά δεν είναι ακριβώς σε κλίμακα 1:100.

ΚΑΤΟΨΗ ΝΕΡΟΜΥΛΟΥ 1 ΔΑΝΑΚΟΥ

ΟΨΗ ΝΕΡΟΜΥΛΟΥ 1 ΔΑΝΑΚΟΥ

Αριάδνη Α.Ε.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΞΟΥ

84302 Χαλκί, Νάξος
Τηλ & Φάξ 0285 31757, 8
e mail root@ariadnax.nax.forthnet.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΡΟΥ:
Κέντρο Πληροφόρησης Δήμου Άνω Σύρου
Άνω Σύρος 84100, Σύρος
Τηλ & Φάξ 0281 86778

Η ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. ιδρύθηκε στις αρχές του 1996 από 11 Κοινότητες της Επαρχίας Νάξου (Αμοργού, Απεράθου, Γαλήνης, Δαμαριώνα, Θολαρίων, Κορωνίδας, Κορώνου, Μέσης, Ποταμιάς, Φιλωτίου και Χαλκειού), με μετοχικό κεφάλαιο 20.870.000 δρχ.

Από το 1999, μετά την διοικητική αλλαγή στην αυτοδιοίκηση (Νόμος "Καποδίστριας"), στο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας συμμετέχουν:

- ο Δήμος Δρυμαλίας, με ποσοστό 89,94%
- ο Δήμος Νάξου με ποσοστό 5,27%
- ο Δήμος Αμοργού με ποσοστό 4,79%.

Στην εταιρική σύνθεση της ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε., ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου, έχει ήδη εκφραστεί το ενδιαφέρον να συμμετάσχουν η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων και άλλοι φορείς της Επαρχίας Νάξου.

Η Αριάδνη Α.Ε. διοικείται από επταμελές Δ.Σ. στο οποίο συμμετέχουν οι (περίοδος 1999-2002): **Μανώλης Μανωλάς**.

Αντιδήμαρχος, εκπρόσωπος του Δήμου Δρυμαλίας, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος. **Μιχάλης Φραγκίσκος**, Δημοτικός Σύμβουλος & εκπρόσωπος του Δήμου Δρυμαλίας, Αντιπρόεδρος.

Στέφανος Μανιός, Δημοτικός Σύμβουλος, εκπρόσωπος του Δήμου Δρυμαλίας, Γραμματέας. **Βασίλης Γρυλλάκης**, Πάρεδρος Ποταμιάς, εκπρόσωπος του Δήμου Νάξου, μέλος.

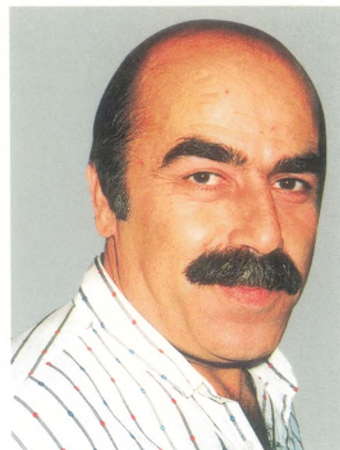
Ματθαίος Κάγκανης, Δημοτικός Σύμβουλος & εκπρόσωπος του Δήμου Δρυμαλίας, μέλος. **Νικήφορος Χωριανόπουλος**, Δημοτικός Σύμβουλος και εκπρόσωπος του Δήμου Δρυμαλίας, μέλος και **Δημήτρης Πρέκας**, Δημοτικός Σύμβουλος και εκπρόσωπος του Δήμου Αμοργού, μέλος.

Το πρώτο Δ.Σ. της Αριάδνη Α.Ε. (1996-1998) αποτελείτο από τους: **Μανώλη Μανωλά**, Πρόεδρο του Δ.Σ. & Διευθύνοντα Σύμβουλο τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Κορώνου. **Μιχάλη Φραγκίσκο**, Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. τότε πρόεδρο της Κοινότητας Απεράθου. **Γιάννη Ανδριέλλο**, Γραμματέα του Δ.Σ. τότε μέλος του Κοινοτικού Συμβουλίου εκπρόσωπο της Κοινότητας Χαλκειού. **Νίκο Βασιλάκη** τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Φιλωτίου. **Μιχάλη Κалаϊτζή**, τότε πρόεδρο της Κοινότητας Δαμαριώνα. **Βασίλη Γρυλλάκη** τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Ποταμιάς και **Νίκο Συνοδινό** τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Αμοργού.

Τυπώθηκε τον Μάιο του 2001

Η παραγωγή αυτού του εντύπου έτυχε της υποστήριξης της Ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας Leader II Κυκλάδων
Υπουργείο Γεωργίας

Μανώλης Δ. Μανωλάς,
πρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος
Αντιδήμαρχος Δρυμαλίας

Η ΑΡΙΑΔΝΗ ΑΕ προτείνει Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη στα νησιά μας

Τα πεπραγμένα μιας επιτυχημένης πενταετούς
πορείας το επιβεβαιώνουν

Η Αναπτυξιακή Επαρχίας Νάξου - ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε., συμπληρώνοντας πέντε χρόνια ζωής, επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητά της ως αναπτυξιακός μηχανισμός για την Επαρχία Νάξου και το Νομό Κυκλάδων γενικότερα.

Με μια σειρά από καινοτόμες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και διευρωπαϊκές δραστηριότητες συνεργασίας συμβάλλει:

- στην ισόρροπη ανάπτυξη της ενδοχώρας των νησιών (ορεινές περιοχές), μέσα από τον εκσυγχρονισμό της αγροτικής παραγωγής, την ήπια τουριστική ανάπτυξη, αλλά και την προστασία-αξιοποίηση και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας, του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος

- στη στήριξη και προώθηση των ποιοτικών αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων των νησιών μας, και
- στην κατά το δυνατόν συγκράτηση του ενεργού πληθυσμού της υπαίθρου των νησιών στις εστίες του, την απασχόλησή του και την άνοδο του βιοτικού του επιπέδου.

- Με βάση την πλούσια εμπειρία, το στελεχιακό δυναμικό και το ευρύ δίκτυο συνεργασιών της, η ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. εκτιμά ότι οι προοπτικές διαγράφονται αισιόδοξες και δημιουργικές.

Μέσα από τις δραστηριότητές της, η ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. δημιούργησε δέκα θέσεις εργασίας εξειδικευμένου διοικητικού και επισημονικού προσωπικού, για τα γραφεία της στη Νάξο και την Άνω Σύρο. Τέλος, μέσα από την υλοποίηση των διεθνικών προγραμμάτων, η ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. έχει εργαστεί με διάφορους τρόπους για την προβολή των νησιών μας και των προϊόντων τους (συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, εκθέσεις φωτογραφικού υλικού και προϊόντων, παρουσιάσεις, συνεντεύξεις, φιλοξενίες).

Φιλικά,
Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Μανώλης Δ. Μανωλάς
Αντιδήμαρχος Δρυμαλίας

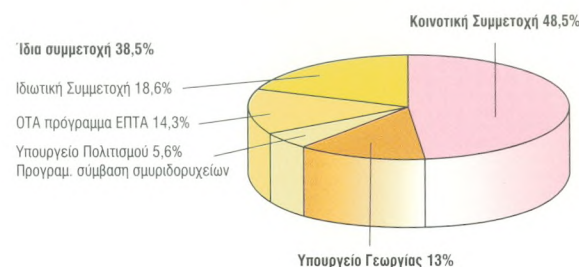
Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Leader II στις Κυκλάδες

Η πρώτη επιτυχημένη εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Leader στις Κυκλάδες, ξεκίνησε το 1996 με την επιλογή της πρότασης Ολοκληρωμένου Προγράμματος Νάξου-Αμοργού, που είχε υποβληθεί από το 1994 για λογαριασμό της υπό σύσταση ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε.

Στη συνέχεια, και σε συμφωνία με το Υπουργείο Γεωργίας, ανετέθη στην ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. η διαχείριση του Προγράμματος για τις Κυκλάδες. Το συνολικό ύψος του Προγράμματος Leader II Κυκλάδων ανέρχεται στο ποσό του 1 δις 263 εκ. δρχ. Το Πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση του εισοδήματος και τη συγκράτηση πληθυσμού στην ενδοχώρα των νησιών της περιοχής παρέμβασής.

Συνοπτικά οι παρεμβάσεις του Προγράμματος Leader II Κυκλάδων (που υλοποιήθηκε από το 1997-2001) περιγράφονται:

Κατανομή Συμμετοχής στον προϋπολογισμό

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER II ΚΥΚΛΑΔΩΝ

- δημιουργία παραδοσιακών

ξενώνων και σύγχρονων τουριστικών καταλυμάτων στα εσωτερικά χωριά της Νάξου (Δαμαριώνας, Κορωνίδα, Κόρωνος, Ποταμιά, Φιλώτι)

- ανάπτυξη καινοτόμων μορφών τουρισμού, με την συντήρηση - ανάδειξη και αξιοποίηση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων των συμριδορυχείων και του εναέριου μεταφοράς σμύριδας στις περιοχές Κορώνου και Απεράθου Νάξου

- δημιουργία κέντρων τουριστικής πληροφόρησης και πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην Ορεινή και Κεντρική Νάξο (Κόρωνο και Χαλκί) και την Άνω Σύρο

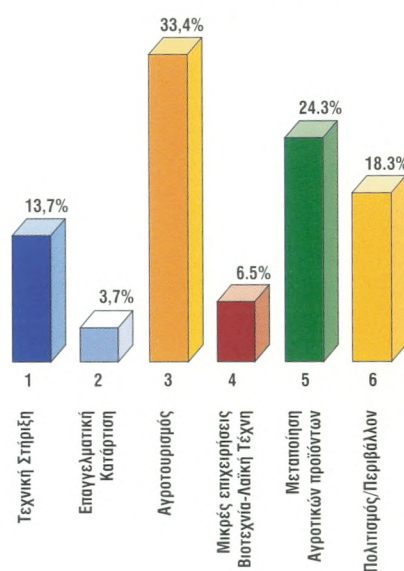
- εκσυγχρονισμός βιοτεχνιών και δημιουργία νέων στους τομείς των τοπικών προϊόντων και της λαϊκής τέχνης (κεραμικά, υφαντά, κοσμήματα, ζωγραφική)

- ίδρυση, μετεγκατάσταση και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων (γάλα, τοπικά τυριά Νάξου, τοπικό ποτό Κίτρο Νάξου, τοπικά γλυκά, μέλι Ηρακλειάς), και

- αποκατάσταση και προστασία του εξαιρετικού πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της υπαίθρου, με τη συντήρηση-ανάδειξη παραδοσιακών αγροτικών και μνημειακών κτιρίων (ανεμόμυλοι, νερόμυλοι, λιοτρίβια, βρύσες και υδραγωγεία), αναπλάσεις των παραδοσιακών κέντρων οικισμών, συντηρήσεις μονοπατιών και περιπατητικών διαδρομών

- υλοποίηση πέντε προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης στη Νάξο και στη Σύρο για αυτοαπασχολούμενους στον πρωτογενή τομέα ή στελέχη των επιχειρήσεων Leader.

Κατανομή Συμμετοχής ανά μέτρο

Η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Leader II στις Κυκλάδες

Συνολικό Κόστος	1.253.575.546	δρχ.
Κοινοτική Συμμετοχή:	608.412.836	δρχ.
Εθνική Συμμετοχή: (Υπουργείο Γεωργίας)	162.913.209	δρχ.
Ίδια συμμετοχή:	482.249.501	δρχ.
- Ίδιωτική συμμετοχή:	233.138.611	δρχ.
- ΟΤΑ, Πρόγραμμα ΕΠΤΑ:	179.039.667	δρχ.
- Υπ. Πολιτισμού (Προγραμ. Σύμβαση Συμριδορυχείων)	70.071.223	δρχ.

Μέτρο	Περιγραφή Μέτρου/δράσεων	Τόπος	Αρ. έργων	Κόστος ανά δράση (δρχ.)	Κόστος ανά μέτρο (δρχ.)
Μέτρο 1	Τεχνική Στήριξη	Νάξος-Σύρος			171.238.000
Μέτρο 2	Επαγγελματική Κατάρτιση	Νάξος-Σύρος	5		47.000.000
Μέτρο 3	Αγροτουρισμός				419.298.377
	Αγροτουριστικά Καταλύματα	Νάξος	5	180.005.937	
	Νέες μορφές τουρισμού (αξιοποίηση εγκαταστάσεων σμύριδας)	Νάξος	3	181.783.767	
	Τουριστική προβολή-προώθηση	Νάξος-Σύρος	3	57.508.673	
Μέτρο 4	Μικρές επιχειρήσεις-Βιοτεχνία-Λαϊκή Τέχνη				82.108.157
	Νέες μονάδες-Εκσυγχρονισμός	Νάξος	3	43.551.231	
	Εκθετήρια-Κέντρα Στήριξης	Νάξος-Σύρος	3	38.556.926	
Μέτρο 5	Μεταποίηση αγροτικών προϊόντων				305.055.650
	Γαλακτοκομικά	Νάξος	3	88.835.700	
	Μέλι	Ηρακλειά	1	10.592.100	
	Ποτά (Κίτρο Νάξου)	Νάξος	2	205.627.850	
Μέτρο 6	Πολιτισμός/περιβάλλον				228.875.362
	Αναπλάσεις υπαίθριων χώρων/μονοπατιών	Νάξος-Αμοργός	5	95.274.286	
	Αναπλάσεις παραδοσιακών οικισμών/κτιρίων	Νάξος-Σύρος	4	82.167.622	
	Ανεμόμυλοι/νερόμυλοι/λιοτρίβια	Νάξος-Αμοργός	5	51.433.454	

Μερικές από τις
δραστηριότητες - έργα
που στηρίζονται από την
πρωτοβουλία Leader II
στις Κυκλάδες.

Consell de
Mallorca

■ Departament de
Medi Ambient i Natura

General Riera, 111
07010 Palma, Mallorca
Tel.: 971 17 37 00
Fax: 971 17 37 32

Consell de
Mallorca

■ Departament de
Medi Ambient i Natura

finques públiques

Son Fortuny · Tossals Verds · Son Amer · La Mola - Son Massip · Puig de Santa Magdalena

Hem parlat moltes vegades de la importància que té per a la nostra illa el medi ambient. I és que avui dia ningú no s'atreveix a negar que els encants de l'entorn natural constitueixen un dels puntals bàsics de la nostra economia.

D'aquesta manera, en la mesura que el respecte escrupolós per la natura és una de les prioritats de la nostra societat, també ho és per al Consell de Mallorca, la màxima institució de govern d'aquesta illa, que, mitjançant el Departament de Medi Ambient i Natura, du a terme els objectius que ens hem proposat, entre els quals hi ha donar a conèixer

els espais públics, les finques, perquè tots els ciutadans i les ciutadanes de l'illa de Mallorca puguin gaudir, en plena llibertat i respecte, d'un lloc d'esplai, d'estudi i de coneixement de la natura.

Per tot això, has de saber que el Consell de Mallorca és ca teva, i que l'equip de Govern que presideix treballa i treballarà amb il·lusió per a tu i per als teus.

*Mª Antònia Munar i Riutort
Presidenta del Consell de Mallorca*

El Consell de Mallorca és propietari d'un conjunt de finques situades de cap a cap d'illa.

Una de les prioritats del Departament de Medi Ambient i Natura ha estat posar aquests espais a l'abast de tots els habitants de l'illa.

A través dels Plans d'ús i gestió es pretén aconseguir dos objectius: conservar els recursos naturals i etnològics, i fer-los compatibles amb l'ús públic.

Es pretén, entre altres coses, millorar les infraestructures que tenen fent-ne un ús racional, realitzar inventaris de biodiversitat i restaurar els elements etnològics que hi ha.

Tot això són ja realitats concretes i palpables, part de la fesomia de la Mallorca que tots volem.

*Miquel Àngel Borràs i Llabrés
Conseller de Medi Ambient i Natura*

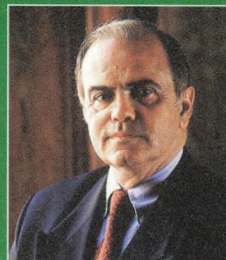

Foto: B.Seguí

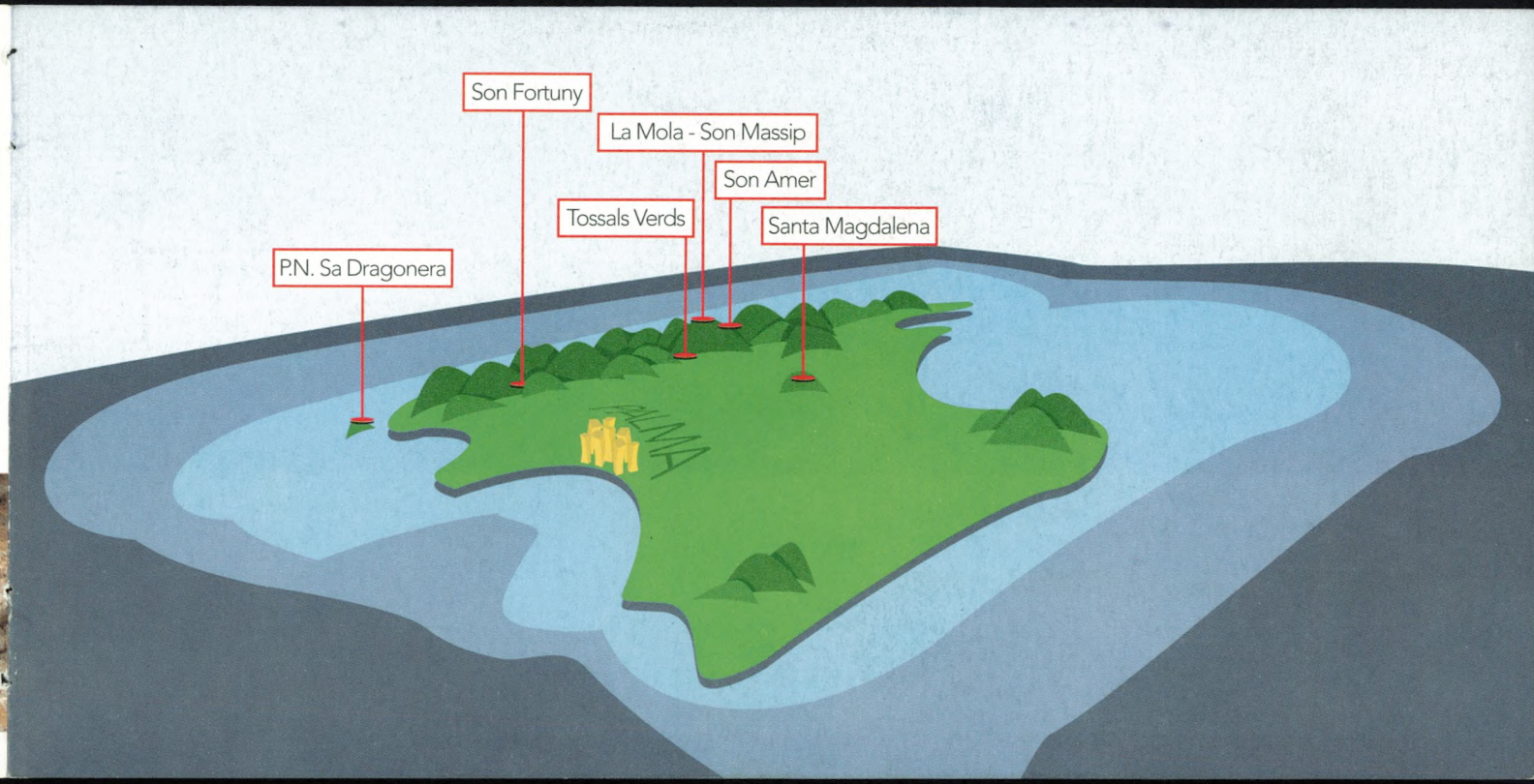
als visitants

recomanacions

Foto: L. Llobera

son FORTUNY

Situació:
Terme municipal d'Estellencs

Superfície:
283 ha

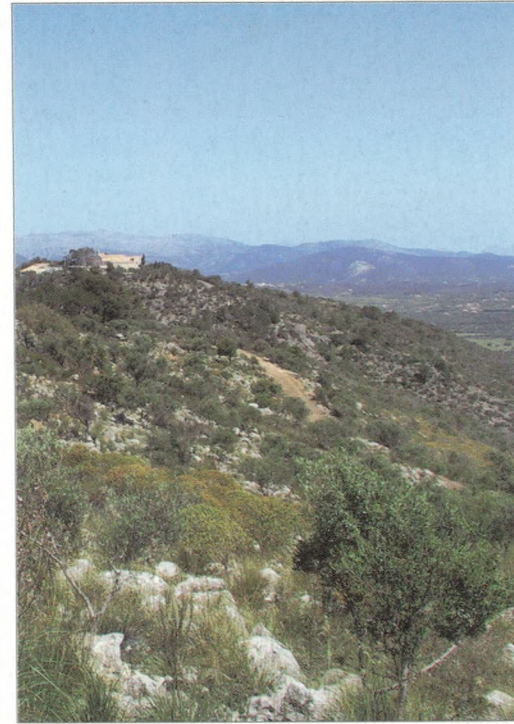
Com arribar-hi:
L'accés està situat al punt quilomètric 97 de la carretera C-710 (Andratx - Formentor), a la dreta anant cap a Estellencs.

Instal·lacions:
Àrea recreativa amb bancs, taules i fogons. Petit refugi a la boal de ses Serveres.

Cartografia útil:
Mapa TNE, full 697-II. E 1:25.000
Mapa T. Balear, full 697-3. E 1:25.000
Mapa toponímic de Son Fortuny.
Consell de Mallorca. E 1:25.000

La finca de **Son Fortuny** és propietat del Consell de Mallorca des de l'any 1981. Va esser declarada d'utilitat pública el 1983. La seva longitud màxima és de 4.050 m; l'amplària màxima, de 890 m, i el cim més alt és el puig de Galatzó, amb 1.027 m. La finca fa partió amb els termes municipals d'Andratx al sud i de Calvià a l'est.

L'home: Si bé hi ha alguns vestigis de restes talaiòtiques, la presència d'elements etnològics és pràcticament nul·la. Únicament al cim del puig del Minyó es troba una creu de ferro. També hi ha un vèrtex geodèsic.

La natura: La vegetació que cobreix la finca està formada bàsicament amb les espècies arbòries ja descrites en altres finques, és a dir, alzines (*Quercus ilex*) i pins blancs (*Pinus halepensis*). Cal assenyalar l'existència de masses importants de lletreres (*Euphorbia dendroides*). La fauna que habita la finca no presenta cap característica singular, ja que la finca té una superfície molt reduïda.

puig de santa MAGDALENA

Situació:
Terme municipal d'Inca

Superfície:
17 ha

Com arribar-hi:

Des de la carretera C-713 (Palma - Alcúdia), a l'altura del km 32 s'agafa un camí asfaltat que ens conduirà a l'ermita de Santa Magdalena. Al peu del darrer tram de l'escala que puja a l'ermita hi ha l'entrada a la finca, que és l'única de totes les que són propietat del Consell que no disposa de barrera.

Instal·lacions: Àrea recreativa amb taules, bancs, barbacoes, papereres i serveis higiènics.

Cartografia útil:

Mapa TNE, full 671-III. E 1:25.000
Mapa T. Balear, full 671-8 i 671-5. E 1:25.000

La finca del **puig de Santa Magdalena** és la més petita de les propietats del Consell. Té una forma allargada, amb una longitud màxima de 1.050 m i una amplària màxima de 350 m. Inclou el puig del mateix nom, amb 287 metres d'altitud. Molt a prop de la finca es troba l'ermita de Santa Magdalena, la carretera d'accés a la qual constitueix també la d'arribada a la finca.

La gent de la comarca d'Inca en fa un ús molt important, el màxim exponent del qual és el Diumenge de l'Àngel.

També és una esplèndida talaia des d'on es pot observar una gran part de Mallorca, especialment els nuclis més propers a Inca.

La natura: La vegetació que cobreix la finca està formada, a les zones més baixes, per alzinar (*Quercus ilex*) i garrigues amb coberta de pins blancs (*Pinus halepensis*). També hi ha petits bosquets de gran interès botànic, com les boixeres (*Buxus balearica*) i els arboçars (*Arbutus unedo*). Hi és molt abundant el càrritx (*Amphelodesma mauritanica*) i també el garballó (*Chamaerops humilis*), i als penyals hi ha moltes plantes endèmiques com la violeta de penyal, la maçanella de penyal, etc. Quant a la fauna, és possible observar els ocells típics de la muntanya mallorquina: ferrerics, passaforadins, trencapinyons, etc., i durant l'estiu és freqüent veure el falcó marí. També hi abunda la cabra orada.

L'home: La finca de Son Fortuny ha estat aprofitada per l'home des de l'antiguitat. Es tenen notícies documentades d'utilització del ramat boví (bous salvatges) des del segle XVI, si bé com a la resta de l'illa aquests aprofitaments varen entrar en decadència a mitjan segle XX. Com a nota curiosa destacarem que un dels camins que uneixen les poblacions d'Estellencs i Puigpunyent, que travessa la finca, era una coneguda ruta de pas de contraban.

Hi ha una sèrie de construccions en diferents estats de conservació i també una sèrie d'elements etnològics, com fonts, cocons, barraques de carboner, abeuradors, cisternes, sitges, etc.

TOSSALS verds

Situació:
Terme municipal d'Escorca

Superfície: 578 ha

Com arribar-hi:
Ruta 1: Palma -Lloseta-carretera PM 211-Clot d'Almedrà (amb vehicle) i a peu fins al refugi (1/2 hora).

Ruta 2: carretera Andratx- Formentor C-710- a l'altura de l'embassament de Cúber, a la font del Noguer (amb vehicle) i a peu des de la font del Noguer fins al refugi (2 hores).

Ruta 3: ruta del tren Palma-Sóller i a peu des de Biniaraix fins al refugi (6 hores).

Instal·lacions:
Refugi de muntanya de trenta places amb allotjament i manutenció. Obert de cap a cap d'any. Per a més informació i reserves, telefonau al 971 182 027 o contactau amb www.conselldemallorca.net/tossals.

Cartografia útil:
Mapa TNE, full 671-I. E 1:25.000
Mapa T Balear, fulls 671-1 i 671-4. E 1:25.000.
Mapa toponímic dels Tossals Verds. Consell de Mallorca. E 1:25.000

L'home: També s'hi troben nombrosos elements etnològics, testimonis d'un passat en què l'home utilitzava aquests espais, dels quals caldria destacar les restes de diferents cases de neu, com la del coll de la Mola o del Telègraf i la d'en Galileu. També hi ha nombroses sitges i barraques de carboner, testimonis d'un antic i intens aprofitament dels recursos de la finca.

La natura: Cal destacar-ne, quant a vegetació, que les zones més baixes es troben cobertes per un alzinar ben conservat, malgrat la intensa explotació que varen sofrir en el passat, amb plantes com la rapa de porc o pa porcí i el llampúdol bord. A les zones més elevades hi ha plantes molt interessants, com el rotaboc (*Acer granatensis*) i la pomera borda, i endemismes, com la col borda, la maçanella o la cossiada de penyal.

Pel que fa a la fauna, cal fer una menció molt especial al voltor negre, que es pot veure regularment sobrevolant la finca o fent-ne ús per alimentar-se. També cal destacar l'habitual presència de la cabra orada.

Foto: J. A. Aguiló

Foto: C. Picornell

la MOLA • son MASSIP

Situació:
Terme municipal d'Escorca

Superfície:
259 ha

Com arribar-hi:

Al km 23 de la carretera C-710 Andratx-Formentor es troba l'entrada a la urbanització de Son Massip i molt pròxima al final del carrer més elevat, l'entrada a la finca.

Instal·lacions:
No n'hi ha de cap tipus.

Cartografia útil:

Mapa TNE, full 671-I. E 1:25.000
Mapa T. Balear, full 671-1. E 1:25.000

La finca de la Mola-Son Massip està inclosa en l'anomenat massís de Massanella, que és el més gran de tota la Serra de Tramuntana. És propietat del Consell de Mallorca des de 1981, any en què també va ser declarada d'utilitat pública.

Conté una sèrie de cimals que superen els 1.000 m d'altura, entre els quals podem destacar l'anomenat puig d'en Galileu (1.183 m). El fet de contenir aquest nombre de cims li dona la característica singular d'esser origen de nombrosos torrents, alguns dels quals aboquen a la conca del torrent de Pareis i d'altres, a la conca del torrent de Sant Miquel. El terreny és molt abrupte, hi manquen pràcticament els terrenys plans i fins i tot les marjades.

La finca és un important creuer de camins per als senderistes, camins que comuniquen assenyalats indrets (els Tossals Verds, el prat de Cúber, etc.) de la Serra.

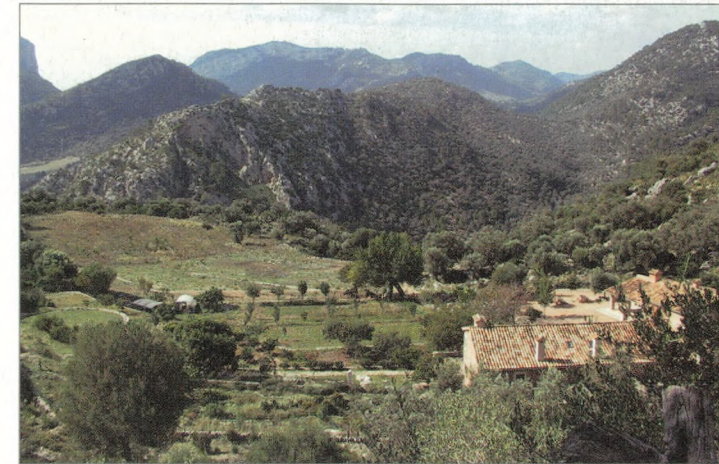
La finca dels Tossals Verds és propietat del Consell des de 1986, any en què va ser declarada d'utilitat pública.

Té una sèrie de cims superiors als 1.000 m d'altitud, dels quals destaca el de Tossals Verds (1.115 m).

És una important cruïlla de camins per als practicants del senderisme i es troba, així mateix, inclosa en de la Ruta de la Pedra en Sec.

La natura: La vegetació presenta una notable diversitat de comunitats vegetals. Hi ha alzinar a la part oriental, però en altres indrets de la finca la tala ha afavorit una garriga baixa amb matolls de ciprell, càrritx, diferents tipus d'estepes, etc. A les zones més baixes hi ha ullastres i garrovers, i a les parts més altes podem trobar associacions de plantes endèmiques com l'eixorba-rates blanc, l'aritja de muntanya i d'altres.

La fauna no presenta cap característica singular que la diferenciï de la que hi ha a la resta de la Serra, si bé cal esmentar la presència molt abundant de la cabra orada.

L'home: S'hi troben multitud d'elements etnològics, com cases velles, barraques de roter, sitges, forns de calç, fonts, aljubs, canaletes, cases de neu, i sobretot gran quantitat de marges. El Consell ha restaurat molts d'aquests elements i estan en fase de recuperació els antics olivars, molt abundants a la finca.

Ha estat aprofitada per l'home des de l'antiguitat, amb una certa importància en la producció d'oli, si bé com a la resta de l'illa aquests aprofitaments varen entrar en decadència a mitjan segle XX.

son AMER

Situació:
Terme municipal d'Escorca

Superfície:
103 ha

Com arribar-hi:
L'accés està situat al km19.500 de la carretera C-710 (Andratx - Formentor).

Instal·lacions:
Actualment es restauren les cases de l'antiga possessió per habilitar-les com a refugi de muntanya amb les mateixes característiques del que hi ha als Tossals Verds.

Cartografia útil:
Mapa TNE, full 671-I. E 1:25.000
Mapa T. Balear, full 671-1. E 1:25.000

Foto: L. Llobera

La finca de Son Amer està ubicada molt a prop del monestir de Lluc. Des de 1999 és propietat del Consell de Mallorca. Amb un relleu acusat, les altituds oscil·len entre els 495 m i els 751 m. Disposa d'unes 15 ha de conradís que, si bé han estat abandonades durant molts d'anys, actualment es recuperen.

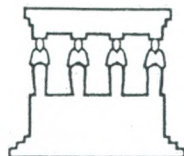
L'home: Hi ha nombrosos elements etnològics, entre els quals destaquen les antigues cases de possessió de la finca, avui en procés de restauració per ser reconvertides en un refugi de muntanya, inclòs a la Ruta de la Pedra en Sec. Hi ha també un molí d'aigua, una ermita, una barraca de roter, tres fonts, dues basses o safareigs, nombroses barraques de carboner, sitges i forns de calç, tots en diferents estats de conservació. És intenció del Consell restaurar alguns d'aquests elements, testimoni dels antics usos dels habitants de la Serra.

La natura: La vegetació dominant està formada en l'estrat arbori, majoritàriament, per l'alzinar, ben conservat en general i amb la presència al sotabosc d'un conjunt d'orquídies, rares a la Serra. Així mateix, a les voreres dels torrents es troben exemplars de diferents espècies de polls (*Populus alba* i *P. nigra*).

La presència de l'aigua a molts dels indrets d'aquesta finca fa que la biodiversitat sigui molt elevada en relació amb la seva superfície, i hi ha una vegetació higròfila, prou interessant amb espècies com el jonc (*Scirpus holoschoenus*) i d'altres. També hi ha restes d'antics conreus de fruiters amb espècies com les pereres.

Pel que fa a la fauna, són abundosos els animals de bosc i la zona és visitada per alguns rapinyaires interessants com la milana reial, el xoric, els falcons i també el voltor negre.

DET NORSKE INSTITUTT I ATHEN NORΒΗΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΘΗΝΩΝ
NORWEGIAN INSTITUTE AT ATHENS TSAMI KARATASOU 5, GR-117 42, ATHENS, GREECE
TEL: (301) 092 31 351, 092 41 420. FAX: (301) 092 15 993, E-MAIL: odegard@norwinst.gr

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2006

Προς: Β' Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Κλεψύδρας 2
Τ.Κ. 10555
Αθήνα

Θέμα: Αίτηση για αρχαιολογική επιτόπια έρευνα για το έτος 2007

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007

Το Νορβηγικό Ινστιτούτο δια του παρόντος υποβάλλει αίτηση διεξαγωγής
αρχαιολογικής επιτόπιας έρευνας για το έτος 2007:

Χαρτογράφηση και επιφανειακή έρευνα στο Κάστρο τ' Απαλίου και γύρω από
αυτό, το οποίο βρίσκεται στη Νάξο (νέο πρόγραμμα).

Η Νορβηγική επιφανειακή έρευνα στη Νάξο

Η νέα αρχαιολογική επιτόπια έρευνα αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος, που έχει οργανωθεί από την Ελληνική Εταιρεία και έχει τίτλο *Επιτρέποντας στη Φύση και στον Πολιτισμό το προβάδισμα στην ανάπτυξη – Το πρόγραμμα πολιτισμού και οικοτουρισμού στη Νάξο (Allowing Nature and Culture to lead development – The NAXOS culture and ecotourism project)*. Το συγκεκριμένο ευρύτερο πρόγραμμα αναζητά οικονομική επιχορήγηση, μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ζώνης (EEA-agreement) ανάμεσα στη Νορβηγία και τα κράτη της EFTA (Lichtenstein, Ισλανδία, μαζί με τη Νορβηγία). Η πρόσκληση για αιτήσεις δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί (η τελευταία πληροφόρηση από το Ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει ότι θα δημοσιευτεί το τελευταίο τετράμηνο του 2006), γι' αυτό και η οικονομική διαχείριση του προγράμματος είναι ακόμη αβέβαιη. Ωστόσο, το πρόγραμμα εντάσσεται στα σημεία προτεραιότητας, που συμφωνήθηκαν ανάμεσα στο Ελληνικό κράτος και τις χώρες της EFTA στο Υπόμνημα κατανόησης που υπεγράφη την 7^η Ιουλίου 2005. Περισσότερες πληροφορίες, σχετικά με την οικονομική επιχορήγηση, θα δοθούν στο Ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού όσο το δυνατόν συντομότερα.

Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι παρόλο που η Νορβηγική επιτόπια έρευνα αποτελεί ένα ενσωματωμένο τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος, το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη για την οργάνωση, το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση της αρχαιολογικής επιφανειακής εργασίας, όπως έχει διευκρινιστεί σ' αυτήν την αίτηση.

Ο κύριος σκοπός του προγράμματος αυτού είναι η καταγραφή παραδοσιακών περασμάτων και του πολιτιστικού τοπίου από διαφορετικές χρονικές περιόδους, όπου αποτελούν μέρος ενός δικτύου περασμάτων. Η επιφανειακή έρευνα θα επιδιώξει να φέρει στο φως την ιστορική χρήση της γης μιας συγκεκριμένης περιοχής στη Νάξο, ενώ θα είναι μια περιβαλλοντική προσέγγιση στον τόπο και την ιστορία. Θα εδραιώσει έναν σύνδεσμο ανάμεσα στα φυσικά και τα πολιτιστικά στοιχεία του τόπου.

Η Νορβηγική επιφανειακή έρευνα της Νάξου (Norwegian Naxos Survey) θα περιλαμβάνει δύο στενά συνδεδεμένες γεωγραφικές περιοχές:

1. την οχυρωμένη αστικοποιημένη περιοχή στο λόφο του Κάστρου τ' Απαλίου και
 2. την περιοχή νότια του Κάστρου τ' Απαλίου προς τον όρμο της Αγιασού
- όπου και θα προσδιοριστούν κατά το έτος 2007, σε συνεργασία με την 21^η Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και την 2^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Οι συγκεκριμένες περιοχές συνδέονται με δύο πακέτα εργασίας:

1. WP1: Χαρτογράφηση της Βυζαντινής οχυρωμένης πόλης του Κάστρου τ' Απαλίου.
2. WP2: Επιφανειακή έρευνα και χαρτογράφηση της περιοχής στα νότια του Κάστρου, συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής ιστορικών περασμάτων.

Για το 2007, κάνουμε αίτηση για άδεια διεξαγωγής του πρώτου πακέτου εργασίας, της χαρτογράφησης δηλαδή της Βυζαντινής οχυρωμένης πόλης του Κάστρου τ' Απαλίου. Το δεύτερο πακέτο εργασίας, η αρχαιολογική επιφανειακή έρευνα στην περιοχή νοτίως του Κάστρου, θα διεξαχθεί, σύμφωνα με το πρόγραμμα, το 2008 και 2009, ενώ η ακριβής περιοχή που θα ερευνηθεί θα καθοριστεί κατά τη διάρκεια του 2007, σε στενή συνεργασία με την 21^η Εφορεία Προϊστορικών Αρχαιοτήτων και την 2^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Στην περιοχή του Κάστρου τ' Απαλίου και του Μαραθού, είναι καταγεγραμμένα και γνωστά αρκετά περάσματα, αλλά και ακόμη περισσότερα αρχαιολογικά κατάλοιπα. Το πιο σημαντικό έργο σ' αυτό το σημείο θα είναι ο σχεδιασμός μιας στρατηγικής κατανόησης των περασμάτων και των διασωσμένων μνημείων (ειδικότερα ενός μεγάλου αριθμού διατηρημένων Βυζαντινών εκκλησιών) σε σχέση με τα ιστορικά οικιστικά πρότυπα και τη χρήση του τόπου. Είναι ιδιαίτερης σημασίας η χαρτογράφηση του Βυζαντινού αστικοποιημένου οικισμού του Κάστρου τ' Απαλίου και η σχέση του ως κεντρικού κόμβου με τα δίκτυα επικοινωνίας της περιοχής, στην οποία κάποτε

κυριαρχούσε. Μία ακόμη σημαντική εργασία είναι η αναπαράσταση του ιστορικού οικιστικού προτύπου, μέσα από την αρχαιολογική επιφανειακή έρευνα. Η μοντελοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας με το σύστημα GIS θα αποτελέσει μια σημαντική βάση για την κατανόηση του ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος των Βυζαντινών εκκλησιών, των δικτύων επικοινωνίας αυτού του τμήματος της Νάξου και της πόλης του Κάστρου τ' Απαλίου. Ένα επιπλέον απαραίτητο τμήμα αυτού του προγράμματος είναι η χρήση αρχαιολογικών πληροφοριών, οι οποίες θα συγκεντρωθούν και θα δώσουν την ευκαιρία στους επισκέπτες να κατανοήσουν καλύτερα το πολιτιστικό τοπίο και την ιστορία της Νάξου. Το σύστημα GIS αποτελεί μια εξαιρετική βάση τόσο για διαπιδραστική διασπορά στο διαδίκτυο όσο και για την παραγωγή χαρτών για τους τουρίστες και τον τοπικό πληθυσμό της Νάξου.

Προτείνουμε τα εξής πακέτα εργασίας:

	Περιγραφή πακέτου εργασίας
WP1	Χαρτογράφηση της οχυρωμένης πόλης του Κάστρου τ' Απαλίου
	▶ Έναρξη: Φθινόπωρο 2007/ Άνοιξη 2008. ▶ Μετέχοντες: ομάδα χαρτογράφησης, υπό τη διεύθυνση του Dr. Knut Ødegård, 2-3 φοιτητές.
1	Στόχοι: ▶ Δημιουργία ενός απλοποιημένου, ψηφιακού χάρτη των βασικών κτιριακών δομών του Βυζαντινού αστικοποιημένου οικισμού του Κάστρου τ' Απαλίου και συσχέτισή του με τα γνωστά παραδοσιακά μονοπάτια της περιοχής. ▶ Πρόταση οδοδεικτών και περιεχομένων τους, που σχετίζονται με την πολιτιστική και φυσική ιστορία, κατά μήκος του δρόμου. ▶ Πρόταση δρόμου που να έχει πρόσβαση στο Κάστρο.
2	Μέθοδος: ▶ Προσπάθεια προσδιορισμού και χαρτογράφησης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους της οχυρωμένης πόλης, με τη χρήση τεχνικών επιφανειακής έρευνας και του συστήματος GIS.

	▶ Σύσταση της πιθανότερης πρόσβασης στο Κάστρο και πρόταση μέτρων για την ανασύσταση του δρόμου, ως μονοπάτι πεζοπορίας για τους τουρίστες και τους τοπικούς επισκέπτες. ▶ Πρόταση σημείων και περιεχομένου διασποράς πληροφοριών κατά μήκος του δρόμου.
3	Παραδοτέα: ▶ Εξάσκηση των φοιτητών στη μεθοδολογία επιφανειακής έρευνας και χαρτογράφησης. ▶ Χάρτες και αναφορά της οχυρωμένης πόλης.
4	Ορόσημα: ▶ Τα παραδοτέα θα πραγματοποιηθούν μέχρι το τέλος του 2008.

	Περιγραφή πακέτου εργασίας
WP2	Επιφανειακή έρευνα και χαρτογράφηση της περιοχής στα νότια του Κάστρου τ' Απαλίου
	▶ Έναρξη: 2008 – Λήξη: 2009 ▶ Μετέχοντες: ομάδα αρχαιολόγων, υπό τη διεύθυνση του Dr. Knut Ødegård (2-4 άτομα), 8-10 φοιτητές. 2008: ολόπλευρη επιφανειακή έρευνα διάρκειας 4 εβδομάδων από δύο ομάδες. 2009: ολοκλήρωση της επιφανειακής έρευνας διάρκειας 2 εβδομάδων, 2 αρχαιολόγοι και 5 φοιτητές.
1	Αντικειμενικοί στόχοι: ▶ Επιφανειακή έρευνα της περιοχής γύρω από τα νότια του Κάστρου τ' Απαλίου και των σχετικών αλληλοσυνδεόμενων περασμάτων. ▶ Αποκάλυψη της υποδομής και της δομής του οικισμού και κατανόηση της λειτουργίας των οικισμών και των περασμάτων στον τόπο.
2	Μέθοδος: ▶ Προσπάθεια προσδιορισμού Βυζαντινών οικισμών και δικτύων

	επικοινωνίας που να σχετίζονται με τα Βυζαντινά μνημεία της περιοχής, μέσα από τη χρήση τεχνικών πεζοπορίας στην περιοχή και άλλων τεχνικών επιφανειακής έρευνας του τόπου, χαρτογραφικών τεχνικών και του συστήματος GIS. ▶ Σύσταση των περισσότερο πιθανών δρόμων και πρόταση μέτρων για την ανασύσταση των δρόμων ως περάσματα πεζοπορίας για τους τουρίστες και τους τοπικούς επισκέπτες. ▶ Πρόταση σημείων και περιεχομένου διασποράς πληροφοριών κατά μήκος των δρόμων.
3	Παραδοτέα: ▶ Σύσταση ενός ψηφιακού χάρτη του Βυζαντινού οικισμού, των εκκλησιών και των δικτύων επικοινωνίας. ▶ Πρόταση οδοδεικτών και περιεχομένων τους, που να σχετίζονται με την πολιτιστική και φυσική ιστορία, κατά μήκος των δρόμων. ▶ Πρόταση σύνδεσης με το Κάστρο. ▶ Διασπορά στις τοπικές σχολικές τάξεις και στον πληθυσμό της Νάξου. ▶ Συνεργασία με τον οργανισμό τουρισμού, σχετικά με την πρόσβαση και τη διασπορά. ▶ Εξάσκηση φοιτητών στη μεθοδολογία επιφανειακής έρευνας και χαρτογράφησης. ▶ Εισαγωγή σε διαδικτυακή πύλη για τη Νάξο.
4	Ορόσημα: ▶ Εσωτερική αναφορά του προγράμματος στα τέλη του 2008, τελική αναφορά στα τέλη του 2009

Προϋπολογισμός

Το πρόγραμμα αποτελείται από δύο πακέτα εργασίας:

1. Χαρτογράφηση του Κάστρου τ' Απαλίου
2. Επιφανειακή έρευνα στην περιοχή νοτίως του Κάστρου τ' Απαλίου.

Ο προϋπολογισμός του συνολικού προγράμματος παρατίθεται εν περιλήψει παρακάτω. Αναζητούμε μαζί με την Ελληνική Εταιρεία χρηματοδότηση μέσω του μηχανισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ζώνης (ΕΕΑ). Επιπρόσθετα, το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών υπολογίζει ότι θα δώσει για τα επόμενα δύο χρόνια περίπου 10,000 ευρώ για το συγκεκριμένο σχέδιο.

Προϋπολογισμός – αμοιβές (σε ευρώ):

	1 ^ο έτος: 2007-08	2 ^ο έτος: 2008-09	3 ^ο έτος: 2009-10
WP 1	35191		
WP 2	15164	56263	16308
Σύνολο			122926,5 ευρώ

Τρέχοντα έξοδα προϋπολογισμού:

Στα τρέχοντα έξοδα περιλαμβάνονται τα ταξίδια, τα καθημερινά έξοδα και η ενοικίαση αυτοκινήτου για τους ειδικούς, τους φοιτητές και άλλους μετέχοντες.

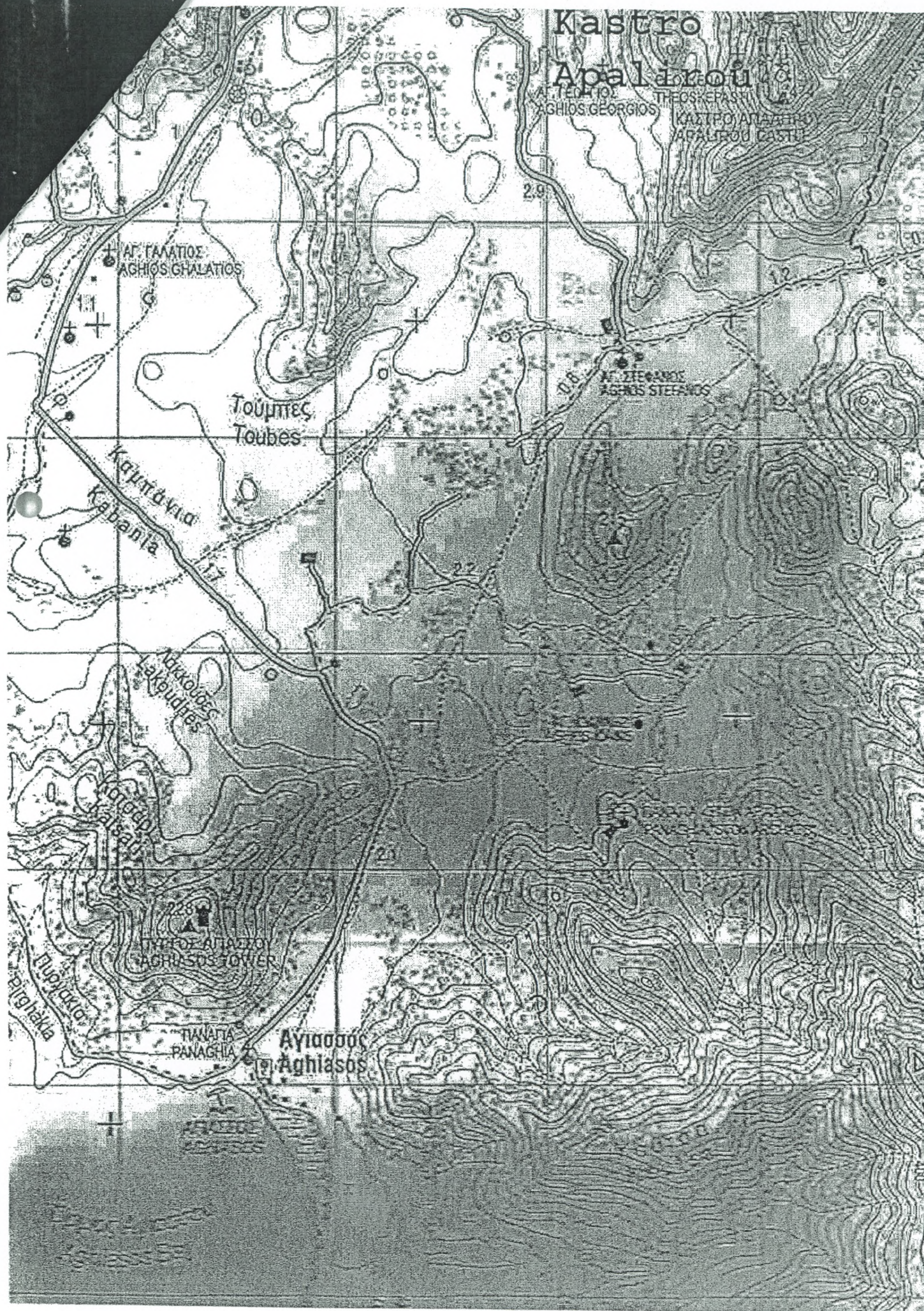
	1 ^ο έτος: 2007-08	2 ^ο έτος: 2008-09	3 ^ο έτος: 2009-10
WP 1	6814		
WP2	6376	10882	5182
Σύνολο			29254 ευρώ

Αθήνα, 29/11/ 2006

Ο διευθυντής του Νορβηγικού Ινστιτούτου Αθηνών,

Dr. Knut Ødegård

Κεραμί
1^ο ΝΕΟ ΟΠΙΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΕΡΑΜΙΔΩΝ

ΜΕΛΗ Τ.Ε. ΝΑΞΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ	LASTNAME	FIRSTNAME	PROFESSION	HOMADDRESS	HCITY / H COUNTRY	HZIP	HTEL	HFAX	MOBILE PHONE	WORK ADDRESS	WAREA	WCITY	WZIP	WTEL	WFAK	ST	E-MAIL
Κύριος	ΒΑΖΑΙΟΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ - ΜΑΡΙΟΣ ✓	Οικονομολόγος	Πρατίνου 72	Αθήνα	11634	210-7258741	210-7258766	6937-167129	Λαγουμιτζή 22		Αθήνα	17671	210-9005461		δμ	m.vazeos@proton.gr email
Κυρία	ΕΥΘΥΜΙΑΤΟΥ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ✓	Χημικός Μηχανικός	Πατρ. Γερασίου	Νάξος	84300	22850-23802	22850-32113		Κεραμί	Χαλκίο	Νάξος	84302	22850-31757	22850-31758	δμ	ariadna@nax.forthnet.gr
Κύριος	ΚΑΡΥΣΤΙΝΑΙΟΣ	ΛΕΥΤΕΡΗΣ ✓	Γραφίστας	Χαλκίο	Νάξος	84302	22850-23802	22850-32113								τη	
Κυρία	ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ✓	Πολιτικός Επιστήμων	Δενοκράτους 63	Αθήνα	10676	210-7221458	210-7221457	6977-078881	Παλαιά Πύλη Νάξου		Νάξος	84300	22850-23780		δμ	akoutso@cc.uoa.gr Tηλ / τη
Κύριος	ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ	ΣΤΕΛΙΟΣ	Ψυχίατρος - Δραματοθεραπευτής	Βασ. Γεωργίου 39	Αθήνα	11634	210-7219665			Πρατίνου 72		Αθήνα	11634	210-7258741	210-7258766	δμ	aeonr@otenet.gr email
Κυρία	ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ	ΚΑΛΛΙΤΣΑ ✓	Χημικός Μηχανικός	Χώρα	Νάξος	84300	22850-23623			Χώρα		Νάξος	84300	22850-29340	22850-23570	δμ	fragiskou@hotmail.com email fragiskal@hotmail.com
Κυρία	ΓΙΑΜΠΟΥΡΑ	ΚΑΛΛΙΟΠΗ ✓	Δημόσιος Υπάλληλος	Χώρα	Νάξος	84300	22850-24006		6977-070171	Χώρα		Νάξος	84300	22850-25204	22850-25204	δμ	Tηλ.

να Φουτάνηχλου Κατερίνα(*) διευθύνος. > 6948105947 katrinafoukakoglou@yahoo.com

✓ από
δρ. Ανδρέα

Bosnia

31276

32293 Trepju

i gratsia@aotenet.gr

chrismev

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

ΤΡΙΗΜΕΡΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΝΑΞΟ
11-13 Ιουλίου 2006

Τρίτη 11/7/06	Επισκέψεις/Συναντήσεις	
7.25	Αναχώρηση από Πειραιά	
12.45	Αφιξη στη Νάξο	
14.00	Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο «Κορωνίς», Χώρα Νάξου Θαλάσσιο μπάνιο στην Αγία Άννα (αμμόλοφοι, θίνες) Γεύμα Επίσκεψη υγροτόπων Αλυκής, Αγ. Προκοπίου	
17.30	Μονοπάτι, νερόμυλοι Εγγαρών- Κινίδαρου	Περπάτημα 1 ώρας
19.00	Μονοπάτι Καλορίτσας	Επίσκεψη
19.45/20.00	Πύργος Χειμάρρου	Επίσκεψη
21.30	Δείπνο	
Τετάρτη 12/7/06		
8.00	Αναχώρηση	
8.30	Μονοπάτι Κορωνίδας-Απόλλωνα	Περπάτημα
12.00	Μονοπάτι Απειράνθου	Περπάτημα
15.00	Γεύμα	
17.00	▪ Κωμιακή: Από Χωριό-νερόμυλο Εμελάρου-Άγιο Νικόλα ▪ Κωμιακή: Από χωριό-θολωτό μυκηναϊκό τάφο ▪ Κόρωνος: Αργοκοίλι-Ατσιπάμπι	Περπάτημα ή επίσκεψη
21.00	Δείπνο με μέλη Τοπικής Επιτροπής	
Πέμπτη 13/7/06		
9.00	Συνάντηση με αντιδήμαρχο κ. Ποσάντζη	
10.00	▪ Μέλανες-Ποταμιά ▪ Άγιος Μάμας-Σαγκρί	Επίσκεψη
16.00	Γεύμα	
18.00	Αναχώρηση για Αθήνα	

Allowing Nature and Culture to lead development – The NAXOS culture and ecotourism project.

Achieving the knowledge base- The Norwegian component.

The Norwegian part in the project is a joint venture between the Norwegian Institute at Athens and the Norwegian Institute for Cultural Heritage Research (NIKU). For NIKU and the Norwegian Institute in Athens it is important that there is a close link between the dissemination towards the public and the two institutions practice concerning fieldwork and other activities in order to uncover and maintain awareness of important aspects to Naxos history.

The survey and analysis suggested to uncover the cultural historical land-use will be a contextual landscape-historical approach as that establishes the link between the nature component and the cultural heritage component of the project, and since that also links together cultural history through time from prehistory until today. By illustrating how the landscape represents a live archive of interlinked components we believe that it will be possible to increase awareness concerning preservation of larger coherent and vulnerable landscape-areas and potentially also sustain the up-keeping of local agriculture in foreseeable time.

The main aim of the project is to document traditional trails and the cultural landscape from different periods that form part of a trail-network.

Many of the traditional trails of the interior of Naxos are already well known and still in use, others are in-active and are consequently in decay or have disappeared. The Norwegian part of the project will include two main geographical areas: 1. From the Himaros-tower to Panormos. 2. The area around Kastro Apalirou and Maratos. And 3 workpackages:

WP1 Locating the trail from Himaros Tower to Panormos Bay.

WP 2 Mapping the fortified city of Kastro Apalirou dating to app. 800 – 1207 AD

WP 3 Survey and mapping of the Archatou area related to churches and trails.

In the area around Himaros, the traditional trails are not in active use and have not been mapped. Consequently the main aim of the project is to document the extant remains of the trails related to other earlier and contemporaneous archaeological remains (for instance at the port of Panormos). The project will propose a conservation strategy for the trails and also suggest means for activating the use through dissemination. The work will involve examination of aerial and satellite imagery and subsequent fieldwork in the area. In the Kastro Apalirou and Maratos area several trails and numerous archaeological remains are known and documented. The most important task here will be to devise a strategy for understanding the trails and the extant monuments (particularly a large number of preserved Byzantine churches) in relation to historical settlement patterns and landscape use. Of particular importance is the mapping of the Byzantine urbanized settlement of Kastro Apalirou, and its relation as a central place to the infrastructure of the area it once dominated. Another important task is to reconstruct the historical

settlement pattern by employing archaeological survey in restricted parts of the Maratōs area. Fieldwork here will take its point of departure from a chosen number of the Byzantine churches that are so prevalent to the area. GIS modeling of the survey results will make an important basis for understanding the historical and archaeological context of the Byzantine churches, the infrastructure of this part of Naxos and the urbanized settlement of Kastro Apalirou. By involvement both during the surveys and analysis as well as after the analysis has been done – the historical trails relating to the Byzantine dimension of the Maratos area and the power base of Kastro Apalirou can be reconstructed for use. We believe that the analysis will allow visitors to comprehend better the cultural landscape and history of Naxos. GIS makes an excellent basis for both interactive dissemination on the internet as well as production of maps for tourists and the local population on Naxos.

We are suggesting the following workpackages:

	Workpackage description
WP 1	Locating the trail from Himaros Tower to Panormos Bay.
	Start autumn 2007 Participants: Birgitte Skar, Knut Ødegård, 2 – 3 students, local participation Costs 2007: experts 75 hours and students/ local participants 112,5 hours
1	Objectives The complex archaeological site of Himaros represents an important experience for visitors to the south-eastern part of Naxos. During the Hellenistic period the tower of Himaros was built, later the tower was integrated into a farm or large building where a considerable olive oil production took place. The extent of this production seems from the findings to have been larger than one can expect was needed locally. It is therefore relevant to investigate further in which geographical and social context this production happens and how the products were eventually transported out of the area. A potential trail towards the nearest natural and good harbour to the south seems a viable route. An easier accessible route towards the east coast of Naxos may also have been important. Although the distance to the coast is shorter towards the east, the harbour seems less safe. The site lies today within a landscape that is still in active agricultural use which adds a dimension of meaning to the Himaros site that can be explored further by relating the ancient farm and the tower to the surrounding landscape. We propose that the potential connecting trail towards the south and Panormos Bay is investigated further. WP1 will also take on to investigate the possibilities for using environmental and agricultural measures towards local farming population with the purpose to establish and keep the path open, as well as investigate the interest in developing signposts for dissemination of cultural and natural history along the route.
2	Method By the use of landscape surveying techniques, interviewing and GIS modelling attempt to locate the ancient trail between Himaros and the sea – for transport of goods to and from the Himaros tower and the olive producing farm. Establish the most probable route, and suggest measures for re-establishing the route as a foot trail for tourists and local visitors. Suggest dissemination points and content of dissemination along the route.
3	Deliverables Training of students in surveying methodology Involvement of Naxian population in survey Dissemination towards local population and travel organizations on Naxos Route suggested on maps and report. Input to internet portal for Naxos.
4	Milestones All deliverables are achieved year 1 of project

	Workpackage description
WP 2	Mapping fortified city on Kastro Apalirou dating to app. 800 – 1207 AD
	Start autumn 2007 Participants: Thomas Risan, Knut Ødegård, Greek associate (du nevnte en jente som jobber i samarbeid med dere) with the Norwegian institute in Athens. 2 – 3 students, local participation Costs 2007: 337,5 hours (experts) and 337,5 hours students/local participants.
1	Objectives Establish a digital map of the Byzantine urbanized settlement of Kastro Apalirou, and relate it to the known traditional trails of the area. Suggest signpost and content relating to cultural and natural history along the route. Suggest route for access to the kastro. Dissemination to local school classes and population on Naxos Collaboration with tourism organization on access and dissemination.
2	Method By the use of surveying techniques and GIS modelling attempt to locate and map as much of the fortifies city as possible. Establish the most probable access to the kastro, and suggest measures for re-establishing the route as a foot trail for tourists and local visitors. Suggest dissemination points and content of dissemination along the route.
3	Deliverables Training of students in surveying and mapping methodology. Involvement of Naxian population in survey Dissemination towards local population and travel organizations on Naxos Maps and report on the fortified city.
4	Milestones All deliverables are achieved first half of year 2 of project

	Workpackage description
WP 3	Survey and mapping of Maratos area (most likely contemporary settlement to Kastro Apalirou dating to app. 800 – 1207 AD)
	Start autumn 2007 – finish year 3 of project Participants: Thomas Risan, Knut Ødegård, Birgitte Skar 8 -10 students, local participation Costs : 2007 preliminary survey 1 week 2 experts – 75 hours 2008: full scale survey in two teams for 4 weeks: 3 experts (450 hours) and 10 students, local participation (1500 hours). 2009: finishing survey 2 experts (150 hours) and 3 students for 2 weeks (225 hours)
1	Objectives Survey of the area associated with the many churches from the Byzantine period and associated interconnecting trails. Select specific study- area in collaboration with the eforat (cultural heritage administration). Uncover infrastructure, settlement structure and understand the localization of the churches in the Maratos landscape. The Archatou church is one of the points of departure, another church containing both iconoclastic and later decoration must also be part of the survey area as it seems to be particularly early and has few parallels in the Mediterranean area.
2	Method By the use of field walking and other landscape surveying techniques, mapping techniques and GIS modelling attempt to locate contemporaneous settlements and infrastructure associated with the many churches in the Maratos area. Establish the most probable routes, and suggest measures for re-establishing the routes as foot trails for tourists and local visitors. Suggest dissemination points and content of dissemination along the routes.
3	Deliverables Establish a digital map of the Byzantine settlement, churches and infrastructure. Suggested signposts and contents relating to cultural and natural history along the routes. Suggest connections to the Kastro . Dissemination to local school classes and population on Naxos Collaboration with tourism organization on access and dissemination. Training of students in surveying and mapping methodology. Involvement of Naxian population in survey Maps and report on the fortified city. Input to internet portal on Naxos
4	Milestones Interim report late in year 2 of project, final report end of year 3 of project.

Budget - wages:

	Year 1 2007	Year 2 2008	Year 3 2009
WP 1	8011		
WP 2	35191		
WP 3 a	7153		
WP 3 b		56263	
WP 3 c			16308
Total			122926,5 Euro

Budget running costs:

Running costs includes travel, daily expenses and rental car for experts, students and other participants.

	Year 1 2007	Year 2 2008	Year 3 2009
WP 1	4082		
WP2	6814		
WP 3 a	2294		
WP 3 b		10882	
WP 3 c			5182
Total			29254 Euro

Budget reservations

The budget has been calculated with today's exchange rate (11.92 N.kr) which is very high – a change of the exchange rate may necessitate negotiations on the budget.

We have not calculated any investments related to the project which conditions that updated digital map data are made available to the project as soon as the project starts for example from the two involved municipalities at no extra cost.

Also there may be a cost involved in acquiring aerial photos or other remote sensing data (satellite photos) over some of the relevant areas – this cost will be extra unless the data are made available at no extra cost.

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ «ΚΟΙΝΟ ΚΥΚΛΑΔΙΤΩΝ»

Σήμερα, 30/1/07 στην Νάξο οι κάτωθι υπογράφωντες συμβαλλόμενοι:

αφού έλαβαν υπόψη τους:

α) την Προκήρυξη της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

β) τις επιστολές του Δημάρχου Ιητών και της Αναπτυξιακής Επαρχίας Νάξου –ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλίας σύστασης εταιρικού σχήματος στο πλαίσιο της παραπάνω προκήρυξης και τις επί μέρους επαφές με τους συμβαλλόμενους φορείς

γ) τις δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στα νησιά της περιοχής εφαρμογής του Προγράμματος.

αποφάσισαν τη συγκρότηση αντιπροσωπευτικού εταιρικού σχήματος με τίτλο «Κοινό Κυκλαδιτών» για την υλοποίηση μέσω αυτού του Πρότυπου Καινοτόμου Σχεδίου Ανάπτυξης (Π.Κ.Σ.Α.) "Θέμα Κυκλάδων: Οι καρποί της Γης και του Πνεύματος".

ΑΡΘΡΟ 1

ΜΟΡΦΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Δημιουργείται εταιρική σχέση η οποία μετά την έγκριση της πρότασης θα λάβει τη μορφή που θα καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, και θα διέπεται από τους όρους και τις συμφωνίες του παρόντος συμφωνητικού.

Maia Tiana

Supernova.

also Nago.

ΑΡΘΡΟ 2

ΣΚΟΠΟΣ

Το εταιρικό σχήμα έχει σκοπό:

- τη συμμετοχή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Δ' Προγραμματικής Περιόδου (2007 – 2013) για την υποβολή Πρότυπων Καινοτόμων Σχεδίων Ανάπτυξης (Π.Κ.Σ.Α.)
- την υλοποίηση του Π.Κ.Σ.Α. «Θέμα Κυκλάδων: Οι καρποί της Γής και του Πνεύματος» με βασικούς τομείς δράσεων: την ήπια και ποιοτική τουριστική ανάπτυξη, την ανάδειξη του πολιτισμού, την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος, την ενίσχυση των τοπικών προϊόντων και των σχετικών ΜΜΕ, την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών και δράσεων για την ποιότητα ζωής, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, τη δημοσιότητα /προβολή /ευαισθητοποίηση

ΑΡΘΡΟ 3

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ως περιοχή παρέμβασης και εφαρμογής του προτεινόμενου Π.Κ.Σ.Α. ορίζονται οι Κεντρικές και Νότιες Κυκλάδες.

ΑΡΘΡΟ 4

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ Π.Κ.Σ.Α.

Το περιεχόμενο του Π.Κ.Σ.Α. αποτελεί αναπόσπαστο παράρτημα του παρόντος συμφωνητικού συνεργασίας. Τα αναφερόμενα στο παράρτημα αποτελούν προτάσεις οι οποίες μπορεί να τροποποιηθούν ή συμπληρωθούν και από άλλες προτάσεις που μπορεί να έχει κάθε συμβαλλόμενος φορέας

ΑΡΘΡΟ 5

ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ Π.Κ.Σ.Α

Πόροι για την κάλυψη των δαπανών υλοποίησης του Π.Κ.Σ.Α. είναι τα έσοδα από τις σχετικές Συνολικές Επιχορηγήσεις (global grants) για έργα Δημόσιου και Κοινωνικού Συμφέροντος, καθώς και η συμμετοχή του ιδιωτικού Τομέα σε δράσεις ενίσχυσης ΜΜΕ

ΑΡΘΡΟ 6

ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΕΤΑΙΡΟΥ

Συντονιστής Εταίρος αναλαμβάνει ο Δήμος Ιητών, ο οποίος και εξουσιοδοτείται για την υποβολή της πρότασης, την επικοινωνία με τη ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ και κάθε άλλη Δημόσια Αρχή, τη μέριμνα / εποπτεία εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών ωρίμανσης έργων (εφόσον το Σχέδιο επιλεγεί ως πρότυπο) και γενικότερα για όλη την εκπροσώπηση της εταιρικής σχέσης κατά τη φάση προετοιμασίας του Π.Κ.Σ.Α.

Συμφωνείται ότι όλα τα έγγραφα που αφορούν το Εταιρικό Σχήμα ή κάθε άλλο στοιχείο για τις ανάγκες της Εταιρικής Συνεργασίας θα αποστέλλεται στην έδρα του Συντονιστή Εταίρου

ΑΡΘΡΟ 7

ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η παρούσα εταιρική σχέση διέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις που κατευθύνονται από τις εξής αρχές με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των Π.Κ.Σ.Α.:

- ❖ Αντιπροσωπευτικότητα στη συμμετοχή.
- ❖ Διαφάνεια στη διαχείριση.
- ❖ Αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή των δράσεων.
- ❖ Δημοκρατικότητα στη λήψη αποφάσεων.
- ❖ Ευελιξία στην ανταπόκριση στις προδιαγραφές και προσαρμογές του έργου.

ΑΡΘΡΟ 8

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια της παρούσας εταιρικής σχέσης ορίζεται μέχρι 31/12/2013. Παράταση είναι δυνατή με τροποποίηση του συμφώνου αυτού

ΑΡΘΡΟ 9

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ

Όργανα της εταιρικής σχέσης είναι:

- ❖ Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) / Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης (Ε.Σ.Π.)

Στη Γ.Σ. μετέχουν όλοι οι εταίροι του εταιρικού σχήματος, που δεσμεύονται με το παρόν συμφωνητικό συνεργασίας. Όργανο της Γ.Σ. με αρμοδιότητες την διαχείριση όλων των θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή του Π.Κ.Σ.Α. αποτελεί η Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης (Ε.Σ.Π.).

Ενδεικτικά οι αρμοδιότητες της Ε.Σ.Π. περιγράφονται κατωτέρω:

- Ευθύνη έγκρισης της αξιολόγησης της πορείας του Π.Κ.Σ.Α., συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών του στόχων και των αποτελεσμάτων τους
- Καταγραφή προτάσεων προσαρμογής του περιεχομένου του Π.Κ.Σ.Α. αλλά και προώθηση των αναγκαίων θεσμικών ρυθμίσεων για την υλοποίηση του Π.Κ.Σ.Α.
- Συντονισμός των ενεργειών για την υλοποίηση δράσεων διάχυσης των εμπειριών καθώς και ενέργειες διάδοσης των αποτελεσμάτων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών στις υλοποιούμενες δράσεις με στόχο την ενδυνάμωση όλων των εταίρων στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης
- Προώθηση της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των εταίρων και άλλων φορέων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης (Ε.Σ.Π.) αποτελείται από 13 μέλη μεταξύ των εταίρων και σε αυτήν εκπροσωπούνται:

- Το Δημόσιο (1)
- Η Αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού (5)
- Ενώσεις Επαγγελματιών (2)
- Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (2)
- Πιστωτικά Ιδρύματα (1)
- Μ.Κ.Ο / Κοινωνικοί Εταίροι (1)
- Πανεπιστήμια / Ερευνητικά Ιδρύματα (1)

Η σύνθεση της Ε.Σ.Π. διασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα των εταίρων του σχεδίου. Σε αυτή εκπροσωπούνται ισομερώς τα συμφέροντα του δημοσίου, του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας και των λοιπών εταίρων. Ταυτόχρονα εξασφαλίζεται η ευελιξία, η λειτουργικότητα και η επιχειρησιακή ικανότητα.

Ενδεικτικά άλλες αρμοδιότητες που μπορεί να εκχωρηθούν στην Ε.Σ.Π με απόφαση της Γ.Σ. είναι να:

1. **Εγκρίνει το τελικό περιεχόμενο του Προγράμματος Π.Κ.Σ.Α** όπως αυτό θα προκύψει κατά τις Τεχνικές Συσκέψεις με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.
2. **Τροποποιεί το πρόγραμμα** εφόσον απαιτείται και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του.
3. **Εγκρίνει το πρόγραμμα ευρείας δημοσιοποίησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού** κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος Π.Κ.Σ.Α και δημοσιοποιεί τα τελικά αποτελέσματα των επιπτώσεων και των δεικτών ανάπτυξης του συνολικού τοπικού προγράμματος καθώς και των διακρατικών και διατοπικών συνεργασιών.
4. **Εγκρίνει την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος** με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες.
5. **Εγκρίνει τους φακέλους υποψηφιότητας των δυνητικών επενδυτών** και τη βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης, πριν τη δημοσιοποίησή τους.
6. **Ορίζει την Επιτροπή/ές Αξιολόγησης των Φακέλων Υποψηφιότητας** των δυνητικών τελικών αποδεκτών (δημοσίων και ιδιωτών) που θα υποβληθούν στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος καθώς και την Επιτροπή Ενστάσεων και την Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων / υποέργων του προγράμματος.
7. **Παραλαμβάνει, ελέγχει και αποφασίζει επί των πορισμάτων των Επιτροπών Αξιολόγησης και Ενστάσεων.**
8. **Ενημερώνει τους υποψήφιους επενδυτές για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους.**
9. **Δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των υποψηφίων.**
10. **Συνάπτει τις επιμέρους συμβάσεις με τους τελικούς αποδέκτες – επενδυτές των αξόνων και μέτρων του Π.Κ.Σ.Α.**
11. **Υπογράφει τα Τεχνικά Δελτία Έργων / Υποέργων** και μεριμνά για την υποβολή τους.
12. **Παρακολουθεί μέσω της Ομάδας Έργου, τους τελικούς αποδέκτες** σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάθε έργου / υποέργου και του χρονοδιαγράμματός του.
13. **Παραλαμβάνει τα έργα του τοπικού προγράμματος μετά την ολοκλήρωσή τους,** με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων.
14. **Μεριμνά για την τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά τελικό αποδέκτη** και παρέχει στην Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος και σε κάθε άλλο αρμόδιο όργανο κάθε απαιτούμενο στοιχείο σχετικά με την εφαρμογή του Π.Κ.Σ.Α.
15. **Αποφασίζει για την ένταξη νέων έργων ή την απένταξη έργων,** λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς ή άλλης νόμιμης αιτίας.
16. **Αποφασίζει για τη μεταφορά ποσών από άξονα σε άξονα ή από μέτρο σε μέτρο,** ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των τελικών αποδεκτών. Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών

χρηματοδοτήσεων – χρηματορροών, όπως αυτές προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις.

17.Μεριμνά για το άνοιγμα και την κίνηση των απαιτούμενων τραπεζικών λογαριασμών του προγράμματος, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Διαχείρισης.

18.Διενεργεί τους διαγωνισμούς και πραγματοποιεί τις σχετικές αναθέσεις για την αξιολόγηση του Π.Κ.Σ.Α. (ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση).

19.Υποβάλλει την τελική έκθεση υλοποίησης καθώς επίσης τις ενδιάμεσες εκθέσεις αξιολόγησης.

20.Διευκολύνει τους ελέγχους όλων των αρμόδιων οργάνων σε εθνικό επίπεδο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και της Ε.Ε.

21.Συνεργάζεται μόνιμα και εποικοδομητικά με τις Περιφερειακές και Εθνικές Υπηρεσίες που εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων και έργων του προγράμματος.

22.Ευθύνει παρακολούθησης της τήρησης των διαδικασιών ποιότητας του έργου που θα αναπτυχθούν.

Στα πλαίσια της Ε.Σ.Π λειτουργεί η Ομάδα Έργου Συντονισμού –τεχνικής Υποστήριξης για την υλοποίηση του έργου, με σχηματική διαθώρηση: Υπεύθυνος Έργου, Ομάδα Έργου Κεντρικής Δομής, Ομάδα Τεχνικής Βοήθειας, Ομάδα Συμβούλων και Αντένες ανά Νησί (ή Ομάδες μικρών νησιών). Η Αντένα ανά Νησί /Ομάδες Νησιών συγκροτείται μεταξύ των στελεχών των Αναπτυξιακών Εταιριών, Αναπτυξιακών Συνδέσμων και των Τοπικών Δήμων. Η Κεντρική Δομή θα λειτουργήσει στην Ίο, η Ομάδα Τεχνικής Βοήθειας στη Νάξο και οι Αντένες στις έδρες των υπόλοιπων νησιών /ομάδων νησιών

❖ Επιτροπή Παρακολούθησης Νησιού (Ε.Π.Ν.)

Σε κάθε νησί /ομάδα μικρών νησιών λειτουργεί Επιτροπή Παρακολούθησης Νησιού, η οποία παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης του έργου επιτόπου και διαμορφώνει εισηγήσεις προς την Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης του Π.Κ.Σ.Α. Στις Επιτροπές Παρακολούθησης Νησιού συμμετέχουν όλοι οι εταίροι του εταιρικού σχήματος που δραστηριοποιούνται στο νησί /ομάδα μικρών νησιών. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Νησιού εξασφαλίζει την αμεσότητα στην πορεία υλοποίησης του προγράμματος, την αμφίδρομη ενημέρωση και πληροφόρηση για όλα τα θέματα που αφορούν τα έργα και εξασφαλίζει την ενεργή συμμετοχή των εταίρων στην υλοποίηση του έργου.

Τα παραπάνω αποτυπώνονται σε αναλυτικό οργανόγραμμα στο πλαίσιο της πρότασης.

Ο τρόπος λήψης αποφάσεων του εταιρικού σχήματος διέπεται από το νόμοις περί Κοινοπραξιών και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 10

ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Ο **Συντονιστής Εταίρος** φέρει την ευθύνη γενικού συντονισμού των ενεργειών που απαιτούνται για την άρτια εκτέλεση του έργου και την εύρυθμη λειτουργία του εταιρικού σχήματος.

Ο Συντονιστής Εταίρος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συντονίζει τις ενέργειες για την πραγματοποίηση των Συνεδριάσεων της Επιτροπής Συντονισμού και Παρακολούθησης του Π.Κ.Σ.Α.
- Ενημερώνει όλους τους εταίρους σχετικά με έγγραφα και οδηγίες του Υπουργείου Οικονομίας και της ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης
- Συμμετέχει σε ημερίδες /συναντήσεις εργασίας που θα οργανώνει η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ή άλλοι αρμόδιοι φορείς-
- Παρακολουθεί συνολικά την πορεία της παρέμβασης και των υλοποιούμενων δράσεων
- Φροντίζει για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος τόσο για την υποβολή των Τεχνικών Δελτίων όσο και για την υλοποίηση των επί μέρους δράσεων

Οι εταίροι:

- Είναι υπεύθυνοι για την ακριβή και προσήκουσα εκτέλεση των δράσεων που αναλαμβάνουν να εκτελέσουν
- Συμμετέχουν ενεργά σε συναντήσεις και ημερίδες
- Παραδίδουν αντίγραφα των παραδοτέων προϊόντων των δράσεων που υλοποιούν
- Συμπληρώνουν έγκυρα και έγκαιρα τα αναγκαία έγγραφα για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων

Ρητά συμφωνείται ότι οποιοσδήποτε εταίρος της εταιρικής σχέσης δεν ανταποκρίνεται στην ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του θα διαγράφεται από την εταιρική σχέση με απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού και Παρακολούθησης και θα αντικαθίσταται με έγκριση της οικείας Διαχειριστικής Αρχής από νέο μέλος κατάλληλο και αξιόπιστο να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του μέρους που αποβάλλεται, τροποποιούμενου αντίστοιχα του Συμφωνητικού αυτού.

Οποιαδήποτε μεταβολή ή τροποποίηση των όρων του συμφώνου αυτού τελεί υπό την έγκριση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης.

Αυτά συμφώνησαν και αποδέχθηκαν τα μέρη και προς απόδειξη υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη –μέλη ως ακολούθως:

Για τον Δήμο Ιητών

Ο κ. Γεώργιος Πουσαίος, Δήμαρχος.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Γεώργιος Πουσαίος	

Για τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο 21^{ης} Γεωγραφικής Ενότητας

Ο κ. , Πουσαίος

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Νικόλαος Μαράκης	

Για τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ίου

Ο κ. , Πρόεδρος Δ.Σ.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο	

Για τον Μελισσοκομικό Συνεταιρισμό Ίου
Ο κ. , Πρόεδρος Δ.Σ.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο	

Για τον Δήμο Δρυμαλίας Νάξου

Ο κ. Ιωάννης Μπαρδάνης, Δήμαρχος.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Ιωάννης Μπαρδάνης	

Για τον Δήμο Νάξου

Ο κ. Νικόλαος Μαράκης, Δήμαρχος.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Νικόλαος Μαράκης	

Για τον Σύλλογο Εμποροεπαγγελματιών –Βιοτεχνών

Ο κ. Κων/νος Παγώνης, Πρόεδρος Δ.Σ.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Κων/νος Παγώνης	

Για την Ένωση Ξενοδόχων Νάξου

Ο κ. Ελευθέριος Στρατούρης, Πρόεδρος Δ.Σ

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Ελευθέριος Στρατούρης	

Για την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου

Ο κ. Δημήτρης Καπούνης

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Δημήτρης Καπούνης	

Για τον Αγροτικό Μελισσοκομικό Συνεταιρισμό Νάξου

Ο κ. Στέλιος Μανιός, Πρόεδρος Δ.Σ.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Στέλιος Μανιός	

Για τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Μονής

Η κ. Μαρία Μαράκη, Πρόεδρος Δ.Σ.

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο	

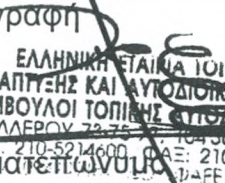
Για τον Γυναικείο Συνεταιρισμό Απεράθου

Η κ. Σοφία Αγαπητού, Πρόεδρος Δ.Σ..

Υπογραφή	Σφραγίδα
Ονοματεπώνυμο Σοφία Αγαπητού	

Για την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

Ο κ. Ιωάννης Γκογκοζιώτης, Δ/νων Συμβούλων

Υπογραφή ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΥΛΛΕΡΟΥ 72-75 Τ.Κ. 10430 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 210-5214600 ΦΑΞ: 210-5214664 ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ιωάννης Γκογκοζιώτης	Σφραγίδα
--	----------

Για το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ο κ. , Αντιπρύτανης

Υπογραφή Ονοματεπώνυμο	Σφραγίδα
-------------------------------	----------

Για την Ελληνική Εταιρεία για την
Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Ο κ. Κων/νος Καρράς, Πρόεδρος

Υπογραφή Κ.Ι. Καρράς Ονοματεπώνυμο Κων/νος Καρράς	Σφραγίδα ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΥΝ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ 6717 00-4-17) ΑΔΑΦ: 00062232 - Θ' ΑΘΗΝΩΝ 105 50 - ΑΘΗΝΑ 105 50
--	--

Για το ΤΕΙ Πειραιά, Κέντρο Τεχνολογικών Εφαρμογών

Ο κ. Λάζαρος Βρυζίδης, Καθηγητής

Υπογραφή Ονοματεπώνυμο Λάζαρος Βρυζίδης	Σφραγίδα
--	----------

COLUMBIA UNIVERSITY

SCHOOL OF INTERNATIONAL AND PUBLIC AFFAIRS

Office of Career Services

Room 420, International Affairs Building • 420 West 118th Street • New York, NY 10027

Phone: 212-854-4613 • Fax: 212-854-6190 • www.sipa.columbia.edu/ocs

Date Received

SUPERVISOR EVALUATION OF INTERN (PAGE 1 OF 2)

NOTE: SUPERVISOR EVALUATION MUST BE SENT DIRECTLY FROM SUPERVISOR VIA FAX, EMAIL, OR MAIL.

Please provide us with information for each section marked with a * and complete both section A and B.

***STUDENT'S NAME: CHARALAMBOS CHARALAMBIDES**

***MIA/MPA: MPA**

***ORGANIZATION: HELLENIC SOCIETY FOR THE PROTECTION OF THE ENVIRONMENT AND THE CULTURAL HERITAGE**

***DEPARTMENT: DIVISION OF CULTURAL AND ARCHITECTURAL HERITAGE**

***SUPERVISOR: MIRINI GRATSIAS**

***TITLE: HEAD OF CULTURAL AND ARCHITECTURAL HERITAGE DIVISION**

***PHONE#: +30 210 322 5245**

***EMAIL: sak@ellinikietairia.gr**

***INTERN START DATE: 6/19/06**

***END DATE: 7/31/06**

***HOURS/WK: 40 OR MORE**

***STUDENT'S DUTIES AND RESPONSIBILITIES:**

The title of Harry's internship was "The Development of the Island of Naxos: Present and Future Conditions and New Proposals". His work supported the Elliniki Etaireia in its efforts to prepare an application for a sustainability grant from EEA Grants, an EU-level grant-making body. The application includes several proposals intended to expand the sustainable development of the island of Naxos, Greece.

The duties and scope of his internship included:

- 1) An analysis of the current economic development of the island
 - a. Economic data/indicators for the 4 main industries (tourism, agriculture, mining, trade) on Naxos
 - b. Study of the non-sustainable factors of development
 - c. Study of the sustainable factors (agrotourism/ecotourism/alternative tourism) of development
 - d. Forecast of future trends
- 2) Proposals for the sustainable development of Naxos

- 3) Completion of the portion of the grant application that requests "goals and metrics" of the sustainability projects to be funded

For his internship, Charalambos conducted:

- Qualitative and quantitative research of primary and secondary materials
- Two ten-day site-visits to Naxos
- Survey for Naxos citizens, including mayors, business- and NGO-leaders
- Interviews of (the above-mentioned groups of) Naxos citizens

A. PLEASE COMMENT ON THE FOLLOWING:

1. PERFORMANCE OF DUTIES AND RESPONSIBILITIES:

Harry performed all of the outlined duties and responsibilities, even exceeding our expectations for his internship.

2. MANNER ON THE JOB (CONSCIENTIOUS, RESPONSIBLE, MATURE, ETC.):

Harry performed his job in a conscientious, responsible and mature manner, exercising good judgment and discretion in difficult situations.

3. ABILITY TO FOLLOW SUGGESTIONS OF SUPERIORS:

Harry followed the suggestions of superiors while working well autonomously.

4. DISPLAY OF INITIATIVE:

Harry demonstrated tremendous personal drive and initiative in designing and carrying out his research methods.

5. WORKING RELATIONSHIP WITH FELLOW EMPLOYEES:

Harry had an excellent working relationship with fellow employees

6. SKILLS/LANGUAGES NECESSARY TO SUCCESSFULLY PERFORM DUTIES:

Harry's command of Greek enabled him to excel in an all-Greek speaking environment, including while working independently.

7. ABILITY TO LEARN NECESSARY SKILLS TO PERFORM DUTIES:

Harry learned all the necessary skills and information we taught him in order to perform his duties.

SUPERVISOR EVALUATION OF INTERN (PAGE 2 OF 2)

B. WITH RESPECT TO THE FOLLOWING ITEMS, PLEASE INDICATE THE EXTENT OF OPPORTUNITY THE STUDENT HAD, AND EVALUATE HIS OR HER PERFORMANCE:

For all of the following, Harry had frequent opportunities (5), and performed excellently (again 5).

1. MAKING DECISIONS
2. GATHERING INFORMATION
3. PLANNING A TASK
4. ACCOMPLISHING A TASK
5. TAKING INITIATIVE
6. SOLVING A PROBLEM
7. WORKING INDEPENDENTLY
8. WORKING AS A TEAM MEMBER
9. ACCEPTING CRITICISM
10. DEMONSTRATION OF VERBAL SKILLS
11. DEMONSTRATION OF WRITING SKILLS

C. OVERALL PERFORMANCE: _X_ EXCELLENT ___ VERY GOOD ___ GOOD ___ POOR

IN YOUR ESTIMATION, IS THIS STUDENT SUITED TO PURSUE A CAREER IN THIS FIELD? YES

NOTE: This is a confidential document. A student can see it only by your consent. This student may see my evaluation. YES

ANY FURTHER COMMENTS OR SUGGESTIONS:

It was a pleasure having Harry work with us, and I fully support him getting credit for this internship. I hope that we can continue to work with him in the future.

SUPERVISOR SIGNATURE:

DATE:

Jaini Gatsia
J Gatsia

Please submit directly from Supervisor via fax, email or mail to:

COLUMBIA UNIVERSITY, School of International and Public Affairs (SIPA)
Office of Career Services, RM 420, 420 West 118th Street, New York, NY 10027
Phone: (212) 854-4613; Fax: 212-854-6190; Email: sipa_ocs@columbia.edu

ELLINIKI ETAIRIA

Hellenic Society for the Protection of the Environment and Cultural Heritage

Naxos

Allowing Nature and Culture to Lead Development

Draft proposal to the EEA Financial Mechanism 2004 – 2009

Following the structure of the EEA application form

Athens, 16 September 2005

ELLINIKI ETAIRIA and the Aegean islands

Since its foundation, ELLINIKI ETAIRIA has maintained a particularly close relationship with the Islands of the Aegean. During its first five years it funded an Architectural Advice Bureau in Ermoupolis, Syra, the capital of the Cyclades, in order to assist inhabitants to make improvements to their homes while maintaining the traditional fabric of the buildings. It has been closely involved with two restoration programs at one of the most important medieval monuments, Nea Moni on Chios, and has overseen the restoration of two small churches in Aigina. It held a conference in 2003 and has now produced a book of papers on the environmental and planning problems of the Cyclades and Dodecanese. It supported financially the creation of a documentary film "Voice of the Aegean", directed by Lydia Carras, herself an ELLINIKI ETAIRIA Board Member. This documentary obtained an award at a pan – European festival of films on nature and architectural conservation, as the best film on the natural environment. This film has been shown on national television but also in Athens, Rhodes, Syra, Andros, Paros, Naxos and Serifos, with an enthusiastic response to wide enthusiasm. Recently ELLINIKI ETAIRIA completed a program of research into the small horses on the island of Skyros and continues to be actively involved in the effort to preserve this species, unique to Greece. In the period between 1990 and 1995 it was responsible for the planning of the Marine Park near Alonissos. It has local Committees on a number of the islands and is currently carrying out educational programs (e.g. on Serifos and Sifnos) in secondary schools, in order to encourage future citizens to support the concept and practice of sustainable development.

Appropriately therefore in the recent March 2005 nationwide public opinion survey of Greek attitudes to the environment ELLINIKI ETAIRIA was, with the sole exception of "Greenpeace", the best – known environmental and conservation organization among the population of the Aegean Islands. (The total sample was 2.000 individuals between the ages of 13 and 70 over the whole of Greece).

ELLINIKI ETAIRIA believes in the importance of the demonstration effect. The scenes of rampant overdevelopment on Mykonos in "Voice of the Aegean" have often been met by vocal disapproval when the film has been shown on other islands. More significantly ELLINIKI

ETAIRIA proposed to Europa Nostra the superbly restored archeological sites of Iria and Sangri on Naxos – a project of the University of Athens – for an European Union award, and in fact this entry obtained the top price for archeological conservation in 2004. The result was a marked increase in the intensity of support for the cause of conservation on Naxos.

We believe that to carry out a number of independent but related projects on a particular island will have a marked demonstration effect on the Aegean Islands as a whole. The choice of Naxos has not been an easy one. It is however one of the larger Aegean islands and it has a cultural heritage and natural beauty second to none. ELLINIKI ETAIRIA already has in place an active local committee and there is substantial local support for conservation initiatives as well as opposition to undesirable development. On the other hand there is undesirable development in plenty and it is therefore all the more important to create antibodies to the cancerous advance of single – crop tourism, the quintessence of unsustainable development in the Aegean Islands. Finally, Naxos has one major advantage: there exist a whole range of completed studies, approved by the responsible authorities, for the restoration of specific monuments, and, together with this, responsible civil servants who welcome the opportunity to work with others in order to ensure these monuments are in fact restored. The combination of these considerations has led ELLINIKI ETAIRIA to propose Naxos for the project that is described in greater detail below.

Part I

Summary

ELLINIKI ETAIRIA (EE)- The Hellenic Society for the Protection of the Environment and the Cultural Heritage was founded in 1972 and is the only major NGO active in Greek cultural heritage preservation as well as the environment. It has a participatory and democratic structure with funding coming from its member and friends' fees, donations and sponsorships, the national government and the EU.

Over the last few years Naxos has been developing into a major tourist destination, but unfortunately often following the development patterns that led to irreversible mutation of the

cultural and natural resources of other Aegean islands. If nothing is done, massive tourism through over construction will permanently alter a landscape crafted by nature and human beings over thousands of years thus also endangering the islands economic future.

We propose to build a network of interconnected sites of cultural and environmental interest that will form a major tourist attraction in the island and lead in a change of local perceptions also to how conservation can assist development and tourism. The goal is to reinforce the trend towards tourist development based on culture and nature that will protect the landscape, history and natural beauty of Naxos, and simultaneously provide higher income for its citizens. The proposed project will be based on three pillars.

1. Cultural resources management: Pilot restoration of monuments and landscape interventions in the surrounding sites
2. Environmental resources management: Pilot protection interventions and careful improvements of accessibility in Natura 2000 sites
3. Communicating the economic value of eco-cultural resources to society, building local consensus: Building local capacity for eco-environmental resources management, environmental education, creation of information material for locals and tourists, public informational and promotional events

The program is planned so as to appreciably strengthen the relations between Greece and especially the island of Naxos and Norway.

1. Applicant

1.2 Description of applicant

ELLINIKI ETAIRIA (EE)- The Hellenic Society for the Protection of the Environment and the Cultural Heritage- was founded in 1972 and is the only major NGO active in Greek cultural heritage preservation as well as the environment. It has a participatory and democratic system of decision taking – there are now about three thousand friends and members, the latter responsible for electing a twenty five member Board. It has six special councils that are responsible for

particular fields of work. It employs six scientific advisors and four administrative personnel. Its financial resources are member and friends' fees, donations and sponsorships. Particular projects are funded by foundations or by the national government or the EU.

Where the Cultural Heritage is concerned, EE:

- *participated in eleven restoration programs of significant monuments of all historical periods both in Greece and abroad, including monuments at Nea Moni Chios, Osios Loukas (Central Greece), in Athens and Attica, in Monemvasia, in Thessaloniki. Current restorations include the bell tower of St Giorgio dei Greci in Venice.

- *has been active in the protection of numerous traditional settlements, including Plaka in Athens, Hydra and the old town of Xanthi, and in the improvement of cultural heritage legislation.

- *has created an infrastructure of restoration specialists in Greece by granting yearly scholarships for postgraduate studies in architectural conservation for the last thirty years.

Where the protection of nature and the environment is concerned, EE:

- *carried out/participated in administrative and research programmes regarding the National Park of Prespes in Macedonia, the Gulf of Eleusis, the National Aquatic Park of Alonnisos, the Amvrakic Gulf and in respect of the small horses on the island of Skyros.

- *coordinated the National Programme for the Protection of the Mediterranean Seal (1991-1995).

- *built, equipped and operated the Biological Station at Prespes (1975) and outfitted the Biological Station at the National Aquatic Park of Alonnisos-North Sporades.

- *implemented the programme "1000 Communities for the European Environment" in Greece (1990), one of the first environmental programmes targeted towards Local Government.

- *coordinated the first programme for the formulation of a National Strategy to protect the Natural Environment of Greece (1993).

- *promotes issues dealing with environmental policies

- *fights for the protection of ecosystems and areas of natural significance in various parts of the country.

- *sponsors and publishes specialized studies, and organizes public debates

Where Environmental Education is concerned, EE:

*develops educational programmes for the environment with the participation of educators from all over the country.

*manages in Greece and Cyprus two elementary school networks "The Seedling, Source of Life" and "Naftilos Travels". EE also manages Greece's oldest environmental school network : "The river"

*designs and publishes educational materials such as the 'tool kit' "Education on the Environment for Sustainable Cities".

*organizes conferences and ecological summer camps.

*has initiated and runs an ecological field trip by train through the Nestos Gorge, in Thace. The Ministry of Tourism has recently provided funding to extend this program to the wider public, including tourists.

Hellenic Ornithological Society (Birdlife-Greece)

HOS was founded in 1982 and is a Non-Governmental, nation-wide, non-profit Organisation, the only one in Greece that deals exclusively with the protection of Wild Birds and their habitats. HOS is the national partner of BirdLife International in Greece.

The continuous efforts and contributions to the protection of Greece's Natural Environment led to the receipt of the Environmental Protection Award by the prestigious National Academy in 1993.

HOS's aims are:

- To study and Protect wild birds and their habitats in Greece
- To provide Scientific Information and Data to the Greek Government and the European Union
- To inform, educate and sensitise the public.

HOS has undertaken large scale monitoring work on bird populations and has participated actively in the conservation and management of protected areas in Greece.

HOS is a member of BirdLife International, the European Environmental Bureau and the European Union for Coastal Conservation.

During the last decade HOS has implemented as a ^{συνιδρυτής} Beneficiary or a partner, a significant number of LIFE Nature projects (see the relevant form for details), aiming to the protection of priority bird species and their habitats. The experience gained by those projects provides a solid basis, ensuring the proper and effective implementation of the proposed project.

HOS was responsible for the updating of Important Bird Areas in Greece, and has promoted in collaboration with Birdlife International the designation of the majority of these IBAs to the SPA status.

HOS has 13 permanent staff positions, from which 6 are members of the Conservation Department of the Society. More than 10 other employees have a regular part time relation with the Society on a project basis. The annual balance sheet for 2004 was 1.520.432,23 € and the annual turnover 484.873,42 € (see the attached documents). The financial condition of the Society are certified by a qualified independent auditor since 2003.

HOS is a recognised non profit organisation. This is proven by the Society's charter, by the HOS inclusion in the Environmental Non Governmental Organisations of the Ministry of the Environment and by the recognition as such by the Greek Ministry of Finance.

4. Description of the operation

4.2 Background and justification

Naxos was until recently one of the less tourist oriented islands in the Cyclades. Although it is the largest island in the Cyclade's (428 sq. km), with a population of 18,000 inhabitants, its historical and natural environment was left largely intact during the past decades of aggressive tourist development in surrounding Aegean islands. Over the last few years Naxos has been developing into a major tourist destination, but unfortunately often following the development patterns that led to irreversible mutation of the cultural and natural resources of other Aegean islands. Its monuments often hide behind housing blocks and its natural environment is gradually being derades. Although most of the environmentally significant sites of Naxos are included among Greece's Natura 2000 sites, they are largely left unprotected. The sand dunes are gradually turn into construction sites, roads and parking. The wetlands are closely surrounded by buildings, with no observatory points for bird watchers, with no information points for locals, tourists and schools. Furthermore, the gradual abandonment of the agropastoral sector, in favor of tourism oriented activities, results in the deterioration of mountainous and semi-mountainous habitats, used by priority birds such as birds of prey, affecting their conservation status on the island. Besides Crete, Naxos and the surrounding islets constitute the last refuge of Griffon vultures in the Aegean

Cultural Significance

Naxos has had a leading role at various periods in its history. Especially during the Cycladic period (4000-1000B.C.), Naxos was the predominant centre of power, trade and culture in the area. Incontrovertible evidence of its significance is provided by over a hundred archaeological sites, dating from the Neolithic period to the late Roman empire, the one hundred and thirty Early Christian and Byzantine churches and the numerous post-Byzantine monuments and others dating from the Frankish, Venetian and Ottoman occupation.

Environmental Significance

Naxos is endowed with a rich and rare natural environment. It has miles of sand dunes, with endangered vegetation, wetlands that house rare bird species and mountainous and semi-mountainous habitats that host endangered breeding birds. Rare and endangered bird species found on Naxos include: Shag, Griffon Vulture, Long-legged Buzzard, Bonelli's Eagle, Eleonara's Falcon, Cretzschmar's Bunting.

State of cultural resources

Three sites – in the Mitrópolis Square in Khóra, at Yria, southwest of Khóra, and at Gyroulas, in the fertile central valley of Sangri – have been excavated and maintained in exemplary fashion.

Unfortunately, most of the monuments of Naxos are not in the same position. Austerity policies have left very limited funding for restoration of monuments and conservation in general. Emergency restorations have been postponed and unique monuments are expected to suffer severe damage in the very near future. Last winter the sea “swallowed” yet another part of the few square meters remaining from the Neolithic settlement of the Chora of Naxos, next to the famous sixth century monumental entrance to the Temple of Apollo at Palatia.

This is not the only important monument that is under threat of extinction, unprotected from weather, time and human threats. As on many other Aegean islands the temptation to extend unplanned building to ever wider areas for the purpose of constructing holiday homes increases by the year and places pressure on the very surroundings of the monuments, especially those not restored and opened to the public.

State of Environmental Resources

The natural richness in fauna and flora in Naxos is due in part to the traditional land uses that have been applied on Naxos for centuries. The agriculture on the terraces and dry cultivations, as well as cattle breeding with periodical alternation of pasture fields, formed the landscape of Naxos one that has proven ideal for birds and other fauna. Unfortunately, the type of sustainable management on which the existence of Naxos' rich environmental endowment depends, tends to be abandoned by young farmers, resulting in the gradual degradation of those valuable habitats and a decrease in biodiversity.

Shrinkage or complete drainage of the wetlands due to landfills as well as illegal house building, fires, overgrazing, illegal fishing and hunting, trapping of small birds, use of poisoned baits and excessive – in some cases- human disturbance in “sensitive” areas, are the main direct threats for birds, one of the indicators of the quality of our ecosystem. An indirect but more serious threat for raptors and vultures is the gradual abandonment of the extensive agropastoral practices, that used to provide favorable habitat conditions and food for these species. Urgent management measures, such as the regular provision of additional food, are needed to conserve the remaining populations.

Prospective

If nothing is done, massive tourism through over-construction will permanently alter a landscape crafted by nature and human beings over thousands of years. The islands biodiversity (especially raptor species), directly or indirectly related with the traditional island landscape is expected to be seriously affected. Also, massive tourism will lead to exhaustion of natural and cultural resources, tourist satiation and economic devaluation. Given the comparative high living and working costs in

Greece, Naxos will be unable to compete with low budget tourist destinations and will face a very uncertain economic future.

Our Proposal

We propose to create a comprehensive network of interconnected sites of cultural and environmental interest that will be a major tourist attraction in the island and lead in a change of local perceptions on how to pursue development and tourism.

The goal is to reinforce the trend towards tourist development based on culture and nature that will protect the landscape, history and natural beauty of Naxos, and simultaneously provide higher income for its citizens.

We hope to make Naxos a success story, a model to be replicated in the other Aegean islands as well.

4.3 Activities and schedule

It will be necessary to balance conservation projects, that will of them selves demonstrate the drawing power of culture and nature, with a communication strategy that will persuade local inhabitants such projects can only produce the anticipated results, if combined with proper land use planning and restraint on building. It should be noted that the award given to Iria and Sangri without any prompting from ELLINIKI ETAIRIA, led to a spontaneous movement of protest against the sitting of new quarry in a nearby hill. Such a communications strategy should combine a programme in secondary schools, such as EE already carried out successfully on one island and has begun on a second, with a more direct approach to public opinion in the island's two municipalities. Here the experience of Norway, as a coastal and shipping country with many islands, will add support to the lessons that can be drawn from the Greek experience.

The proposed project will be based on three pillars.

1. Cultural resources management

Pilot restoration of monuments and landscape interventions in the surrounding sites

2. Environmental resources management

Pilot conservation interventions and carefully planned improvements in accessibility of Natura 2000 sites

3. Communicating the economic value of eco-cultural resources to society and inducing local participant

Building local capacity on eco-natural resources management, environmental education, creation of information material for locals and tourists, public informational and promotional events and permanent exhibition with the restorations and proposals of the project.

Cultural resources management

1. Western Grotta-Kokkinovrachos (Prehistoric Period)

The town of Naxos has been occupied continuously since the Neolithic period and has abundant finds of every period. There is a particular concentration in the northern coastal area of Grotta.

On the western side of Grotta, next to Kokkinóvrakhos, exposed archaeological remains are in danger of complete disintegration both from natural causes and the ever increasing tourist use of the area. This complex, dating to the Neolithic and Late Cycladic periods, offers a representative view of two of the most important and least known periods of Naxian prehistory, in a natural seaside environment, by the present harbour of Naxos and giving the visitors a first impression of the island's ancient civilisation.

We propose the protection of the remains of the Neolithic settlement from further sea erosion and the restoration of excavation findings in the Grotta area along with the creation of an urban archaeological walk to provide an insight into Chora's prehistoric and classical history.

This part of Naxos town is ideal for the creation of an Archaeological Walk whose aim would be the preservation and display of all aspects of a particularly interesting body of finds, dating from the 5th millennium B.C. to the late Roman empire. With this in view a full study has been undertaken – and approved by the Central Archaeological Council. The most urgent components of the scheme (conservation, improvement and presentation of Western Grotta and Kokkinovrachos) can, however, be effected independently.

2. Tsikniades (Prehistoric Period)

The site of Tsikniades is situated on a rocky hill, west of the village Kato Sangri, overlooking the fertile valley of the same name. The area is rich in archaeological remains covering a very long timespan. Gyroulas, a beautifully maintained site, with an important Archaic sanctuary of Apollo and Demeter that became an Early Christian basilica, commands the centre of the valley.

The excavation at Tsikniades, although not completed, has so far revealed 124 graves. From the grave offerings, which include some unique silver and marble objects, it is clear that the cemetery was used throughout the 3rd millenium B.C. Tsikniades is one of the best preserved and largest Early Bronze Age cemeteries in the Cyclades. It is also particularly interesting as a rare example of an island prehistoric site in an inland setting, while the area still retains its purely rural character.

About less than 10% of the area remains unexcavated. The site does not require expensive or complicated work for presentation: by very simple means, such as a few well-arranged panels and a small shelter with copies of the most important finds and electronic/printed information, the visitor can have a clear and vivid picture not only of the cemetery itself but also its connection to Early Cycladic culture, as well as to Eastern Mediterranean culture during the 3rd millenium BC.

When fully excavated, improved and presented the cemetery will offer the visitor a wonderful opportunity of connecting past and present, as it will be approached by a footpath through charming farmland. Its situation, on the eastern slopes of the hill closing from the west the valley of Sangri, connects the EBA cemetery to the archaic sanctuary of Gyroulas, so that the two sites together will form a unique archaeological complex. Their presence in this fertile, central valley of Naxos provides the best possible means for combining archaeology with an ecological approach to 'development'.

3. Kheimaros (Classical –Byzantine Period)

The Tower of Kheimaros and Roman Industrial Complex

This is a circular marble tower of the 4th. century B.C. in southeast Nákos, rising impressively among hilly surroundings of exceptional natural beauty, on the Zas mountain range. One of the very few of its kind in the Aegean, it survives to the imposing height of 15m.-the highest known in Cyclades- and is surrounded by an almost square compound, in which eight olive presses of the Roman period have been discovered. Their number and state of preservation are so far unique in Greece. They also provide a visible link with traditional agricultural processes, while their proximity to comparable installations of more recent times creates a rare opportunity for a connection between archaeology and ethnography.

The first, and vital, stages of conservation have been completed with EEC funding. Since then, no finance has been available for further work, with the result that the monument is now in danger of collapse and the ancient industrial complex of disintegrating: an archaeological site unique in Greece may be lost for ever.

4.a Church of Zoodochos Pigi

The Church of Zoodochos Pigi is built in the area of Drimalias, in the south east part of Naxos, close to the Kheimaros Tower. The church belongs to the type known as single aisled small church and dates in the Byzantine times.

4.b. Anonymous Church

The anonymous Church exists close to the church of Zoodochos Pigis built in the area of Drimalias, in the south east part of Naxos, close to the Kheimaros Tower. The church belongs to the type known as single aisled small church and dates to mid-Byzantine times.

4.c. Early-Christian basilica

Both churches are built on the ruins of an Early Christian basilica.

We propose the restoration of the 4th c. B.C. tower and of the ancient industrial complex. A detailed proposal to ensure the structural stability of the monument and its immediate surroundings and make them accessible to visitors, has been approved by the Central Archaeological Council. Also we propose the restoration and illustration of remains of the Early Christian Basilica and two Byzantine Churches. An initial study for the proper presentation of the traces of the Early Christian church and the restoration of the Byzantine chapels have been approved by the Central Archaeological Council.

These Classical and Byzantine monuments are part of a unique complex that is surrounded by a wall. We propose to deliver to the public a new integrated archeological site, with landscape interventions, with the restoration of nearby footpaths and with the creation of a discrete parking lot. We opt to collaborate with the local community that is currently very interested in protecting the monument. ELLINIKI ETAIRIA believes that the purpose of restoring monuments is not only to save one or two of the hundreds of endangered monuments but to build public consensus for the protection of the monuments and cultural heritage. Through the consensus which exists in respect of this specific monument we shall try to remove the near by local road from the south side of the Kheimaros complex and with local community expenses to construct a new road further away from the monument.

4. Church of Archatos (Byzantine Period)

The church of the Virgin (Panagia Archatou) is built in the area of Archatos, in the south west part of Naxos. The church belongs to the type known as domed cross-in-square. Several architectural features allow it to be dated to the 11 and 12th century. The interior of the church is decorated with wall paintings belonging to the 11th and 12th century.

We propose the restoration of church and frescoes. An initial study for the restoration of the church and the final study for the frescoes have been approved by the Central Archaeological Council. Again here we shall attempt to build a consensus in the local community for the restoration of more monuments in the culturally and historically important wider area of the Church of Archantos.

5. 19th Century water mills on the trail connecting Komiaki with village of Apollon (North Naxos)

This is an unique path that connects the village of Komiaki with the vicinity of the archeological site of Apollon, the query with the famous unfinished Kouros. The path 3,4 Km long passes through one of the very few remains of oak forests dating from ancient times in Naxos. We propose the restoration of some water mills and of the stone path, signage of the path and placement of special map of the path and the nearby monuments at all its terminal points. It has been very important for the selection of this path, that again the local community is very active in the protection of this monument. Also, the path is included in a program for restoration of old paths prepared by the local development agency "Ariadne" and the Municipality of Drimalia, but the program has not yet proceeded due to lack of funding. Paths in particular need the continuous care of local people to remain clean, solid and beautiful. We strongly believe that this path with its beauty, significance and the advantage of a local consensus can seriously help building broader social support for maintaining and protecting traditional trails in Naxos.

Προς
την Ελληνική Εταιρεία για την προστασία της Πολιτιστικής
κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος

Θέμα: Αποκατάσταση περιβάλλοντος και ανάδειξη του μοναδικού δάσους Κέδρων στο Αλυκό Νάξου.

Στην τοποθεσία Αλυκό στη Νοτιοδυτική Νάξο και σε έκταση 1000 περίπου στρεμμάτων υπάρχει το μοναδικό δάσος κέδρων στις Κυκλάδες (ίσως και στο Αιγαίο), ένα δάσος που έχει φυτρώσει μέσα από τους εκπληκτικής ομορφιάς αμμόλοφους (αμμοθίνες από άσπρη άμμο).

Παράλληλα στις ακτές του ακρωτηρίου αυτού υπάρχουν πανέμορφοι κολπίσκοι καθώς και καταφύγια φώκιας Μονάχους-Μονάχους και θαλάσσιας χελώνας.

Είναι γνωστό ότι στις αρχές της δεκαετίας του 1960 η περιοχή αυτή πουλήθηκε παράνομα από βοσκούς σε ξένες τουριστικές εταιρείες με έδρα το Λιχτενστάιν. Οι εταιρίες αυτές σε συνεργασία με ντόπιους και με τη βοήθεια των αρχών της Απριλιανής δικτατορίας, που αναζητούσε σχέσεις οικονομικές και άλλες με το εξωτερικό, προχώρησαν με παράνομες αδειοδοτήσεις και κάθε είδους διευκολύνσεις από τις αρχές στην εκχέρσωση μεγάλου τμήματος της περιοχής και στην κατασκευή ξενοδοχειακών συγκροτημάτων 1000 και πλέον κλινών, τα οποία όμως παρέμειναν ημιτελή και σήμερα βρίσκονται εκεί ερείπια και ρυπαίνουν ποικιλοτρόπως την περιοχή. Υπήρξαν τότε και παρά την δικτατορία έντονες αντιδράσεις από ντόπιους πολίτες, αλλά και από ορισμένους ευσυνείδητους υπαλλήλους κυρίως δασικούς και τελικά δεν προχώρησε αυτή η επένδυση.

Πρόσφατα και ύστερα από δικαστικές διαμάχες μεταξύ του δημοσίου και των καταπατητών- ντόπιων και ξένων, που διήρκεσαν επί 50 χρόνια, η περιοχή αυτή περιήλθε οριστικά στο **ελληνικό δημόσιο** στο οποίο ανήκε εξ αρχής.

Συγκεκριμένα το 2005 με τελεσίδικη απόφαση του Εφετείου η περιοχή χαρακτηρίστηκε δημόσια δασική έκταση και διετάχθη η αποβολή των καταπατητών.

Η εκπληκτική αυτή ιστορία καταγράφηκε πρόσφατα σε εκτεταμένο άρθρο του υπογράφοντος στο περιοδικό «ΑΡΧΑΤΟΣ» τεύχος 2^ο.

Μετά από αυτή την δικαστική απόφαση και το ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιοχής επιβάλλεται η αποκατάσταση του τοπίου και η μετατροπή του σε χώρο περιπάτου.

Από την Πολιτεία και τους τοπικούς φορείς είναι δύσκολο να περιμένει κανείς πρωτοβουλίες για την προστασία και ανάδειξη του Αλυκού. Ο κίνδυνος καταστροφής του από την έλλειψη προστασίας τώρα είναι μεγαλύτερος, καθώς η τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής προχωρεί ραγδαία και η δασική έκταση του Αλυκού προσφέρεται για υπαίθρια κατασκήνωση, για τροχόσπιτα κ.λ. Η ρύπανση και η καταστροφή που προκσαλείται είναι πολύ μεγάλη.

Για το λόγο αυτό απευθύνομαι στην Εταιρεία σας, εκτιμώντας το σπουδαίο έργο της για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας και σας προτείνω να εντάξετε στις προτεραιότητες και τον προγραμματισμό σας την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη της περιοχής του δάσους του Αλυκού.

Πρόκειται όπως αντιλαμβάνεστε για μοναδικό τοπίο, σπάνιο στον ελλαδικό και όχι μόνο χώρο.

Η πρότασή μου προς σας είναι η παρακάτω:

1) κατεδάφιση των εγκαταλειμμένων κτιρίων, απομάκρυνση των υλικών από την κατεδάφιση και αποκατάσταση του τοπίου.

CONSERVATION

- 2) αποξήλωση του ασφαλτικού οδοστρώματος που έχει κατασκευαστεί μέσα στον χώρο και χάραξη μικρών μονοπατιών αποκλειστικά για πεζούς.
- 3) Κατασκευή ξύλινης περίφραξης για την προστασία της περιοχής από την κυκλοφορία μέσα σ' αυτή αυτοκινήτων, τροχόσπιτων και άλλων τροχοφόρων, αλλά και κοπαδιών αιγοπροβάτων και απαγόρευση του κυνηγιού.
- 4) ανάδειξη και προστασία της πλούσιας και σπάνιας χλωρίδας που διαθέτει η περιοχή. Θα μπορούσε ίσως να μετατραπεί αυτή σε υπαίθριο βοτανικό κήπο.
- 5) δημιουργία μικρού χώρου για ανάπτυξη οικολογικών-περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων (υπάρχουν εκεί ορισμένα μικρά κτίσματα, που ίσως κάποιο από αυτά μπορεί ενδεχομένως να διατηρηθεί, να συντηρηθεί και να χρησιμοποιηθεί για τους παραπάνω σκοπούς).
- 6) ανάδειξη του αρχαίου νεκροταφείου που υπήρχε εκεί και συλήθηκε από τους καταπατητές.
- 7) αποκατάσταση του εξωκκλησιού του Άη Γιώργη του Κουρουπιώτη που βρίσκεται στην παραλία του Αλυκό.

Είμαι βέβαιος πως με την εμπειρία και τις γνώσεις σας στα θέματα αυτά θα έχετε ιδέες και προτάσεις πολύ πιο ενδιαφέρουσες από τις δικές μου για την προστασία και ανάδειξη αυτής της περιοχής.

Έχω στη διάθεσή σας άφθονο φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό.

Αθήνα 10 Μαΐου 2006

Σας ευχαριστώ
Νίκος Ι. Λεβογιάννης-φιλόλογος

CONSERVATION

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ						
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΡΑΣΗ 1	ΔΡΑΣΗ 2	ΔΡΑΣΗ 3	ΔΡΑΣΗ 4	ΔΡΑΣΗ 5	ΔΡΑΣΗ 6
Αλυκή	Μελέτη προβλημάτων, Χαρτογράφηση χώρου	Καθαρισμός χώρου-αφαίρεση μπάζων	Περίφραξη	Μονοπάτια-διαδρομές	Παρατηρητήρια	Πινακίδες Έντυπο
Καλαντός	Μελέτη προβλημάτων, χαρτογράφηση, χώρου	Αλλαγή δρόμου	Περίφραξη	Μονοπάτια-διαδρομές	Παρατηρητήρια	Πινακίδες Έντυπο
Αγιασός	Μελέτη προβλημάτων, χαρτογράφηση χώρου	Καθαρισμός χώρου-αφαίρεση μπάζων	Περίφραξη	Μονοπάτια-διαδρομές	Παρατηρητήρια	Πινακίδες Έντυπο
Άγιος Προκόπιος	Μελέτη προβλημάτων, χαρτογράφηση χώρου		Περίφραξη	Μονοπάτια-διαδρομές	Παρατηρητήρια	Πινακίδες Έντυπο
Αλυκό	Μελέτη προβλημάτων, χαρτογράφηση χώρου			Μονοπάτια-διαδρομές		Πινακίδες Έντυπο

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Συγγραφή εντύπων
2. Συγγραφή εντύπων για πουλιά Νάξου
3. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές
4. Δημιουργία δικτύου πληροφόρησης εντός Νάξου
5. Δράση προώθησης Νάξου ως τόπου παρατήρησης πουλιών

CONSERVATION

6. Traditional trails

The traditional trails are protected by the Greek law as public roads. But since most of them are not recorded they are left unprotected. Recording the trails allows citizens and NGOs to take legal action against anyone that blocks them or destroys them. We propose to record the major paths of Naxos and the selection of a 140km long footpath ringroad to connect major villages, sites of cultural and environmental interest and integrate the eco-cultural network. This 140km of footpath will be sign-posted, and big metal maps will be placed in selected locations showing the nearby choices of destinations, monuments, environmental sites. A special study will be published, along with a guide for the signposted paths, with information on monuments, history, folk customs, flora and fauna. This will make the trails more accessible and will create a demand for preserving them.

Environmental resources management

7. Sand dunes

Naxos is endowed with an extensive area of sand dunes. Although the sand dune areas are included among the Natura 2000 sites, they are often left unprotected. The sand dunes are gradually being turned into houses, roads and parking. Over the last few years sand dunes has gone down by 1,5 m. Fortunately, the Municipality of Naxos has this year taken some measures for the protection of a small part of the sand dunes with discreet special wooden structures that prevent further erosion and usage of sand dunes as parking lots. At the same time the Municipality is until now resisting pressures for paving the seaside road with asphalt and is considering the construction of a parallel road distant from the sand dunes. There are serious pressures however and it is critical that the municipal effort will be re-enforced and expanded. We propose the protection of the additional parts of the sand dunes that are close to public roads and the construction of wooden trails leading to the beach, so that the sand dune fauna will be protected. Special signs will be put in place, explaining the significance of the area, that will also be connected with the footpath ring road.

8. Natura 2000 and other environmentally significant areas

Naxos is so rich in environmental sensitive areas that a big part of the island is included in the Natura 2000 network. Already the Hellenic Ornithological Society is implementing conservation actions for priority species such as the Eleonora's falcon and the Mediterranean Shag, breeding in the vicinity of the island, operates an Infokiosk at the Naxos port, for informing tourists for the island's environmental issues, and cooperating with the local Municipalities for the protection of priority species and their habitats. We propose the selection of three important wetland sites, so as to intervene for their conservation, minimization of visitor disturbance to birds and improvement of visitor accessibility, in close cooperation with the Hellenic Ornithological Society and the local Municipalities. These wetland sites are a) the Aliki, b) the Agiassos wetland and c) the Kalandos wetland. The first one, located near the island airport, is a salt lake, former salina, the largest wetland for the whole Cyclades island complex, designated as a Wildlife Refuge by the Cyclades Forest Service. The other two are coastal wetlands, forming part of a Natura 2000 site, at the southern part of Naxos.

The interventions will focus in treating some of the most urgent problems for the sites, such as habitat loss and degradation due to illegal constructions and disposal of spoil material, and to minimize visitor disturbance without compromising their potential for supporting sustainable ecotourism activities. To achieve these objectives, these three wetlands will be delineated and mapped, and their most threatened to degradation parts will be fenced. Bird observatories, nature trails, signs and hides will be created to improve visitor access, environmental interpretation and information for the wetlands and their birds:

8.1 Alyki wetland. The wetland area will be delineated and mapped. Illegal spoil disposals at the southern and eastern part of the wetland will be removed, in collaboration with the Municipality of Naxos. A small wooden fence will be constructed to isolate the wetland from the nearby settlements, in places where there is not a clear border separating the wetland from the surrounding upland habitats. A nature trail will be constructed, equipped with information and interpretation signs, and with a wooden hide, to facilitate bird observation and minimize visitor disturbance.

ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ, ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΦΡΑΧΤΗ, ΤΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΧΕΙ Ο ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ, ΠΟΣΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ? ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ?

Τοπος προσβάσιμος στο μηδέν

Αδ. Προσκόπου,
Αλυσό

+ καταγραφή προβλημάτων

8.2 Agiassos wetland. The wetland area will be delineated and mapped. Illegal spoil disposals at the northeastern part of the wetland will be removed, in collaboration with the Municipality of Drymalia. A wooden fence will be constructed at the eastern limit of the wetland, where an unpaved road borders the site, to cut the entrance of vehicles to the wetland. A nature trail, equipped with information – interpretation signs and a wooden bird observatory will be created to facilitate the site's ecotourism potential and minimize visitor disturbance. ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ, ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΦΡΑΧΤΗ, ΤΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΧΕΙ Ο ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ, ΠΟΣΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ? ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ?

καταγραφή προβλημάτων

δείκναι

8.3 Kalandos wetland. The wetland area will be delineated and mapped. A wooden fence will be constructed to control the access to the site. A nature trail, equipped with information – interpretation signs and a wooden hide will be created to facilitate the site's ecotourism potential and minimize visitor disturbance. ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ, ΠΟΣΟ ΜΗΚΟΣ ΦΡΑΧΤΗ, ΤΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΧΕΙ Ο ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ, ΠΟΣΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ? ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ?

ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ 3 X 3.000=9.000 €

ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΜΠΑΖΩΝ 3X 15000=45.000 €

ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ 3 X 10.000=30.000 €

ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ 3X 10.000=30.000 €

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ 3X 20.000= 60.000€

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ 3X10.000=30.000 €

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ 30.000 €

ΣΥΝΟΛΟ 234.000 €

έντονο για καθε
χώρο

ΕΘΕ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΔΗΜΟΥΣ. ΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΓΙΑ ΕΘΕ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΑΝ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΟΙ ΔΗΜΟΙ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

9.a. **Name of action: Creation and regular operation of an integrated vulture conservation infrastructure, including a “vulture restaurant”, a captive breeding station and an associated observatory at Zas mountain.**

ΤΑΣΙΣΤΡΑ

a.1 A feeding station for avian scavengers will be created at a public site, in collaboration with the Cyclades Forest Service and the Municipality of Drymalia. The site (100 m x 100 m) will be chosen by HOS experts, after evaluation of several alternatives, according to the existing guidelines developed by the HOS Scientific Committee (Alivizatos et al. 2005). The station will be placed in a middle or high altitude area and will be protected with adequate fencing. Extremities of medium size animals (e.g. sheeps and goats), or entire carcasses and offal from the neighboring villages and slaughterhouses will be disposed throughout the year. The aim of the feeding station or "vulture restaurant" will be to promote the vulture and other raptors regular breeding and augment the juveniles' survival. This action has proved to be an effective, easy and cheap management tool in other places in Greece and the Mediterranean, such as the Dadia Forest, the islands of Crete and Cyprus, that resulted in the regular breeding of vulture pairs and the increase in the survival rate of juvenile birds. Moreover, the monitoring of the population was facilitated and the identification of certain individuals was achieved. The operation of the feeding station will be a common task of HOS, the Cyclades Forest Service and the Municipality of Drymalia. Artificial feeding is essential for the vivification of the *Gyps fulvus* population and one of the main conservation actions with positive results in the short term. Vulture restaurants are regarded essential for the conservation of island avian scavengers for the following reasons:

- ♦ The majority of birds of prey shift their diet to scavenging during sometime in the year. In addition many large raptors depend almost entirely on carcasses during certain periods of the year such as the winter months. In the vulture restaurants of Crete, a very similar island ecosystems as the case of Naxos, many priority species have been observed. Vulture restaurants targets the conservation of many raptor species such as *Aquila chrysaetos*, *Aquila nipalensis*, *Hieraaetus fasciatus* etc., apart from the Griffon Vulture that have different breeding seasons and post fledgling dependence periods.
- ♦ During winter birds are supported with safe food and are not attracted to poisoned baits with same easiness as before.
- ♦ The operation of vulture restaurants by the local authorities is the first step for their involvement in applied raptor conservation. More over farmers and stockbreeders participate in the project by supporting the feeding places with animal carcasses.

- ◆ Large raptors such as vultures are easily attracted in feeding stations thus their observation in large numbers is spectacular and predictable. This is regarded a major ^{μεγάλο όφελος} prerequisite for the development of environmental education and ecotourism. The species mostly suitable for this purpose is the Griffon Vulture.

σταθμός
κλόνι νεοεμφανής

a.2 A vulture ^{νεοεμφανής κλόνι} adaptation cage capable to become a captive breeding station will be created at a convenient location near the vulture restaurant. This station will consist of a large cage (20x30 m), and the necessary infrastructure for the station's equipment (a small store house, waterers, e.t.c). The station will host vultures from the local population, surviving after poisoning incidents, after being treated at the Wildlife hospitals either of Aigina or of Paros. Rehabilitated individuals will be transported from the hospitals to the adaptation cage and after an adaptation period will be released in the wild. Birds no longer able to survive in the wild will be kept at the station to be used for the captive breeding programme. Provided there will be enough birds, this captive breeding programme is expected to have a significant contribution in the preservation of the local population, as is the case in other places such as Cyprus and Israel. In these two instances, the rapid decline of local ⁺ vulture populations due to poisoning, forced local authorities and scientists to implement urgent population rescue projects, involving the foundation and operation of captive breeding stations which regularly feed the local stock with new vultures of local genetic origin. A similar project will be implemented at Naxos, based on the infrastructure created at the adaptation cage and operating by the vulture restaurant staff and HOS expert scientists.

παρατηρητήριο

a.3 An observatory, in the form of a watchtower where visitors can safely observe vultures in the feeding station will be constructed in Zas mountain, by HOS in collaboration with the Cyclades Forest Service and the local Municipality. The observatory will be constructed at an adequate place with a view to the vulture restaurant. Special attention will be given that natural materials will be used so as to be in accordance with the surrounding landscape. The distance of the observatory will be adequate to minimize the ^{διατάραξη} disturbance for the feeding raptors. The observatory will be used for monitoring of the feeding station, environmental education and guided ecotourism visits.

πινελίδες
έξω

ΕΛΩ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΠΡΟΣΤΕΘΕΙ ΕΠΙΣΗΣ ΟΤΙ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΣΑΝ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΝ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΑΝ ΧΩΡΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΜΕ ΦΥΛΛΑΔΙΑ, ΠΙΘΑΝΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ.

Monitoring of the feeding stations is essential for the maximization of its effectiveness. Environmental education and ecotourism promotion, facilitated by this action, will improve local awareness for vulture conservation. Better monitoring of the feeding station by the project staff and fieldwork improvement since the observatory can be used as a field station for the remaining months of the year where personnel can be hosted and equipment can be kept.

A local person will be hired by the project and after adequate training by HOS experts will regularly operate the vulture restaurant and the associated facilities, together with an experienced ornithologist from the Society's conservation department. Throughout the project implementation, staff from the Forest Services and from the Municipality, will gain the necessary experience and knowledge for the long-term functioning of the feeding station and the associated facilities after the end of the project. The operation of the captive breeding station will remain a responsibility of HOS. An effort will be made to involve the HOS volunteer programmes in the operation of the vulture supporting facilities.

COST OF THE ACTION 130.000 € + 70.000€ FOR THE CAPTIVE BREEDING INFRASTRUCTURE. IN TOTAL 200.000 € FOR A 3 YEAR OPERATION

Tx157ea
67a7p0s
it0eazupme
608204m0

Communicating the economic value of eco-cultural resources to society

9. Environmental education programme in the schools of Naxos

The environmental education program will include:

Simulation computer game

A simulation game similar to Sim-city, related to island development will be given to school children from 10-16 years old. The game will be teaching the children the consequences of different development choices.

Development proposal

Each participating school will create a development proposal for its own area. Then all the participating schools will assemble and decide on a development proposal for the whole island. The proposal would later going to be presented to the public in an open exhibition.

Environmental education material for the biodiversity and its relation to the cultural heritage of Naxos. An environmental education kit will be produced, focused on the biodiversity of naxos, especially avifauna and the interaction with traditional land uses, with special reference to the archaeological sites of the island and their value as natural habitats. The kit will consist of teacher and student guidelines for the proposed education activities, printed brochures and protocols for the education activities and a dvd with the project documentary. The kit will be produced in 200 copies. **COST 20.000€**

10. Local society capacity building for sustainable local development

Seminars on local authority, local Ngo, local media personnel, tourist industry businessmen will be organized by the EE in collaboration with Niku.

Seminars will be targeted on the following issues:

- Business development, production and innovation
- Impact assessments of government policies, planning and administration
- Cultural heritage and choices for localization
- Cultural heritage-based identity
- Cultural heritage-based marketing and branding
- New regional development theories

11. Creation of map, books, a documentary, leaflets and website

a. The map will include monuments, important environmental sites, trails, sites of traditional products, costumes and good development initiatives. The map will be bilingual (Greek, English)

A book will accommodate the map and will include a short history of the island and its monuments, environmental information (eg. on bird watching), detailed description of trail itineraries, information on traditional products, including food, costumes and good development initiatives. The book will be available in Greek and English. Leaflets will address the code of conduct of visitors at the natural and historical sites. Such leaflets are missing from the Greece.

A second book, written in English, named "Birds of Naxos" will be produced by HOS, aiming in the promotion of birdwatching activities at Naxos in the wider international birdwatcher audience. The book will have a pocket guide format, about 200 pages, with sketches, illustrations and photos. It will provide the adequate information for the important bird species of the island and the surrounding region, natural history and conservation aspects, the relation of bird habitats and traditional land uses, relation of birds with the island's major archaeological and cultural sites. As all the birdwatcher guides the book will also provide maps and information on how, when and where can a visitor watch certain species. COST 60.000 € FOR 5.000 COPIES

The book will be advertised to European countries hosting large birdwatching societies (such as UK, Italy and Germany), through a promotion campaign, implemented by HOS in collaboration with the BirdLife network (RSPB in the UK, with more than 1,1 million members and NABU in Germany with more than 400.000 members, **ΙΤΑΛΙΑ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΟΠΩΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑ, ΔΑΝΙΑ, ΒΕΛΓΙΟ, ΓΑΛΛΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑ**). Special articles for the book will be presented in the bulletins and the web sites of Birdlife partners. Meetings and negotiations with tour operators specialised to birdwatching trips will be arranged to promote Naxos as a birdwatching destination. COST 40.000

A 30 min. documentary for the island of Naxos, its cultural and natural heritage and the relation of traditional land uses with the rich biodiversity of the island will be produced, in 5.000 dvds, to be distributed to visitors and school children. The documentary will be subtitled in English, Italian, Spanish, German and French, and Norwegian, to be promoted in TV stations in most EU countries.

Special shots from the vulture restaurant, as well as from major birdwatching sites of the island will be included, together with descriptions of the most important management actions undertaken by the project.

COST 50.000 € FOR 5.000 COPIES

Pilot ecotourism programmes will be organized by the project, inviting professionals from the ecotourism industry of Europe, birdwatcher societies and groups, and specialized journalists to promote birdwatching at Naxos. **COST 40.000 €**

Project leaflets (wetlands, vulture restaurant, Naxos biodiversity) will be produced in 25.000 copies (Greek, English, Italian, Spanish, German) to be distributed to the visitors of the island. One leaflet will be focused on the relation of ancient monuments of Naxos and the local biodiversity, to be distributed at the archaeological sites.

COST 20.000 €

The action will make an effort to adapt to the Naxos conditions of the experience provided by the emergence of Lesvos Island as a famous birdwatching destination in Europe. The very popular among European birdwatchers Lesvos birdwatching sites, have been promoted and became famous during the last 12 years only after the publication of the book "Birds of Lesvos". Today, many charter flights arrive at Lesvos each year to bring thousands of birdwatchers who provide a significant income to the local community, thus making the valuable wetland complexes of the island, an important ecotourism asset, respected and protected by the locals. The project team will make an effort, to organize a similar promotion campaign, based on the book publication, for the Naxos case. Experience from the operation of the HOS infokiosk at the port of Naxos for the last two years has indicated that among the many thousands of tourists reaching the island, there are several hundreds willing to spend some time for visiting interesting nature and cultural destinations on the island. The book will target to those tourists **NATURALISTS** too, and not only to exclusive birdwatchers.

THE TOTAL COST OF THE INTEGRATED PROMOTION ACTION FOR MAKING NAXOS A BIRDWATCHING DESTINATION WILL BE 210.000 EUROS

The contents of the two books and links to other information will be available on a website. The website will be very important for the success of the project as it will serve as an information gate

and an open invitation for the quality tourists to visit Naxos. The website will have information in Greek, English, German, Italian, Spanish and French.

12. Volunteer participation in nature conservation issues. Maintenance of project facilities. For the regular operation of the project interventions, the involvement of local devoted volunteers is considered to be a vital step. As in most European countries, volunteer involvement improves the public acceptance of conservation actions and secures their longevity and future expansion. The case of Naxos, where many Europeans have already become permanent inhabitants, bringing this volunteer culture with them, is adequate for the operation of a volunteer scheme, aiming in the conservation of the natural and cultural heritage of the island, supported by HOS and ELET. The existing local HOS team, will be supported with equipment and HOS experts (in ornithology, environmental conservation, habitat management, environmental education), to become an active local volunteer group, linked with the management and maintenance of the nature conservation project facilities. A small house will be rented and equipped at Naxos, to be used for the group gatherings, accommodation of foreign volunteers, and for the organization of local events, involving volunteers, and students from the island.

COST 60.000€

14. Permanent exhibition

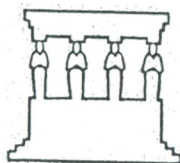
A permanent exhibition will open to the public at the centre of Naxos port area. The exhibition will include models of the proposed projects and presentations of the programs vision and proposal for the island.

4.5 Management

4.5.1 Partnership

The project will be carried out by ELLINIKI ETAIRIA in close cooperation with local and international civil society and local authorities as:

1. The local committee of ELLINIKI ETAIRIA
2. Hellenic Ornithological Society
3. Ministry of Culture (Classical and Byzantine Archeological Ephorates responsible for Cyclades)
4. Ariadne - the development agency of the local authorities of Naxos
5. Municipalities of Naxos

DET NORSKE INSTITUTT I ATHEN NORΒΗΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΘΗΝΩΝ
NORWEGIAN INSTITUTE AT ATHENS TSAMI KARATASOU 5, GR-117 42, ATHENS, GREECE
TEL: (301) 092 31 351, 092 41 420. FAX: (301) 092 15 993, E-MAIL: odegard@norwinst.gr

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΕΝΑ
ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 – 2011 ΑΠΟ ΤΟ
NORΒΗΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών δια του παρόντος υποβάλλει τα προγράμματά του για αρχαιολογικές επιτόπιες εργασίες για την περίοδο 2007-2011, προγράμματα τα οποία αποτελούν μια αναθεωρημένη έκδοση του πενταετούς προγράμματος που επιδόθηκε το 2005. Τα συγκεκριμένα προγράμματα περιέχουν κάποιες εύλογες ασάφειες, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι το καλοκαίρι του 2007 θα αναλάβει ο νέος διευθυντής του Ινστιτούτου. Ελπίζουμε ότι το 2007 θα κατατεθεί το πενταετές πρόγραμμα με περισσότερες λεπτομέρειες. Η κλίμακα των πενταετών προγραμμάτων θα εξαρτηθεί κατά πολύ από την απαραίτητη οικονομική χρηματοδότηση.

Αρχαία Τεγέα, Αρκαδία

Το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών διεξήγε ανασκαφές στο Ιερό της Αθηνάς Αλέας κατά την περίοδο 1990–1994, ενώ επίσης πραγματοποίησε αρχαιολογική επιφανειακή έρευνα (Νορβηγική Έρευνα στην Αρκαδία – The Norwegian Arcadia Survey) στην περιοχή της αρχαίας πόλης της Τεγέας κατά την περίοδο 1998–2001. Ως άμεση συνέπεια των αποτελεσμάτων της Νορβηγικής Έρευνας στην Αρκαδία, το Νορβηγικό Ινστιτούτο πραγματοποίησε μαγνητομετρική έρευνα στην περιοχή της αρχαίας πόλης της Τεγέας την περίοδο 2004-2006 (δες αναφορά 2006). Αναμένουμε ότι τα πορίσματα των ανασκαφών στο Ιερό της Αθηνάς Αλέας θα δημοσιευτούν τα επόμενα δύο χρόνια, πριν

το τέλος του 2008. Όλες οι επιτόπιες εργασίες θα δημοσιευτούν στη σειρά '*Monographs of the Norwegian Institute at Athens*'.

Προς το παρόν είναι αβέβαιο κατά πόσο θα υπάρξει επιπλέον αρχαιολογική έρευνα στην περιοχή της Τεγέας, εξαιτίας αρκετών παραγόντων, κυρίως όμως λόγω του γεγονότος ότι το καλοκαίρι του 2007 θα αναλάβει ο νέος διευθυντής του Νορβηγικού Ινστιτούτου. Κατά τη διάρκεια του 2007, θα αποφασίσουμε σχετικά με το μέλλον της νορβηγικής δέσμευσης στην αρχαιολογία της Τεγέας και θα περιλάβουμε ένα νέο ολοκληρωμένο σχέδιο στο πενταετές πρόγραμμα που θα καταθέσουμε το Νοέμβριο του 2007. Για το έτος 2007, κάνουμε αίτηση για άδεια μελέτης των ευρημάτων από τις ανασκαφές στο Ιερό της Αθηνάς Αλέας και από τη Νορβηγική Έρευνα στην Αρκαδία, προκειμένου να δημοσιευτεί.

Πετροπηγή, Καβάλα

Η έρευνα και η δημοσίευση του Μεταβυζαντινού/ πρωτο-οθωμανικού φρουρίου καθυστέρησε, λόγω της τοποθέτησης της επικεφαλής αυτών των ανασκαφών, καθηγήτριας Siri Sande του Πανεπιστημίου του Όσλο, ως διευθύντριας του Νορβηγικού Ινστιτούτου της Ρώμης για την περίοδο 2003-2007. Περιμένουμε ότι η δημοσίευση θα γίνει σύντομα, μετά την ολοκλήρωση της θητείας της καθηγήτριας Sande ως διευθύντριας του Ινστιτούτου της Ρώμης, τον Ιούλιο του 2007. Κατά το 2003, μια μαγνητομετρική επιφανειακή έρευνα, που διεξήχθη από την Δρ. Tatyana Smekalova για το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών, στην περιοχή γύρω από το φρούριο της Πετροπηγής έδωσε πληροφορίες για μια μεγάλη κατασκευή, λιγότερο από 100 μέτρα ανατολικά του φρουρίου. Από το υποθετικό σχέδιο και την προκαταρκτική χρονολόγηση της κεραμικής στην επιφάνεια, η συγκεκριμένη κατασκευή θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως μια *villa rustica* της ρωμαϊκής περιόδου. Η συγκεκριμένη κατασκευή προκαλεί μεγάλο ενδιαφέρον, επειδή θα μπορούσε να είναι ο προκάτοχος του φρουρίου. Ένα ερευνητικό πρόγραμμα που δίνει έμφαση στην ανασκαφή ολόκληρης της κατασκευής ή τμημάτων της βρίσκεται ήδη υπό σκέψη από την Δρ. Siri Sande. Θα επιδιώξουμε να υποβάλουμε, τη σχετική αίτηση για μια τέτοια ανασκαφή στο ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού το

νωρίτερο τον Νοέμβριο του 2007. Σ' αυτή την περίπτωση μια πιθανή ανασκαφή θα ξεκινήσει το 2008 ή το 2009.

Κάστρο τ' Απαλίου και Βυζαντινός οικισμός στη Νάξο

Το Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών για το 2007 υποβάλλει αίτηση άδειας για την έναρξη ενός νέου σχεδίου στο νησί της Νάξου. Αυτή η νέα αρχαιολογική επιτόπια έρευνα αποτελεί μέρος ενός μεγαλύτερου προγράμματος, που έχει οργανωθεί από την Ελληνική Εταιρεία και έχει τίτλο *Επιτρέποντας στη Φύση και στον Πολιτισμό το προβάδισμα στην ανάπτυξη – Το πρόγραμμα πολιτισμού και οικότουρισμού στη Νάξο (Allowing Nature and Culture to lead development – The NAXOS culture and ecotourism project)*. Η συγκεκριμένη έρευνα, η οποία έχει προγραμματιστεί να ξεκινήσει στις αρχές του 2007, είναι σχεδιασμένη ως ένα τριετές πρόγραμμα (2007-2009), ωστόσο επειδή είναι ακόμη αβέβαιη η οικονομική της επιχορήγηση, είναι πιθανό η έναρξη της έρευνας να αναβληθεί μέχρι τις αρχές του 2008. Το σχέδιο της συγκεκριμένης έρευνας περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση και καταγραφή του οχυρωμένου αστικοποιημένου οικισμού του Κάστρου τ' Απαλίου (θα πραγματοποιηθεί στα τέλη του 2007 ή του 2008), καθώς και την αρχαιολογική επιφανειακή έρευνα στην περιοχή, νότια του οχυρωμένου κέντρου του Κάστρου (θα πραγματοποιηθεί το 2008-9). Το πρόγραμμα θα βρίσκεται υπό τη διεύθυνση του νυν διευθυντή του Νορβηγικού Ινστιτούτου Αθηνών, Δρ. Knut Ødegård, με συμμετοχή ομάδας αρχαιολόγων και ειδικών στη χαρτογράφηση από το Νορβηγικό Ινστιτούτο Έρευνας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με επικεφαλής την Δρ. Birgitte Skar.

Αθήνα, 29/11/ 2006

Ο διευθυντής του Νορβηγικού Ινστιτούτου Αθηνών,

Dr. Knut Ødegård

Πρακτική Άσκηση και Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Εργασίας

Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης, Υποψήφιος για Master σε Δημόσια Διοίκηση 2007,
Εξειδίκευση - Οικονομική και Πολιτική Ανάπτυξη, Πανεπιστήμιο Columbia.

Θέμα:

Ανάπτυξη Νάξου: Υπάρχουσα Κατάσταση, Προοπτικές, Νέες Προτάσεις

Χρονοδιάγραμμα:

- 19 Ιουνίου μέχρι τέλος Ιουλίου
- κατά διαστήματα τον μήνα Αύγουστο

Σκοπός:

- 1) Απόκτηση σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας προς αποφοίτηση του φοιτητή από το Πανεπιστήμιο Columbia, MPA.
- 2) Συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία στο πλαίσιο της σύνταξης πρότασης για χρηματοδότηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πολιτιστικού, οικολογικού) στη Νάξο.

Περιεχόμενα:

- 1) Υπάρχουσα Αναπτυξιακή Κατάσταση στο νησί
 - ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων
 - οικονομικά στοιχεία για τους 3 τομείς: τουρισμός, γεωργία, λατομεία
 - ειδική ανάλυση μη-βιώσιμου τουρισμού (σήμερα)
 - ειδική ανάλυση εναλλακτικού τουρισμού / οικοτουρισμού / αγροτουρισμού (σήμερα)
 - προοπτική, τάσεις
- 2) Προτάσεις για την Αειφόρο Ανάπτυξη του νησιού
- 3) Ειδική εργασία για τη συμπλήρωση του τμήματος της αίτησης που αφορά «σκοπούς και μετρικά» των εναλλακτικών αναπτυξιακών ενεργειών που θα χρηματοδοτήσει η ΕΕΑ στο πλαίσιο του προγράμματος της Ελληνικής Εταιρείας

Μεθοδολογία:

- έρευνα
- επισκέψεις
- ερωτηματολόγιο στη Νάξο για το πως η σύγχρονη κατάσταση μπορεί να δώσει βιώσιμες ευκαιρίες για το μέλλον
- αναζήτηση στοιχείων από φορείς

Πολίτες της νήσου Νάξου ζητούν την ακύρωση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για την δημιουργία νέου λιμένα στο νησί με την από Μαρτίου 2006 αίτηση ακύρωσης στο ΣτΕ (θεσμό – θεματοφύλακα της προστασίας του περιβάλλοντος, βάσει του Συντάγματος, της Ελληνικής νομοθεσίας και των αρχών του κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου), υποστηρίζοντας τόσο την αναβάθμιση του υπάρχοντα λιμένα υπό το πρίσμα της ήπιας ανάπτυξης, της αισθητικής παρέμβασης και εφόσον έχουν τηρηθεί οι σύνομες διαδικασίες από τις αρμόδιες Αρχές (αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρεια, Νομαρχία, Δήμος).

Η Διοίκηση οφείλει και έχει υποχρέωση να προστατεύει το έννομο αγαθό «Περιβάλλον» και να προάγει την ποιότητα ζωής των πολιτών που έχουν δικαίωμα στην πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, στην συμμετοχή στην διαδικασία λήψης αποφάσεων αλλά και στην δικαστική προστασία όταν το έννομο αγαθό τους, το περιβάλλον, θίγεται άμεσα και ανεπανόρθωτα. Για τους λόγους αυτούς ασκώντας το νόμιμο δικαίωμά τους, οι αιτούντες την ακύρωση της έγκρισης της Μ.Π.Ε., υποστηρίζουν ότι η Μ.Π.Ε. είναι πλημμελής και παράτυπη, το δε Έργο θα έχει αν τυχόν προχωρήσει, αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον (φέρουσα ικανότητα, παραδοσιακός οικισμός), στο πολιτιστικό (Αρχαία και Βυζαντινά Μνημεία -Γρόττα, Πορτάρα, Εκκλησία Μυρτιδιώτισσας, Μεσαιωνικό Κάστρο), αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (έλλειψη οδικού δικτύου - συγκοινωνιακής μελέτης ικανού να στηρίξει έργο τέτοιου μεγέθους, έλλειψη ένταξης στο Χωροταξικό σχέδιο, υποβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος – προβλέπεται νότια προβλήτα για επικίνδυνα φορτία, με άμεσο αποτέλεσμα την αλλοίωση του φυσικού κάλλους της μοναδικής παραλίας του Αγίου Γεωργίου με έντονη τουριστική και επιχειρηματική δραστηριότητα, ανυπαρξία οικονομοτεχνικής μελέτης και στάθμιση κόστους – οφέλους τέτοιου έργου σε άμεσο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα για τους πολίτες της πόλης και τους κατοίκους του νησιού στο σύνολό τους). Η προσεκτική μελέτη των προσβαλλομένων πράξεων και της Μ.Π.Ε. οδήγησε τους πολίτες στην άσκηση του δικαιώματός τους για την προστασία των εννόμων αγαθών τους (περιβάλλον και πολιτιστική κληρονομιά), στα πλαίσια των αρχών που θεσπίζει το άρθρο 24 του Συντάγματος.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Ε. ΦΟΥΤΑΚΟΓΛΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ LLM

ΤΗΛ. 22850-25865 ΚΙΝ. 6948105947

e-mail: katerinafoutakoglou@yahoo.com

Α.Φ.Μ. 107252288 ΔΟΥ ΝΑΞΟΥ

Σοφία Χεφουδάκη

Δικηγόρος-Γραμματέας Δ.Σ.Νάξου

Κιν.: 6976 863142

Το 1982 ο Δήμος Νάξου επέτυχε να χρηματοδοτηθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού για να διαμορφώσει σε πλατεία την περιοχή στα δυτικά της Μητρόπολης, που μόλις είχε απαλλαγεί από τα πρόχειρα κτίσματα που την κατελάμβαναν. Η απαραίτητη αρχαιολογική έρευνα του υπεδάφους που έπρεπε να προηγηθεί άρχισε αμέσως με χρηματοδότηση της Αρχαιολογικής Εταιρείας υπό την διεύθυνση του καθηγ. Β. Λαμπρινουδάκη, ως εκπροσώπου της και της Φωτεινής Ζαφειροπούλου, εφόρου των αρχαιοτήτων της περιοχής και με την συμμετοχή και άλλων εισηγητών, όπως της Όλγας Φιλανιώτου και της Αλίκης Μπικάκη.

Του ΜΠ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗ

Αφισαν το κουπί και έπιασαν το μυστήρι στα Δωδεκάνησα και στις Κυκλάδες. Η αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, που περιλαμβάνει τις δύο αυτές περιοχές, είναι με διαφορά η μεγαλύτερη σε όλη την Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ), ο δείκτης της οικοδομικής δραστηριότητας «τρέχει» με +63% κατά το πρώτο πεντάμηνο του έτους, ενώ τα μηνύματα από τις τοπικές αγορές δείχνουν ότι η άνοδος θα συνεχιστεί.

Η ΕΣΥΕ, μέχρι στιγμής, έχει αναλύσει τα επιμέρους

δικά για τη Μύκονο οι κτηματομεσίτες παρατηρούν ότι αρκετοί ιδιοκτήτες «ζητούν αστρονομικά ποσά για να πουλήσουν τη γη τους». Ακραία περίπτωση: Για ένα οικόπεδο μέσα στην πόλη της Μυκόνου (εντός σχεδίου) ο ιδιοκτήτης ζητά 9.000 ευρώ το τετραγωνικό για να το πουλήσει!

Σε ό,τι αφορά τα νεόδμητα σπίτια, αυτά είναι πολύ ακριβά σε Μύκονο (μέχρι και 4.400 ευρώ ανά τ.μ.), Πάρο και Αντίπαρο (στα 3.000 ευρώ η μέγιστη τιμή ανά τ.μ.), ενώ, όπως σημειώνουν οι κτηματομεσίτες, την «υψηλότερη τιμή των 3.000 ευρώ ανά τ.μ. δύσκολα τη συναντά κανείς στη Νάξο».

Η πρακτική που ακολουθούν οι περισσότεροι κατα-

Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΑΥΞΗΣΗ 53% ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Γέμισαν μπουλντόζες Δωδεκάνησα - Κυκλάδες

στοιχεία που προέρχονται από τις πολεοδομίες για το διάστημα Ιανουαρίου-Απριλίου. Προκύπτει ότι κατά το πρώτο τετράμηνο εκδόθηκαν στα Δωδεκάνησα 462 οικοδομικές άδειες (για νέες οικοδομές) συνολικής επιφάνειας 161 χιλιάδων τ.μ. και στις Κυκλάδες 357, που αντιστοιχούν σε 93 χιλιάδες τ.μ.

Διαφέρουν οι λόγοι

Οι λόγοι για τους οποίους παρατηρείται το «μπουμ» στην οικοδομή διαφέρουν. Για παράδειγμα, οι Κυκλάδες τα τελευταία χρόνια ήρθαν πιο «κοντά» στην Αθήνα με τον εκσυγχρονισμό των πλοίων. Ετσι, σήμερα μπορεί κάποιος να φτάσει στην Πάρο και στη Νάξο σε 3-3,5 ώρες, ενώ παλαιότερα το πιο σύντομο δρομολόγιο απαιτούσε διπλάσιο χρόνο. Ετσι, παρά το γεγονός ότι οι τιμές είναι πολύ υψηλές, η ζήτηση παραμένει μεγάλη.

Αντίθετα, στα Δωδεκάνησα το «δέλεαρ» είναι οι χαμηλές -ειδικά σε σχέση με τις Κυκλάδες- τιμές των ακινήτων, οι οποίες οφείλονται κυρίως στη μεγάλη προσφορά εκτάσεων.

■ Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Ρόδου, που αποτελεί και την «αιμορραγική» της οικοδομικής δραστηριότητας για τα Δωδεκάνησα. Όπως αναφέρουν κτηματομεσίτες που έχουν τα γραφεία τους στο νησί, στο νότιο τμήμα της Ρόδου, από τη Λίνδο μέχρι και τη Πρασονήσι, υπάρχουν τεράστιες εκτάσεις που έμεναν ανεκμετάλλευτες τα προηγούμενα

χρόνια. Τώρα, το ενδιαφέρον είναι έντονο τόσο από επιχειρηματίες του τουρισμού που χτίζουν ξενοδοχεία (αυτή τη στιγμή υπό κατασκευή είναι δύο ξενοδοχειακές μονάδες σε Λακανιά και Κισιάρι), όσο και από Ροδίτες και... Βρετανούς που ενδιαφέρονται ν' αποκτήσουν εξοχικές κατοικίες.

Οι τιμές των εντός σχεδίου οικοπέδων κυμαίνονται από 50.000 έως 100.000 ευρώ το στρέμμα, ενώ το κόστος απόκτησης νεόδμητου διαμερίσματος ξεκινάει από τα 2.000 ευρώ ανά τ.μ. και φτάνει μέχρι και τα 2.500 ευρώ.

■ Στην Κω παρατηρείται έντονη οικοδομική δραστηριότητα γύρω από την πόλη του νησιού, καθώς και στο Ζυπάρι που απέχει οκτώ χιλιόμετρα απ' αυτή. Οι κτηματομεσίτες του νησιού αναφέρουν ότι, όπως συνέβη και σε ολόκληρη την Ελλάδα,

τα τελευταία δύο χρόνια οι τιμές σημείωσαν μεγάλη άνοδο. Τα εντός σχεδίου οικόπεδα κοστίζουν πλέον από 90.000 έως 120.000 ευρώ το στρέμμα και τα νεόδημιτα διαμερίσματα από 1.500 έως 1.700 ευρώ ανά τ.μ.

■ Ανοδικά κινείται τα τελευταία χρόνια και η κτηματαγορά της Καλύμνου, η οποία μάλιστα ενδέχεται να συγκεντρώσει τα βλέμματα ακόμη περισσότερων υποψηφίων αγοραστών, Ελλήνων και ξένων, καθώς από τη στιγμή που εγκαινιάστηκε -προ εικοσαμήνερων περίπου- το αεροδρόμιο του νησιού, αυτό έπαψε να μειονεκτεί ως προορισμός έναντι της Κω και της Ρόδου.

■ Σε ό,τι αφορά τις Κυκλάδες, τα «σκήπτρα» στην οικοδομική δραστηριότητα κρατάει η Αντίπαρος. Παρόλο που για να χτίσει κανείς σε οικόπεδο εκτός σχεδίου α-

παιτούνται οκτώ στρέμματα, η ζήτηση είναι μεγάλη, ενώ κατασκευαστές και ιδιώτες μοιράζονται σε ποσοστά 70%-30% την ανέγερση νέων κατοικιών.

Οι κατασκευαστές συνήθως χτίζουν μέσα στην έκταση αυτή 8-10 σπίτια, τα οποία και πωλούν στη συνέχεια, ενώ και οι ιδιώτες χτίζουν περισσότερα του ενός προκειμένου να πουλήσουν και να περιορίσουν έτσι το κόστος για την αγορά της γης.

Τιμές οικοπέδων

Εντός σχεδίου οικόπεδα τόσο στην Αντίπαρο όσο και σε Πάρο, Νάξο και Μύκονο επί της ουσίας δεν υφίστανται. Οι τιμές που δίνουν οι μεσίτες είναι θεωρητικές και σύμφωνα με τους ίδιους «όταν υπάρχει εντός σχεδίου οικόπεδο, αυτό δεν πωλείται μέσω μεσιτών». Στα εκτός σχεδίου οι τιμές καθορίζο-

νται από το «πού είναι και τι βλέπει» το οικόπεδο και αυτός είναι ο λόγος που στις Κυκλάδες εμφανίζεται μεγάλο εύρος τιμών.

Για παράδειγμα, στη Μύκονο ένα οικόπεδο μπορεί να πουληθεί από 40.000 έως 150.000 ευρώ το στρέμμα, ενώ σε Πάρο, Νάξο και Αντίπαρο οι «ακραίες» τιμές συμπίπτουν στα 15.000 - 75.000 ευρώ ανά στρέμμα, με την επικρατέστερη μέση τιμή να κινείται στα 25.000 - 30.000 ευρώ και στα τρία νησιά. Εί-

σκειναστές στις Κυκλάδες είναι να χτίζουν σε οικόπεδα των 8 στρεμμάτων «διώροφες» κατοικίες των 100 τ.μ., εκ των οποίων τα 50 τ.μ. εμφανίζονται ως ημιυπόγειο. Ετσι, με μία μέση τιμή 1.500 ευρώ ανά τ.μ. πωλούν το κάθε σπίτι 150.000 ευρώ.

Κάθε νησί βέβαια διαθέτει και οικισμούς, στους οποίους για να χτίσει κάποιος μπορεί να βγάλει οικοδομική άδεια, ακόμη και αν διαθέτει έκταση μικρότερη από ένα στρέμμα.

Επιστροφή στα πάτρια εδάφη

Η ΑΝΟΔΟΣ της οικοδομικής δραστηριότητας στις Κυκλάδες και στα Δωδεκάνησα έχει ως αποτέλεσμα βέβαια τη γενικότερη τόνωση των τοπικών οικονομιών, καθώς και την πληθυσμιακή τόνωση τόσο από αλλοδαπούς που εργάζονται κυρίως στις οικοδομές όσο και από Έλληνες που εγκαθίστανται -μόνιμα πλέον- εκεί για να εργαστούν όχι μόνο στην τουριστική «βιομηχανία», αλλά και σε παραρτήματα επιχειρήσεων που έχουν έδρα στα μεγάλα αστικά κέντρα (τράπεζες, μεγάλες εταιρείες κ.ά.).

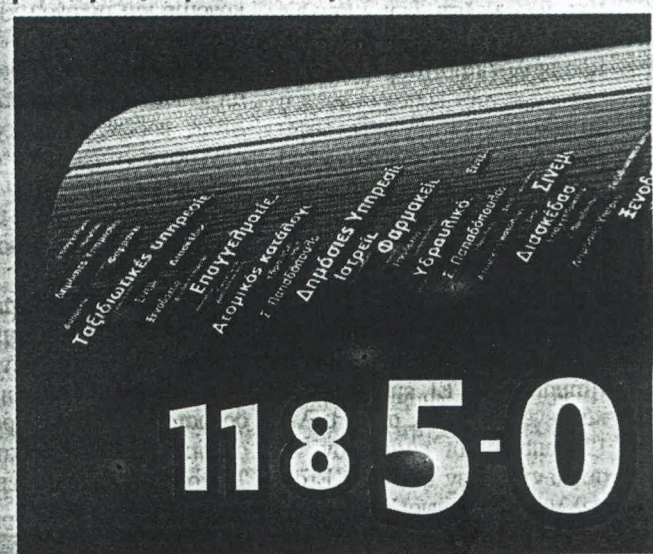
Η τάση αυτή είχε αρχίσει να διαφαίνεται από το τέλος της δεκαετίας του '90. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001, στα νησιά του Αιγαίου ο μόνιμος πληθυσμός α-

νήλθε στους 503.697 κατοίκους από 456.712 που ήταν στην απογραφή του 1991 (αύξηση 10%). Στα νησιά των Κυκλάδων και στα μεγάλα νησιά της Δωδεκανήσου (Ρόδος-Κως) εξακολουθεί να εγκαθίσταται νέος μόνιμος πληθυσμός, κάτι όμως που αναμένεται να «μετρηθεί» και να «φανεθεί» στην επόμενη απογραφή, δηλαδή αυτή του 2011. Όμως, η οικοδομική δραστηριότητα ενισχύει τον αριθμό των κατοίκων ακόμη και σε πολύ μικρά νησιά.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Χάλκης, στην οποία το χειμώνα οι μόνιμοι κάτοικοι δεν ξεπερνούν τους 200. Χάρης στην οικοδομή, το νησί φιλοξενεί ακόμη 80 αλλοδαπούς -κυρίως- εργάτες.

Ψάχνεις για πρακτορεία;

με 24ωρη εξυπηρέτηση και παράδοση πανελλαδικά στο σπίτι;

Για τα ταξίδια σου τηλεφώνησε και βρες ό,τι θες σε χρόνο 0'

Η εξέλιξη του τηλεφωνικού καταλόγου.

Όροι χρήσης στο www.11850.com.gr, κλήση από κινητό 1,30€/γ', από σταθερό 0,77€/γ', Mediaset.